

TRANSCRIPT VAN DE RAADSCIE BESTUUR VAN GEMEENTE HAARLEM
d.d. 20 mei 2021

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Goed. Hartelijk welkom bij deze commissievergadering van de commissie Bestuur. Even wat mededelingen van huishoudelijke aard. Er zal een aantal raadsleden deelnemen via de computer, digitaal dus. Dat is Johan Slik, Sibel Özogul namens de SP. Dat waren ze. Frans Smit is helaas afwezig vandaag van de OPH en de heer Rutten van de VVD die komt wat later, die zal wat later aanschuiven.

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter: De agenda, zoals die nu voorligt. Ik heb begrepen dat er misschien een aantal aanpassingen gewenst zijn. Wie wil het woord hierover voeren? Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja. Dank u wel, voorzitter. Gaat iets sneller dan verwacht. Ik ben even mijn tekst kwijt. Maar dus uit mijn hoofd ... Nee, namens het CDA, de VVD, GroenLinks, D66 en de PvdA in ieder geval hadden wij het verzoek om het agendapunt wat als eerste op de agenda staat om dat te verschuiven naar de week van juni, omdat het dan op drie punten kan worden aangevuld alvorens we dan de discussie kunnen voeren en de aanvullingen die zouden dan betreffen, wel even goed om dat in de openbaarheid te zeggen, een schema met betrekking tot de bevoegdheden en informatieprotocol en wat meer duidelijkheid over die 20 procent commerciële ruimte die er is. Ik heb begrepen dat eerst nog dachten we dat het op twee punten kon worden aangevuld, inmiddels heb ik begrepen dat alle drie de punten kunnen worden aangevuld voor de agenda van juni, dus dan is dat het voorstel. Dan daarnaast komt dan ook nog het voorstel om dat vervolgens te combineren met de statutenwijziging van Spaarnelanden, zie het raadsbesluit van 20 januari 2020 en een agenderingsverzoek voor 1.4, uit mijn hoofd, en dat is de commissarisbenoeming.

De voorzitter: Ja, dat is de 1.4 van de ter kennisname meegezonden stukken, hè. Dat is de benoeming Commissaris Spaarnelanden en Veen.

Mevrouw De Raadt: Exact.

De voorzitter: Dus die zouden er dan aan worden toegevoegd in juni. Dient op drie punten aangepast te worden. En de nota verbonden partijen ... Wat was het ook al weer? Welke nota moest er ook aan vast ... Goed. Maar dat is waarschijnlijk bekend bij deze commissie.

Mevrouw De Raadt: Ja, die nota verbonden partijen dat is inderdaad het stuk

De voorzitter: Ja.

Mevrouw De Raadt: Wat nu op drie punten wordt aangevuld.

De voorzitter: Ja.

Mevrouw De Raadt: Dan in combinatie met die twee andere stukken ...

De voorzitter: Ja.

Mevrouw De Raadt: Gaan we hem dan in juni behandelen.

De voorzitter: Goed. Oké. Is daar een meerderheid voor te vinden? ik heb al begrepen dat veel partijen dat een prima idee vinden. Dat is we zijn zoals hier met z'n allen bij elkaar zitten vinden we dat allemaal een uitstekend plan. Dus dit plan, agendapunt 6, voor alle duidelijkheid voor de mensen die thuis meekijken, dat is de actualisering nota verbonden partijen, komt dus terug in juni, zal in juni behandeld worden. Oké. Prima. Zijn er verder nog eventuele agendawijzigingen? Wil iemand daar nog wat over zeggen? Ja. Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u, voorzitter. Heel kort. Als we in tijdgebrek komen, dat gaat dan misschien vanzelf, dat de punten 17, 18 zouden worden doorgeschoven, omdat die niet zo veel haast hebben. Die moeten wel behandeld worden, maar die hebben niet zo veel haast.

De voorzitter: Oké. Dus u doet bij dezen een suggestie van welke punten doorgeschoven kunnen worden naar de agenda van juni en dat zijn inderdaad de laatste twee punten op de agenda, dus als het zo uitkomt, komen we er toch al niet aan toe, dus lijkt me prima.

3. Mededelingen commissieleden en wethouder(s)

De voorzitter: Dan gaan wij naar het kopje mededelingen. Ik heb begrepen dat wethouder Rog een mededeling heeft over de jaarrekening van Procentus, klopt dat? Gaat uw gang.

Wethouder Rog: Dat is het geval, voorzitter. Op vrijdag 16 april is de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Procentus vastgelegd en die jaarrekening sluit met een voordelig saldo van 227.000 euro. Dit saldo wordt naar rato gerestitueerd aan de deelnemende gemeenten en dat betekent voor de gemeente Haarlem een plus van 45.000 euro. De accountant heeft geen opmerkingen over de getrouwheid, maar er is niet in alle gevallen volgens Europese aanbestedingsregels aanbesteed, waardoor er geen goedkeurend rechtmatigheidsoordeel is verstrekt en hiertoe zullen verbeteringen worden gerealiseerd.

De voorzitter: Dank u wel. Krijgen wij dat dan nog te horen? Komt dat op een of andere manier terug als dat wel ...

Wethouder Rog: Vanzelfsprekend komt dat ook weer bij uw commissie terug. Absoluut, ja.

De voorzitter: Prima. Dank u wel. Dan heeft de burgemeester heeft ook nog een mededeling, maar die is er nu nog niet, dus die zal plaatsvinden op moment dat hij hier aansluit. Zijn er nog mededelingen van commissieleden? Nee?

De heer Van den Raadt: Voorzitter, even ...

De voorzitter: Ja?

De heer Van den Raadt: Collega's ...

De voorzitter: Mijnheer de ...

De heer Van den Raadt: Waarschuwen voor de lekkernijen die er staan. Daar liggen Doritos chips tussen, had ik vorige keer ook, maar toen viel me ook op dat de datum 24 april is en inmiddels zijn we weer een week verder. Dus geniet ervan, maar met mate.

De voorzitter: Ja, daar wou ik uit duurzaamheidsoverwegingen even het volgende toevoegen: u gaat er niet dood van. 24 april, het is geen 2018, dus u kunt rustig die Doritos chips ... Sterker nog, ik zal het u aanbevelen. Neem ze vooral, u valt er niet van om. Ik beloof het u. Serieus. Want anders moeten we het weggooien en dat is helemaal zonde.

4. Agenda komende vergadering(en), Jaarplanning en Actielijst

De voorzitter: Goed. Dan gaan wij door naar de ... Bedankt trouwens voor deze relevante informatie, mijnheer Van den Raadt. Wat betreft de agenda voor de volgende vergadering en de jaarplanning en de actielijst. De volgende vergadering, zoals gezegd, zal zijn om 10 juni. Mogelijk, als we dan niet uitkomen, het gaat een beetje als een boeggolf voor ons uit, het hangt ook een beetje van vanavond af hoe wij vanavond rondkomen met de vergadering en de onderwerpen, eventueel is er een extra informatie gepland op 17 juni. Dus misschien kunt u die alvast met potlood in uw agenda zetten. De stukken die wij voor deze vergadering behandelen, dan hebben we het over 10 juni, dat is: Kader citymarkt in Haarlem, jaarstukken 2020, zienswijze jaarstukken 2020 voor VRK, vaststellen convenant governance samenwerking Zuid Kennemerland, tweede wijzigingsverordening belastingen Haarlem 2021 en het opheffen van de geheimhouding beantwoording vragen OPH inzake Ysouf. Dat zijn de stukken die op de agenda komen voor 10 juni sowieso. Ter bespreking worden de volgende stukken verwacht ook voor 10 juni: beleid voorkomen en terugdringen misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen, die is aangekondigd. Ze zijn allemaal nog niet helemaal zeker, maar we verwachten dat ze klaar zijn voor 10 juni. Stukken over informatiebeveiliging NCA verantwoording 2020 Haarlem, referentiekader voor volwassenheid van informatiebeveiliging rapportage volwassenheid informatiebeveiliging januari 2021, afhandeling motie zomerijs ijsbaan Haarlem, het jaarverslag van de commissie Bezwaarschriften en de nota verkiezingen 2021, op verzoek van Jouw Haarlem. Het kan zijn als wij een harde keuze moeten maken, mijnheer Aynan, moet u wel nemen dat we dat voor na het reces gaan plannen.

De heer Aynan: Sorry ... Als het maar voor de volgende verkiezingen gebeurt.

De voorzitter: Dat beloven we bij dezen. Goed. Dan is er een aantal ter kennisname ...

Mevrouw Van Zetten: Voorzitter? Dan 10 juni is dan ook die Verbonden Partijen? Dat komt er nog bij.

De voorzitter: Ja, daar heeft u gelijk in. Die komt erbij inderdaad voor 10 juni.

Mevrouw Van Zetten: Dus dan ...

De voorzitter: Over 17 juni.

Mevrouw Van Zetten: Dat is een aardige stapel ...

De voorzitter: Oké. Die wordt voor 17 juni verwacht, omdat er nog wat aanpassingen gedaan moeten worden en daar is wat tijd voor nodig in het college. Dat moet via het college. Dus dan hebben we sowieso de 17e ...

Mevrouw Van Zetten: Ja. Maar ja ...

De voorzitter: Maar we kunnen die 17e natuurlijk wel heel beperkt houden. Misschien is dit wel het enige stuk dat geagendeerd gaat worden op de 17^e. U gaat aan de Doritos? Prima. Ga ik even kijken. De ter kennisname aangeboden stukken. Een van die stukken, 1.4, is al gekoppeld aan het stuk waar we het zojuist over hadden. Die gaat sowieso dus naar 17 juni. Zijn er verder nog ter kennisname meegezonden stukken die geagendeerd dienen te worden volgens deze commissie? Oh. Dat is een onverwachte ... Prima. Niet. Goed. Dan even kijken hoor. Zijn er op de jaarplanning nog zaken waar de commissie de wethouder wil vragen om verduidelijking eventueel? Zelfde geldt voor de actielijst. Zijn er nog zaken op de actielijst die verwijderd kunnen worden omdat die inmiddels zijn afgerond? Nee.

5. Transcript commissie d.d. 8 april en 15 april 2021

Ter advisering aan de raad

6. Actualisering nota verbonden partijen (MR)

De voorzitter: Goed. Wij gaan door naar de eigenlijke vergadering, naar de stukken die ter advisering zijn aangeboden aan deze commissie. Agendapunt 6, misschien ten overvloede, maar de mensen die net inschakelen, die is komen te vervallen. Is naar achter geschoven naar 17 juni. Dat is de actualisering nota verbonden partijen advies van de RKC. Dus die gaat naar 17 juni.

8. Ontwerpbegroting 2022 gemeenschappelijke regeling Cocensus (MR)

De voorzitter: Gaan wij door met agendapunt: de ontwerpbegroting 2022 gemeenschappelijke regeling Cocensus. De raad wordt gevraagd zijn zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2022 van Cocensus. Het college stelt voor aan de gemeenschappelijke regeling Cocensus kenbaar te maken dat de gemeente Haarlem geen bezwaar heeft tegen de vaststelling van de ontwerpbegroting 2022. Wie mag ik als eerste het woord geven op dit onderwerp? Maar u kunt ook gewoon zeggen: we vinden het allemaal prima. Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Het is goed dat de data of dat er voor de data een service agreement nu zijn en dat zeg maar de ICT '...' en de privacy gegarandeerd zijn. Mijn fractie is verheugd dat de kosten van de verhuizing zijn meegevallen. Echter, het risico van de drieënhalve ton zijn in de afkoop van huurcontracten van de locatie roept nog wel een vraag op. Waren deze kosten voorzien geweest? En was de commissie daarover geïnformeerd? Gaat de wethouder de commissie actief informeren als duidelijk wordt wat de kosten uiteindelijk zijn en als het eigen vermogen van Cocensus niet toereikend zou blijken te zijn om deze bedragen op te vangen? Voor de rest kunnen we instemmen met de zienswijze. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Trompetter. Mijnheer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Dank u wel, voorzitter. Ook het personeel dat is nog steeds meer vijftigplus, daar zal heel hard aan gewerkt worden, is nog steeds zo, en waardoor het risico op ernstige ziekte kan toenemen, is dat automatisch vanzelfsprekend als je ouder wordt dat je dan ernstiger ziek wordt. Dat is een vraag die wij hebben, daar zou ik wel wat over willen weten. En diversiteit in aanneembeleid daar willen we toch nog aandacht op vestigen dat bij nieuwe mensen als je die aanneemt dat het diversiteitsbeleid hoog in het vaandel staat. De bezuinigingen worden toegepast waar mogelijk, dus ook daar zijn heel blij mee. Het verhuren van het oude pand dat is een risico. Ik heb exact dezelfde vraag te stellen. We zijn blij dat we de beloning zien van hard werken. We hebben er vaak om gevraagd om dingen die nu gerealiseerd zijn. Nog even een kleine vraag is: we

krijgen een korting van 48.000 euro. U zegt net dat wij 45.000 euro overhouden van het vorige jaar. Hoe komt dat, hoe verrekenen we dat? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Doel. Ik geef nu graag het woord aan mijnheer Slik, die digitaal zit. Kan dat? Is hij er klaar voor? Mijnheer Slik, bent u daar? Ja. Gaat uw gang. Mijnheer Slik, of ... Ja, dat lijkt me beter. Als u het touwtje er even uittrekt, dan kunnen we u misschien verstaan. Mijnheer Slik? Nu nog even uw microfoon wat harder zetten en dan zijn we er, denk ik. Nee, niet echt. Nee. Dan gaan ... Dan gaan we eerst even over naar iemand die hier live in de zaal zit. Dan komen we zo meteen bij u terug, mijnheer Slik, als gekeken wordt waar het aan ligt. Wie mag ik het woord geven? Ja, mevrouw Van Zetten. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Zetten: Ja. Ons viel op dat er in de meerjarenbegroting eigenlijk nauwelijks iets verandert tot 2026. We hebben wel voortgaande digitalisering, maar alle kosten voor ICT en personeel blijven gelijk, en dat vinden wij raar. Misschien is daar een verklaring voor, wethouder?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Zetten. Mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja. Trots sluit zich natuurlijk aan bij de vorige sprekers. Binnenkort zitten we allemaal in dezelfde coalitie. Maar het viel mij ook op dat, net zoals de heer Van den Doel, dat de wethouder zegt: we houden 45.000 euro en in de stukken staat 48.000 euro. Kost het voorlezen van deze mededeling 3.000 euro? Als wij als gemeente Haarlem dat terugkrijgen, verdwijnt dat dan niet in de diepe zakken van de gemeente Haarlem, maar gaan we dat gewoon weer netjes teruggeven aan de mensen die dat allemaal zelf betaald hebben als burgers van Haarlem?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Raadt. Wie mag ik het woord geven? Nee? Gaan wij terug naar mijnheer Slik. Kijken of hij nu wel te verstaan is. Nog niet. Wordt nog aan gewerkt, begrijp ik. Nou, mijnheer Slik, ik stel voor gaat uw gang. Als wij allemaal heel stil zijn, dan kunnen we u net verstaan. Dan vrees ik dat de mensen thuis het niet zo goed kunnen horen, maar dat moeten we dan maar even voor lief nemen. Desnoods kan ik het wel even samenvatten, hoop ik. Dus gaat uw gang, mijnheer Slik.

De heer Slik: '...'.
[Microfoonknop]

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Slik. Dat was het?

De heer Slik: '...'.
[Microfoonknop]

De voorzitter: Ja, volgens mij heb ik het begrepen. Er is een toename van het aantal bezwaren binnengekomen. Dat leidt tot een post op de begroting van een half miljoen, 500.000 euro. De vraag van mijnheer Slik is: zit daar verbetering aan te komen en wat zijn de manieren waarop aan verbetering wordt gewerkt? Heb ik het zo goed samengevat, mijnheer Slik?

De heer Slik: '...'.
[Microfoonknop]

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de wethouder. Mijnheer Rog, gaat uw gang.

Wethouder Rog: Ja. Dank u wel, voorzitter. Er zijn wat vragen gesteld over de verschillende bedragen, die 45.000 en die 48.000 euro. De verwarring bestaat denk ik uit het feit dat ik aan het begin van deze vergadering iets heb gezegd over een jaarrekening, dus dat gaat over het vorige jaar waarvoor wij geld terug krijgen en dat is een bedrag van 45.000 euro. Vanaf '22 met de begroting gaan wij structureel 48.000 euro, het bedrag wat er

dus op lijkt, minder betalen. Dus dat is dat verschil wat u inderdaad terecht hoorde, althans velen van u. Dan zijn er een aantal vragen gesteld die ... Bijvoorbeeld ging het over het bedrag dat teruggaat. Gaat dat dan inderdaad via een cheque naar de Haarlemmers terug? Was een van de leden die dat vroeg. Nou, dat is niet het geval. Dat gaat gewoon in de bestuursrapportage komt dat terug en uiteindelijk is dat de partij die het budgetrecht heeft, die beslist op welke wijze we met dat geld omgaan. Dan is er over personeel en ICT: ja, we gaan ervan uit dat ... Dat is een uitvoeringsorganisatie, en we gaan ervan uit dat deze kosten ongeveer gelijk blijven. Zodra er, ja, aanleiding is om dat aan te passen dan komt dat natuurlijk bij het bestuur en dan zullen wij daar naar moeten handelen. Op dit moment is er geen aanleiding om te vermoeden dat dat verandert. Dan is er rond diversiteit een vraag gesteld: die kan ik natuurlijk als bestuurder voorleggen, dus dat zal ik doen. Daar kan ik dan de heer Van den Doel over informeren. Dan is er de vraag over de huurcontracten: die vind ik eventjes wat ingewikkeld. Daar wil ik heel graag, als u mij dat toestaat, voorzitter, even technisch op terug komen.

De voorzitter: Als dat ... Van wie kwam de vraag ook alweer?

Wethouder Rog: Van de heer Trompetter van de Actiepartij.

De voorzitter: Ja. Is dat akkoord, mijnheer Trompetter? Schriftelijk? Prima. Dan ligt er nog een vraag van de heer Slik van de ChristenUnie. Dat gaat over het toenemend aantal bezwaren.

Wethouder Rog: Ja.

De voorzitter: Zit er verbetering in? Zo ja, hoe dan?

Wethouder Rog: Ja. Nou, met uw welnemen wil ik daar ook even op terugkomen. Ik heb de vraag eventjes niet mee kunnen ... Ik heb dat antwoord hier nu niet paraat.

De heer Van den Doel: '...'.
[Yellow highlight]

Wethouder Rog: Ja.

De heer Van den Doel: '...'.
[Yellow highlight]

De voorzitter: Ja?

Wethouder Rog: Ja.

De voorzitter: Prima. Gaat uw gang.

De heer Van den Doel: Dat ging over de 500.000 euro die op de begroting staat voor het voeren van WOZ-procedures en dat is een gevolg van de toenemende populariteit van no cure no pay bureaus die constructies verzinnen waardoor ze degene die zich daarbij aansluiten nauwelijks iets betalen, maar wel rendement krijgen, maar vaak zie je dat de kosten van die procedure ook voor de mensen vaak vrij hoog is en dat de enige die verdient in mijn ogen is altijd het bureau en verder niemand, maar ze jagen wel ons op kosten. Kunt u aangeven of daar in de toekomst een vermindering of misschien nog zelfs wel een vermeerdering op te verwachten is?

De voorzitter: De vraag die ik heb begrepen, is dat deze procedure heeft inderdaad al geleid tot de verhoging van de kosten, omdat natuurlijk ook Cocensus daar kosten in moet maken om dat af te handelen die bezwaren. De vraag is of daar op een of andere manier iets aan gedaan wordt. Mijnheer Van den Raadt, gaat uw gang.

De heer Van den Raadt: Ja, dat klopt. Dat is inderdaad de correcte vraag. Dat antwoord staat ook in het stuk en dan zie je ook meteen waar het in het volgend onderwerp komt dat ook terug, bij VNG bij referendum, dan zie je waar de VNG eigenlijk voor is, want de VNG gaat nu met een stuk komen om daar dus dwars te gaan liggen om de gemeentes te redden en de burger dus het nakijken te geven.

De voorzitter: Wilt u daar nog op reageren, mijnheer Rog?

Wethouder Rog: Nou ja, ik kan het diplomatieker samenvatten, maar de kern is inderdaad dat er in de afgelopen periode heel veel extra kosten zijn gemaakt. Dat staat inderdaad in het stuk, 500.000 euro wordt het op geraamd. Cocensus is hier inderdaad mee bezig, zijn er inderdaad ook mee bezig om dat in de lobby te doen, inderdaad ook met VNG. We hopen inderdaad dat we deze last die er nu is ontstaan naar beneden kunnen brengen, maar op dit moment, ja, zijn het gerechtvaardigd ... Of ja, procedures die mogen en kunnen en waar wij uiteindelijk dus, de inwoners van onze gemeente last van hebben.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Nou, doet denken ... Een paar jaar geleden had je toen ook die WOP bureautjes die gemeentes op kosten jagen gewoon puur als verdienmodel. Daar doet dit natuurlijk wel een beetje aan denken, alhoewel dit natuurlijk wel vaak een goede reden is om een beroep te tekenen tegen de rolsbeschikking. Dat kan je ook met veel succes zelf doen, heb ik gemerkt.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Zetten. Mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja, misschien is het dan wel tweede ronde, maar bent u bereid om meer ruchtbaarheid te geven aan die no cure no pay kantoren? Want het is natuurlijk wel fijn dat de Haarlemmer niet elke keer maar gewoon standaard tien procent meer gaat betalen. Sommige mensen denken dat het heel ingewikkeld is om bezwaar aan te tekenen, dus van Trots Haarlem zouden we graag zien dat u meer bekend maakt dat dat heel eenvoudig is. Die zaken worden natuurlijk ook vaak gewonnen, en dat betekent dus gewoon dat die mensen gelijk hebben en dat die bedragen veel te hoog zijn. Dus als u slim bent, maakt u altijd bezwaar. Wilt u dat gaan verkondigen? En wat vindt u ervan ... Dat is dan vraag twee: wat vindt u er dan van dat een vereniging van Nederlandse gemeenten, dat op geen enkele wijze democratisch gekozen is, eigenlijk gebruikt wordt om te zorgen dat aan het einde van de rit het leven voor mensen in hun gemeente dunder wordt en de gemeente zelf dan weer extra geld kan vangen? We zitten hier volgens mij voor de bewoners van de stad.

De voorzitter: Mijnheer Rog.

De heer Rog: Nou, ik zal kort ingaan op wat de heer Van den Raadt zegt, want ik denk dat het niet waar is dat we hiermee als we succesvol inderdaad die bureautjes minder succesvol laten zijn, dat inwoners minder recht hebben om gewoon hun recht te halen tegen een te grote WOZ-beschikking. Dat is natuurlijk zeer gerechtvaardigd. Waar het hier om gaat, is dat er nu veel publiek geld opgaat aan dit soort bureautjes die gewoon standaardprocedures doen. Ik denk dat dat niet in het belang is van de inwoners van de gemeenten

die gebruik maken van deze gemeenschappelijke regeling, maar de heer Van den Raadt en ik kunnen daarover verschillen van mening.

De heer Van den Raadt: Maar waarom ...

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Rog.

De heer Van den Raadt: Vervolgvraag.

De voorzitter: U heeft nog een aanvullende vraag ...

De heer Van den Raadt: Voorzitter, ja.

De voorzitter: Mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Klopt. Het is een belangrijk punt van ons. Want waarom denkt u dan dat die bureautjes en eigenlijk iedereen die wel bezwaar maakt, toch in 99 procent van de gevallen wel wint? Denkt u dan niet dat gewoon die waardes van die WOZ gewoon veel te hoog is? Want als die bedrijven natuurlijk niet die rechtszaken winnen, als ze nooit die rechtszaken winnen, dan ben je in een keer van die bedrijfjes af.

De voorzitter: Mijnheer Rog, ik zie aan uw gezicht dat u over andere percentages beschikt. Of niet? Gaat uw gang.

Wethouder Rog: Nou, de percentages in ieder geval van de heer Van den Raadt die kan ik in ieder geval zeker niet bevestigen. Het ... Nee, het klopt zeker niet. Maar waar het om gaat, is dat de heer Van den Raadt die vraagt: wat vindt u er nou van dat een VNG dit doet? Ja, de VNG is wel de belangenorganisatie van de gemeenten die hierdoor, en uiteindelijk zijn wij als gemeente er ook weer voor de inwoners, die hier heel veel onnodig geld aan kwijtraken, en ik denk dat dat dus inderdaad niet in het belang is van onze inwoners. Dus uw appel wat u hier doet zou ik dus niet willen ondersteunen.

De voorzitter: Nog een laatste nabrand van de heer Van den Raadt. Gaat uw gang.

De heer Van den Raadt: Ja, want ik denk het verschil van de mening ... Waar wij verschillen is denk ik de manier hoe je dit aanvliegt. Kijk, als de gemeente Haarlem in plaats van 350.000 een huis taxeert voor 300.000, ik denk dat dat een heleboel mensen bijvoorbeeld geen bezwaar maken en dat scheelt dan ook in de kosten, maar uw oplossing is hoge bedragen te noteren en dan zorgen dat de wijze waarop je bezwaar kan maken eigenlijk de nek om wordt gedraaid. U kan het ook anders aanvliegen. Als ik het diplomatieker moet verwoorden, dan wil ik dat ook wel doen, maar het komt wel op hetzelfde neer.

De voorzitter: Ik geloof niet dat het zo is dat de enige manier waarop je bezwaar kan maken via een no cure no pay is. Het staat iedereen vrij om bezwaar te maken, maar het kan ook op een andere manier. Vraag maar aan mevrouw Van Zetten, die schijnt daar heel goed in te zijn.

De heer Van den Raadt: Voorzitter, ik vroeg het wel aan de wethouder. Ik weet dat u de volgende periode wethouder wordt, maar ...

De voorzitter: Nou ...

De heer Van den Raadt: Deze keer nog ...

De voorzitter: Ik probeer een beetje vaart te zetten erachter. Volgens mij wordt er een beetje langs elkaar heen gepraat. Ik denk ik help een beetje, maar dat is alles.

Wethouder Rog: Wat ik zeg is: iedereen kan gewoon zelf ook bij Cocensus bezwaar aantekenen, daar heeft u dat bureau niet voor nodig.

De heer Van den Raadt: Mijn punt is juist: als er nou niemand bezwaar aantekent, scheelt dat voor iedereen een heleboel kosten. Bent u dat met me eens?

Wethouder Rog: Nee, ik ... Kijk, ik weet niet hoor, maar u blijft gewoon erg fan van bureautjes die de gemeenschap uiteindelijk erg veel geld kost, terwijl ik zeg dat iedereen zijn recht kan halen, wat een groot goed is, ook bij deze gemeenschappelijke regeling. Dus ik zou vooral zeggen: als u aanleiding heeft om te vermoeden dat er iets niet juist is, dan kunt u dat gewoon zelf ter hand nemen.

De voorzitter: Zijn er verder nog opmerkingen vanuit deze commissie? Vragen aan de heer Rog? Dan heb ik een vraag aan u. Hoe kan dit stuk naar de raad straks? Is dat als hamerstuk? Ik zie allemaal hamerstukkende bewegingen. Mijnheer Van den Raadt ...

De heer Van den Raadt: Ja, ik wil graag een motie indienen dat de Haarlemmers straks die 45 of 48.000 euro wel terugkrijgen.

De voorzitter: Prima. Als u dat wilt. Mijnheer Van den Raadt, dat staat u vrij. Dus dan wordt het een bespreekpunt.

De heer Trompetter: 80 cent per inwoner.

De heer Van den Raadt: Geld is geld, jongeman.

De voorzitter: Dit is een bespreekpunt. Ik ga door naar het volgende punt. Dat is agendapunt 9. Ter bes... Welke is nog een vraag? Mijnheer Rog, ziet u een mogelijkheid om deze vragen van de heer Slik en de heer Trompetter voor de raadsvergadering te beantwoorden?

Wethouder Rog: Dat gaan we doen.

De voorzitter: Bij dezen toegezegd. Oké. Dus hij gaat als bespreekpunt naar de raad, want de heer Van den Raadt heeft een motie aangekondigd.

Overige punten ter bespreking

9. RKC Adviesbrief opvolging diverse aanbevelingen n.a.v. onderzoeken Jaarstukken gemeente Haarlem

De voorzitter: Wij gaan naar agendapunt 9: de RKC adviesbrief opvolging diverse aanbevelingen naar aanleiding van onderzoeken jaarstukken gemeente Haarlem. Ja, mevrouw Schneiders is inmiddels aangeschoven. Hartelijk welkom. Keurig op tijd. Wilt u het woord of gaan we gewoon van start en kan men u vragen stellen?

Mevrouw Schneiders-Spoor: Ik denk dat het op zichzelf ...

De voorzitter: U bent er voor eventuele vragen.

Mevrouw Schneiders-Spoor: '...'. (buiten de microfoon)

De voorzitter: Prima. De vraag aan deze commissie of deze commissie akkoord gaat met het advies van de RKC ten aanzien van de opvolging. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Nou, de RKC adviseert de raad om de opvolging van drie aanbevelingen als afgedaan vast te stellen. Ik denk dat het goed is. De Actiepartij is daarmee akkoord.

De voorzitter: Mag ik ... Ja, mijnheer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Ja, dank u wel. Wij zijn ook in principe akkoord met het oordeel van de RKC. We hebben er zelf grondig naar gekeken en we kunnen dat onderschrijven, zoals we ook kunnen onderschrijven dat het onderhoud altijd een probleem is geweest en blijft. Dat vinden we toch wel jammer dat blijkbaar een inschatting van het onderhoud niet te maken is door de gemeente. Dat lijkt me wat al te dol. Er moet toch een zekerheid, meer zekerheid kunnen zitten in de schattingen voor het toekomstig onderhoud, want elke keer als het aan de beurt is, is er veel meer onderhoud nodig. Dus en dat lijkt met wat ... Als je de ervaring hebt dat het altijd zo is, dan moet je dat ook beter in kunnen schatten, lijkt mij. Maar dat is mijn vraag aan u.

De voorzitter: Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Van Zetten, u ... Nee? Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Dank. De PvdA is ook akkoord met het advies van de RKC, dank daarvoor. Ik zag alleen dat de opvolging vijf jaar in beslag heeft genomen. Dat gebeurt heel vaak met RKC-aanbevelingen dat die echt jaren blijven liggen, dus een blijvend beroep op het college voor het maken van meer snelheid bij het opvolgen van RKC-aanbevelingen. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ja, wij kijken ook naar die onderbesteding. We hebben hier een onderhoud. Het college zegt: ja, er is bewust een soort overprogrammering toegepast omdat het realisatiepercentage nu eenmaal laag is. Ja, vroeger ... Zo lang ik in de gemeenteraad zit is er een onderbesteding geweest en is er heel veel achterstallig onderhoud, dat kan je ook zien in de stad. Ik heb het idee dat een paar jaar geleden is er een soort politieke truc toegepast door te zeggen: er is helemaal geen achterstand meer. Het is bewust hebben wij een soort reservoir gecreëerd en ... Nou ja, ik weet niet precies wat ik er van moet zeggen, maar het is eigenlijk wat ons betreft een soort grabbelton geworden: wat ga je doen in het openbaar bij het beheer en onderhoud? Wij hebben een beetje de zorg dat grote projecten die veel kosten dat die een beetje ondergeschoven worden en dat het een beetje het laaghangend fruit is dat dan in orde komt. Dan denk ik als voorbeeld bijvoorbeeld dat hele gedoe bij Prattenburg: de bruggen. Elke keer krijg je dan toch, als het eenmaal aan de orde is, dat er eigenlijk te lang mee gewacht is, dat er wel degelijk achterstallig onderhoud is geweest en dat de kosten vele malen hoger zijn dan men eerder had gedacht. Wat dat betreft hebben wij ... Ja, wij gaan natuurlijk wel akkoord met het advies van de Rekenkamer, maar hier hebben wij wel zorgen over en onze bedenkingen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Zetten. Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ja, eens met de RKC dat deze aanbevelingen zijn opgevolgd en afgedaan. Dank daarvoor. Maar ook eens met PvdA met de constatering dat er inderdaad een hoop aanbevelingen zijn die de raad wel heeft overgenomen, maar vervolgens erg lang blijven liggen totdat ze worden opgevolgd. Nou ja, de statutenwijziging die we net hebben besproken bij de agendering van de agenda dat was er een van. Die is nu anderhalf jaar oud; die gaan we dan volgende week bespreken. Maar inderdaad, er liggen er nog wel enkele tientallen, ben ik bang. Dus een oproep aan het college om toch nog eens eventjes goed te gaan kijken naar al die aanbevelingen die nog openstaan en wellicht kunnen we daar, nou, deze collegeperiode nog een fors aantal van weg werken. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Zetten, u heeft een interruptie op mevrouw De Raadt?

Mevrouw Van Zetten: Ja, want dat zegt u ... Kijk, we hebben natuurlijk het college, maar het zegt natuurlijk ook wel iets over autoriteit van de RKC, of zie ik dat verkeerd? Bent u dat niet met me eens? Want het is van beide kanten iets.

De voorzitter: Daar geef ik graag het woord over aan mevrouw Schneiders, als u het niet erg vindt. Ik denk dat die in staat is om dat te beantwoorden.

Mevrouw Schneiders-Spoor: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Nou, het is inderdaad zou je daaraan kunnen twijfelen, maar het is wel zo dat wij daar heel erg hard aan trekken, dat wij heel erg ons ... Vaak vragen om een afdoening. Wat vaak een discussiepunt is tussen de ambtenaren of de wethouder en de RKC is dat er dan gedacht wordt dat het is afgedaan, dat de aanbeveling is afgedaan, maar dat wij dan, ja, de aanbeveling lezend toch het idee hebben dat die niet voldoende is afgedaan, dus dat er te gemakkelijk over gedacht wordt. Ja, daarom moeten we daar dan nog een tweede of een derde of een vierde keer over praten met de ambtenaren. Dus het is ... Ik denk dat het ... Op zichzelf denk ik dat het wel ook een goede opmerking van mevrouw Van Zetten is dat het college, maar dus ook de ambtenaren er toch ook wel naar moeten luisteren. We hebben wel eens vaker problemen met termijnen die niet gehaald worden en we vinden het zelf inderdaad wel heel prettig als die termijnen gehaald worden, want anders kunnen we gewoon niet verder. Dus ik dank eigenlijk u voor uw opmerking en ik denk dat het belangrijk is dat men zich moet realiseren dat de RKC het doet voor de raad en dat er dus ook geluisterd moet worden naar de RKC.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ja, want we hebben het natuurlijk al langer over de kracht van de gemeenteraad en we hebben ook al een seniorconvent geconstateerd dat ten opzichte van het college en het ambtenarenapparaat dat wij het nog als eens afleggen met z'n allen. De RKC is dan natuurlijk een goed voorbeeld. Ja, praten, op een gegeven moment is het natuurlijk gewoon met je vuist op tafel staan of misschien de raad er meer bij betrekken: ja, jongens, we zijn nu heel erg lang bezig met iets, maar het schiet niet op. Wat is het volgende machtsmiddel dat we hebben? Want ik heb het idee dat, nou ja, dat dat allemaal wel papier heel geduldig is. Hoe meer aanbevelingen je doet, dan krijg je een soort reservoir dat uiteindelijk weinig doorstroomt. Ik denk, ik zag ook morgen op de agenda van het presidium staat ook een gesprek met de nieuwe gemeentesecretaris, dat dit soort zaken dan wel aan de orde moeten komen bij de directie, want dit gaat eigenlijk helemaal niet goed. Ik ondersteun u natuurlijk van harte om hier iets aan te veranderen, dat begrijpt u.

Mevrouw Schneiders-Spoor: Mag ik daarop reageren, mevrouw de voorzitter?

De voorzitter: Jazeker, mevrouw Schneiders. Gaat uw gang.

Mevrouw Schneiders-Spoor: Dat is zo. Ook wij hebben daarover contact met de gemeentesecretaris en wij praten bij tijd en wijlen met de gemeentesecretaris om dit soort dingen af te stemmen. Dus dat is heel belangrijk. Wat wij natuurlijk ook doen dat is twee keer per jaar, zo niet drie keer per jaar, die lijst met aanbevelingen naar de raad sturen ook om u mee te nemen, dus om te laten zien dat er dus nog van alles open staat waar wij wel aan trekken, maar wat we niet voor elkaar krijgen. Dus de steun van de raad zou voor ons ... Is altijd heel ... Is natuurlijk heel prettig. We doen ons best, maar we moeten eigenlijk misschien als raad met z'n allen ons realiseren dat het soms moeilijk is om de beweging zo ver te krijgen. Dan is het ook nog wel eens zo dat wij nu deze periode er heel erg achteraan zitten om die aanbevelingen dan ook afgedaan te krijgen. Dus er is ook een tijdje geweest dat er eigenlijk daar niet zo heel veel naar gekeken werd, dus aanbevelingen waren en die bleven dan eigenlijk een beetje liggen. Ik wil ze graag allemaal afgedaan hebben en daarom proberen we daar extra aan te trekken. Dat betekent ook dat iedereen daaraan moet wennen, en dus ook ambtenaren en wethouders extra hun best moeten doen.

De voorzitter: Ja? Mevrouw Van Zetten, gaat uw gang.

Mevrouw Van Zetten: Dan is toch wel belangrijk dat een flinke slag gemaakt wordt voordat de verkiezingen er zijn, want de ervaring leert dat, ja, heel veel van die dingen ... Ja, je krijgt natuurlijk verkiezingen en dan zijn er vaak aanbevelingen vlak voor de verkiezingen, je krijgt een nieuwe raad, een nieuwe RKC. Dan blijft dat allemaal liggen; iedereen begint vrolijk weer opnieuw, terwijl de oude dingen nog niet zijn afgehandeld. Dus met dat in het achterhoofd is het wel heel belangrijk om een paar maanden voor de verkiezingen echt een punt te maken en dat we dan met z'n allen daar eens even een streep onder trekken dat dat ook gebeurt.

Mevrouw Schneiders-Spoor: Ik zal zorgen dat u binnenkort weer in deze vergadering de lijst met aanbevelingen langs krijgt, dan kunnen we daar gezamenlijk over praten. Dat lijkt me een goed idee.

De voorzitter: Dank u wel. Goed. Is dit onderwerp voldoende behandeld door de commissie? Dan geef ik nu het woord aan de heer Rog. Ik was even kwijt waar we zaten, maar nu weet ik het weer. Gaat uw gang.

De heer ...: Ho.

De voorzitter: Oh ja. Neem me niet kwalijk. Mijnheer Slik, ik geef u weer het woord. Ik denk dat u nog steeds moeilijk te verstaan bent, dus als u aan uw kant uw best doet, dan gaan wij hier heel stil luisteren.

De heer Slik: '...'

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Slik. Volgens mij is er weinig nieuws aan toegevoegd. Hij herhaalt de vragen, zou de vragen willen herhalen die al gesteld zijn en sluit zich aan bij het oordeel van de PvdA dat het wel wat sneller mag allemaal. Dan geef ik nu het woord aan u. Gaat uw gang.

Wethouder Rog: Ja. Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank aan de RKC voor deze adviesbrief en ook voor het oordeel wat u daaraan geeft. Dat wordt gesteund, begrijp ik, door de commissie. Een terecht punt van de Partij van de Arbeid. Ik heb dit onlangs in een terugblik met een fractiegenoot van mevrouw Wisse ook besproken en inderdaad ook toegezegd dat wij hier echt aandacht voor hebben en dus inderdaad die RKC-aanbevelingen sneller willen opvolgen. Tegelijkertijd, ik denk dat dat ook wel bleek uit de woorden van mevrouw Schneiders, is het zo dat wij op dit moment echt ook denk ik intensiever, sneller en regelmatiger met de RKC in gesprek zijn over die afdoening van die aanbevelingen. Ik ... Als ik dit dan toch mag zeggen: de RKC, mevrouw Van Zetten zei: wat zegt dit over statuur van de RKC? Nou, de RKC is ook een partij die ons in die

gesprekken ook nadrukkelijk weerwoord geeft wanneer wij denken een aanbeveling correct te hebben afgedaan. Soms is het dus ook zo dat die afdoening iets langer duurt, omdat we daar gewoon nog over aan het armpje drukken zijn. Dat komt uiteindelijk de kwaliteit alleen ten goede, maar dat is wel een verklaring, soms, voor dat het iets langer duurt dan we denken. Dat is dus geen kritiek, maar dat is wel uitleg over hoe het soms gaat en dat we met elkaar daarover nadrukkelijk in gesprek zijn. Ik denk dat dat ook goed is, dus daar gaan we mee door. Dan over eigenlijk het punt wat gemaakt is ook over de, ja, de onderbesteding. Mevrouw Van Zetten en anderen hadden het daarover. Het is wel zo dat we met het onderhoudsprogramma daar nu ook proberen aandacht voor te hebben, want we hebben, ja, een soort van planningsoptimisme gehad in het verleden die we echt hebben teruggeschroefd. Tegelijkertijd is het zo, als het gaat om, nou ja, het onderhoud dat onvoldoende is, GroenLinks had het daar onder andere over, en inderdaad, hè, de onderbesteding: we redden het niet altijd met de capaciteit die we hebben. Ook daarin proberen we stappen te zetten. We hebben stappen gezet om toch ook in het fysiek domein extra nu te investeren in capaciteit om uiteindelijk echt de ambities die uw raad heeft vastgesteld ook daadwerkelijk te bereiken. Dus in die zin zijn de aandachtspunten die, nou ja, met name GroenLinks en Hart voor Haarlem daarover hebben gemaakt echt ook onderwerp van verbetering.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Zijn er nog vragen vanuit deze commissie? Opmerkingen? Is er behoefte aan een tweede termijn? Mijnheer Van den Raadt, gaat u gang.

De heer Van den Raadt: Ja, één vraag over dat ... Want we constateren allemaal dat het met die adviezen van de RKC altijd te lang duurt voordat ze uitgevoerd zijn. Zou het u motiveren, moet u maar even bedenken of u misschien de volgende coalitie ook weer wethouder bent, zou het u persoonlijk motiveren als u weet dat als het niet binnen twee jaar uitgevoerd is dat u standaard een motie van wantrouwen aan uw broek krijgt? Zou u dat motiveren?

De voorzitter: Wethouder Rog, gaat uw gang.

Wethouder Rog: Ja. Nou, ik denk dat we echt op dit moment op een goede manier met elkaar in gesprek zijn om dit te doen. Ik heb daar een toezegging over gedaan. Daar mag u mij op afrekenen als straks de doorlooptijd langer is dan eerst, dan is dat iets waar u zelf de politieke consequenties aan mag verbinden. Als u het niet erg vindt, ga ik dat niet doen, mijnheer Van den Raadt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Rog. Is dit onderwerp voldoende besproken? Dan is het nu tijd voor een korte eetpauze. Nou, korte eetpauze, het is twintig minuten. Dus ik zie u graag om kwart over zes hier weer terug. Eet smakelijk.

De heer ...: Er is een inspreker '...' (buiten de microfoon).

De voorzitter: Wat zegt u?

De heer ...: Er is een inspreker voor de raad '...' (buiten de microfoon).

De voorzitter: Wij gaan even voor de inspreker die eventueel nu al mee zit te kijken: we nemen contact met u op over wat de planning ongeveer wordt. Eet smakelijk.

EETPAUZE

10.1 Initiatiefvoorstel Burgerberaad Haarlem (Actiepartij D66 GLH) (JB)

De voorzitter: Goed. Hartelijk welkom terug bij deze vergadering van commissie Bestuur. Wij gaan door naar het volgende agendaonderwerp. Dat betreft agendaonderwerp 10, agendapunt 10: het initiatiefvoorstel Burgerberaad Haarlem. Dat is ingediend door de Actiepartij, D66 en GroenLinks Haarlem. De zienswijze van B&W omtrent het initiatiefvoorstel Burgerberaad Haarlem. Wij hebben twee sprekers. We beginnen met een digitale spreker. Zijn naam is John Schrama. John, namens FNV Lokaal geef ik jou graag het woord. Je hebt drie minuten de tijd om in te spreken. Na tweeënhalve minuut, als dat nodig blijkt, dan zal ik je even erop wijzen dat je tijd bijna op is. Na afloop is er de mogelijkheid tot het stellen van vragen. Het kan zijn dat John niet goed verstaanbaar is. Dat ligt niet aan de heer Schrama, maar dat ligt aan de apparatuur. Voor de mensen thuis zeg ik dit even. De bijdrage, als u daarin geïnteresseerd bent, is gekoppeld aan de agenda van deze vergadering en die kunt u ook meelesen, zoals wij dat ook doen. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Schrama. Gaat uw gang.

De heer Schrama: Geachte leden van de commissie Bestuur, 25 jaar geleden zat ik ook op uw stoel in de gemeenteraad en zette ik mij in als volksvertegenwoordiger voor onze stad, maar na het einde van mijn zittingsperiode besepte ik dat ik niet geschikt was voor deze rol. Ik begrijp hoe lastig het voor u allen is om keuzes te maken en vooral hoeveel moeite het kost alle dossiers door te worstelen voor en na vergaderingen in raad, commissies en fractie. Ik zette mij sindsdien liever in voor de Argentijnse tango en acties vanuit FNV en mijn politieke partij, maar gaandeweg ben ik gaan beseffen met het ouder worden hoe heftig de problemen van de verandering van het klimaat op ons af komen. Vooral in de afgelopen coronaperiode is klaar en duidelijk geworden dat als wij op de oude voet verder gaan de gevolgen catastrofaal zullen zijn en dat we nu het verschil moeten maken om de toekomst voor ons en onze kinderen leefbaar te houden. Natuurlijk besef ik dat Haarlem slechts een van de kleine stipjes is op de aarde en dat lokaal al stevig wordt ingezet op milieu en energietransitie, tegen alle weerstand in van klimaatontkenners en anderen die het niet willen weten, maar de feiten liegen er niet om. Dat is ook mijn belangrijkste inzet vanuit de FNV: om aansluiting te vinden bij klimaatalarm in de coalitie met vijftig andere organisaties. Wij hadden ook ons protest op 14 maart op het Vlooienveld samen met de andere protesten in het land in vele dorpen en steden. Wij wendden ons nu naar de politiek en sluiten aan bij de motie van drie partijen uit de gemeenteraad. Gisterenavond hadden wij hierover een succesvol webinar vanuit de pletterij, waarvoor ook u was uitgenodigd en we waren blij dat u ook daar aanwezig was met honderd anderen. Wij hebben ook het standpunt gehoord en gelezen van uw college en willen dan ook vragen om samen met de coalitie inhoud te gaan geven aan het beoogde burgerberaad, vergelijkbaar aan de huidige participatieraad. Niet eerst een uitgebreide ambtelijke studie met allerlei nota's en stukken te produceren, maar aan de slag gaan met de ervaringen die u reeds heeft opgedaan met de participatieraad. Niet een dure kracht aantrekken en in te huren om dit te gaan opstarten, maar de beschikbare middelen in te zetten voor de communicatie met onze stad. Wij hebben ook niet als doel om op uw stoel te gaan zitten of het zoveelste adviesbureau te creëren. Wij zijn inmiddels een groeiende organisatie van organisaties en individuele geïnteresseerden van alle leeftijden die bereid zijn om met u mee te denken en te adviseren. Wij nodigen u uit ...

De voorzitter: Mijnheer Schrama ...

De heer Schrama: Om nu te starten ...

De voorzitter: Wilt u ...

De heer Schrama: Met dit initiatief.

De voorzitter: Mijnheer Schrama ...

De heer Schrama: Om afdoende ...

De voorzitter: Mijnheer Schrama ...

De heer Schrama: En effectieve ...

De voorzitter: Wilt u ...

De heer Schrama: Ik ben klaar.

De voorzitter: Langzamerhand richting een afronding gaan?

De heer Schrama: Ja. Wij nodigen u uit om samen met ons te starten met dit initiatief en al doende te komen tot een effectieve aanpak van de problemen die op ons afkomen.

De voorzitter: Nou, dat was een hele ontijdige interventie van mij dan in dit geval, want u was bijna klaar. Zijn er nog vragen aan de heer Schrama vanuit deze commissie? Mevrouw Van Zetten, gaat uw gang.

Mevrouw Van Zetten: Ja, u vertelt iets over uw verleden, maar het is me niet duidelijk: voor welke partij was u actief? Kunt u dat even vertellen.

De heer Schrama: Ik was eind jaren negentig lid van de fractie van GroenLinks.

Mevrouw Van Zetten: Oké. Dat verklaart een hoop.

De voorzitter: Zijn er verder nog vragen vanuit deze commissie aan de heer Schrama? Nee? Nou, dan wil ik u hartelijk bedanken, mijnheer Schrama. Dan wil ik u ook verzoeken om weer uit te loggen en de rest van de vergadering gezien bij te wonen. Een prettige avond.

De heer Schrama: Dank u.

De voorzitter: Dan is het nu tijd voor onze volgende inspreker. Dat is de heer Otte. Hij zal hier live komen inspreken. Hartelijk welkom.

De heer Otte: Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk welkom. Mijnheer Otte is inmiddels aangeschoven. Ik zag hem net nog lopen in '...' of in de Barteljorisstraat. Ik zag u net nog lopen in de Barteljorisstraat. Klopt dat? Ja. Dat is ook toevallig. U bent niet onopgemerkt gebleven, dat is in ieder geval duidelijk. U gaat zo meteen inspreken. U krijgt van mij drie minuten de tijd om in te spreken. Na tweeënhalve minuut ga ik een beetje aan uw mouw trekken, weliswaar in overdrachtelijke zin, en dan moet u een beetje gaan afronden. Dan is er een mogelijkheid om u vragen te stellen. Dus ik zou zeggen: rechterknopje, gaat uw gang.

De heer Otte: Beste leden van de commissie Bestuur, nou, heel kort. De tijd dringt. Ik heb nu drie minuten, maar ook de aarde heeft een hele grote wekker die aftikt tot, zoals experts zouden zeggen, de pleuris uitbreekt. De aarde heeft gelukkig wat meer dan drie minuten, maar de tijd die we hebben om de opwarming van twee graden te bereiken die wordt steeds, steeds korter. Dit weten jullie ook al. De gemeente Haarlem heeft namelijk al bijna twee jaar geleden de klimaatcrisis uitgeroepen samen met Amsterdam en Utrecht. Toch zijn velen, en de rest van Extinction Rebellion Haarlem het met mij eens dat er te weinig wordt gedaan om deze doelen te behalen. We hebben een nieuwe manier nodig om de keuzes te maken die ervoor zorgen dat mijn generatie kan genieten van een leefbare planeet, net zoals jullie. Dit is geen persoonlijke aanval op de gemeente of op de Rijksoverheid, maar een constatering dat verandering soms van levensbelang is. Deze nieuwe weg, zoals gezegd Extinction Rebellion, vinden wij in het burgerberaad. Een samenkomst van burgers die na overleg en informering een lijst adviezen geeft aan de lokale of landelijke overheid. Ik sprak mij op het Klimaatalarm van 14 maart al uit voor het burgerberaad. Ook gisteren waren jullie uitgenodigd voor het webinar. Als jullie niet te veel werden afgeleid door de ongelofelijk knappe presentator, dan zullen de voordelen van het burgerberaad die gisteravond zijn besproken jullie niet zijn ontgaan. Door een burgerberaad heeft Ierland nu regels rondom abortus en homohuwelijk en ook voor het klimaat hebben al burgerberaden in het Verenigd Koninkrijk, in Spanje, in Frankrijk en in Ierland plaatsgevonden. Bij burgerberaden hoeven de deelnemers zich niet zorgen te maken om hun partij, om herkiezing of lobbying. Bij burgerberaden maken geslacht, afkomst, opleidingsniveau niet uit om je stem te laten horen. Bij burgerberaden worden ook geïnformeerde keuzes gemaakt, want er zijn experts die de deelnemers informeren. Lang verhaal kort: dit is de manier om nieuwe keuzes te maken rondom klimaat. Het is mijn vraag aan jullie om hieraan mee te denken. Deze nieuwe inzichten van de grond af, maar ook van jullie moeten snel worden aangewakkerd en worden toegepast, want de klok tikt. Ik wil straks net zoals jullie een mooie wereld achterlaten voor mijn kinderen, voordat het te laat is. Dank jullie wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Otte, voor uw vlammende betoog. Binnen de tijd, ook dat nog. U weet hoe de tijd werkt, heb ik al begrepen ...

De heer Otte: Ja.

De voorzitter: Uit uw bijdrage. Wie mag ik het woord geven uit deze commissie? Zijn er nog vragen? Ja, mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Nou, een vlammend betoog inderdaad. Wat denkt u ervan te doen met mensen die het misschien niet met u eens zijn en die toekomst niet zo somber inzien. Hoe gaan we daar dan mee om?

De heer Otte: Nou, heel simpel. Ook mensen die niet zo positief naar de toekomst kijken, zijn natuurlijk meer dan welkom om mee te denken en om ook geïnformeerd te worden. Ik hoop dat ze dan zullen zien dat we zeker echt wel dingen kunnen doen. Ja, dat is ook het idee achter het burgerberaad: het is voor iedereen. Het maakt niet uit wat je mening is, je afkomst, je geslacht, ga zo maar door.

Mevrouw Van Zetten: Nou, ik bedoel meer: de mensen die het licht niet zo zien. Wat gaan we daar dan mee doen? Ja ... Dat hoeft ... Kijk, er moet een nieuwe aanpak komen, mensen moeten overtuigd worden. Er zijn sommige mensen die willen gewoon niet. We leven ook in een democratie; hoe gaan we daar dan mee om?

De heer Otte: Nou, dat is helemaal prima. Het werkt natuurlijk via aanmelding en via loting, dus ja, als u het webinar gisteren heeft gekeken, dan ... Je krijgt gewoon een brief op je deurmat waarin staat: oké, je kunt je

aanmelden. Nou, als je dat doet dan wordt je misschien uitgeloot, als je dat niet doet dan doe je natuurlijk niet mee. Mensen zijn niet verplicht om op te dagen.

De voorzitter: Zijn er ... Ja. Mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja. U zei in het begin: er is natuurlijk in Haarlem die klimaatcrisis uitgeroepen en u constateert zelf ook al dat dat veel te langzaam gaat. Had u dat eigenlijk verwacht als u de samenstelling ziet en denkt u dan dat de raad daar dan, ja, de doorslag gaat geven?

De heer Otte: Bedoelt u hiermee dat ik had verwacht dat de klimaatcrisis werd uitgeroepen?

De heer Van den Raadt: Nou, dat had u misschien al wel verwacht, maar ...

De heer Otte: Ja.

De heer Van den Raadt: Ik denk dat u had verwacht dat het iets vlotter gehanteerd zou worden, het oplossen.

De heer Otte: Ja, of ik dat verwacht. Ja, ik had op mijn zestiende geen hele goed geïnformeerde mening over de gemeenteraad, maar ja, nu nog steeds vind ik nou, er had wel wat meer mogen gebeuren. Mag nu nog steeds wat meer gebeuren. Of het burgerberaad gaat helpen? Nou, het blijkt dus meerdere malen dat een burgerberaad nieuwe best wel goede nieuwe inzichten neemt om bestuur en wetgeving vooruit te helpen. Kijk bijvoorbeeld naar wat ik net noemde bij Ierland rondom het homohuwelijk en rondom abortus. Dus ja, ik denk zeker dat dat nieuwe inzichten zou kunnen geven en daardoor beleid ook sneller vooruit kan gaan.

De heer Van den Raadt: Zou een referendum daar nog bij kunnen helpen of denkt u alleen burgerberaad en voor de rest is dat wel voldoende?

De heer Otte: Oh. Het grote verschil tussen een referendum en een burgerberaad, is dat bij een referendum krijgen mensen gewoon een keuze: ja/nee. Verder geen informering, verder geen informeren, geen overleg. Bij een burgerberaad krijg je sowieso vaak geen besluit nemende rol, maar een raadgevende rol. Ja, even kijken. Ik denk dat ook omdat je elkaar leert kennen en dat je echt goed geïnformeerd wordt door meerdere experts, voorkom je de problemen die je bij een referendum ziet. Denk bijvoorbeeld aan het Brexit-referendum dat nu ... Hoe lang geleden is? 2012 denk ik, uit mijn hoofd. Nou, verder niet heel belangrijk. Daarmee zag je een ongelofelijke campagne van juiste informatie, maar ook van heel veel misinformatie van beide kanten. Zolang experts onafhankelijk en ook onpartijdig gekozen worden denk ik dat zo'n massa van informatie voor een hele grote groep mensen waarvan vaak ze niet weten welke keuze ze moeten maken, dat dat omzeild wordt.

De heer Van den Raadt: Ik deel de opvatting niet helemaal, maar het gaat erom dat we hier vragen stellen, dus ik laat het hierbij. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Dank u wel, voorzitter. Ik ondersteun uw pleidooi waarom een burgerberaad beter is dan een referendum steun ik van harte en volledig, alleen mijn vraag is wel: ik begrijp dat er een verschil zit tussen de manier van kiezen. Burgerberaad wordt dan geloot en de gemeenteraad wordt gekozen door de bevolking, en meestal op basis van kwaliteit, dus kunt u mij dan uitleggen wat het voordeel is om mensen in te loten die vervolgens een weloverwogen beslissing gaan nemen, nadat ze die informatie allemaal tot zich hebben

genomen, tot een gemeenteraad, zoals wij hier met z'n allen zitten en diezelfde weloverwogen beslissingen nemen nadat wij alle informatie hebben gezien en tot ons hebben genomen? Wat is dan nog het voordeel van een burgerberaad?

De voorzitter: Mijnheer Otte.

De heer Otte: Ook weer een vrij simpel antwoord: het ding is als je in een gemeenteraad wil komen sowieso is er heel veel rompslomp daaromheen: je moet campagne voeren, je moet nog gekozen worden binnen je fractie en ook buiten je fractie zijn er bepaalde partij-idealen waar je je aan moet houden. Je moet je zorgen maken om herverkiezing. Ik weet niet heel goed hoe dat op gemeentelijk niveau gebeurt, maar zeker op landelijk niveau kunnen we niet ontkennen dat er heel veel sprake is van lobbying vanuit grote bedrijven. De bedoeling van een burgerberaad waarbij mensen geloot worden, hoeven ze geen rekening te houden met een partij waar ze niet bij horen of om herkozen worden, want je wordt uitgeloot. Bij lobbying: ja, Shell zal heus wel 5.000 euro aan een persoon kunnen geven om een andere raadgeving te geven, maar dat risico is over het algemeen een stuk kleiner dan bij de verkozen raadsleden, zowel op regionaal en landelijk niveau, die we hebben.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Oké. Ik begrijp uw pleidooi. U zegt: nou ja, zoals wij hier zitten, zijn we wat kwetsbaarder voor lobbyisten bijvoorbeeld.

De heer Otte: Bijvoorbeeld.

Mevrouw De Raadt: Alleen juridisch, wettelijk is het natuurlijk gewoon zo dat wij hier als raadsleden allemaal beslissingen moeten nemen zonder last of ruggenspraak. Dus voor welke partij wij zijn, doet eigenlijk niet ter zake. Is het dan niet eigenlijk beter om gewoon de gekozen volksvertegenwoordigers daarop aan te spreken: nou, doe gewoon jullie werk. Neem beslissingen zonder last of ruggenspraak, maakt niet uit voor welke partij je bent. Neem gewoon de beste beslissing. Dan hebben we volgens mij het meest ideale systeem.

De heer Otte: Ik ben het volledig met u eens. Juridisch, volgens de regels, zouden jullie ons het beste representeren daarvoor de keuzes maken. Juridisch. In de praktijk merken we nou eenmaal dat er nog wel wat meer achter het spel zit, bijvoorbeeld problemen die ik net heb genoemd. Wederom geen persoonlijke aanval naar jullie, gewoon een constatering van het systeem. Wat je er ook van mag vinden. Ik denk ... Dat zie je ook terug in de keuzes: heel veel mensen willen grootschalige klimaatverandering. Er zijn heel veel mensen in IJmuiden die een probleem hebben met Tatasteel. Wordt daar wat aan gedaan? Nee. Ze krijgen alleen maar ... Ja, ze krijgen een paar regels waar ze zich losjes aan hoeven te houden, maar worden die regels echt nageleefd? Heel eerlijk: nee. Er is laatste een RIVM-rapport uitgekomen waaruit blijkt dat, uit mijn hoofd, mensen in IJmuiden 70 procent meer kansen hebben op longkanker door Tatasteel. Nou ja, waarschijnlijk door Tatasteel. Wel door Tatasteel. Maar dat zijn voorbeelden van waarop het gemeentelijk niveau en het landelijk niveau niet goed naar burgers luistert, en als er direct naar burgers wordt geluisterd dat er dan echte verandering gaat komen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Otte. Ik weet niet of het echt heel zinvol is om deze inhoudelijke discussie hier op dit moment te bespreken. Ik kan me voorstellen als er raadsleden geïnteresseerd zijn in hoe dat dan allemaal werkt met een burgerberaad en daar meningen over hebben ten opzichte van hoe het op dit moment

is geregeld, dat er allerlei bijeenkomsten zijn waar u zich bij aan kunt sluiten, waar u naartoe kunt, zoals bijvoorbeeld gisteravond. Dan denk ik dat wij klaar zijn. Dank u wel voor uw komst.

De heer Otte: Graag gedaan.

De voorzitter: Als u nog even het knopje uit wilt drukken, dan ...

De heer Otte: Ja. Oh, sorry.

De voorzitter: Deze keer ... Nee, dat geeft niks.

De heer Otte: Moet ik hem ook schoonmaken?

De voorzitter: Ja, graag. Ja, graag. Goed idee. Ja. Wij hebben nog twee sprekers die digitaal aan zullen schuiven op dit onderwerp. Dat is de heer Walter Witkamp. Mijnheer Witkamp, bent u daar? Nee, dat is niet mijnheer Witkamp. Dat is mijnheer Slik. Mijnheer Slik, wilt u hier wat over zeggen als spreker? Nee, hè. Ja, is prima. Dit is de heer Kleist, maar dat vind ik ook prima. Dan gaan we zo meteen over naar mijnheer Witkamp. Mijnheer Kleist die heeft zich ... Die heeft zich ook aangemeld. Mijnheer Kleist, hartelijk welkom. Feest der herkenning hier in de raad. U wordt herkend hier op het scherm. U kent de regels van het spel: drie minuten de tijd en ik ga na tweeënhalve minuut ga ik u hinderlijk interrumpen, omdat u bijna klaar bent met uw spreektijd. Maar ik wil zeggen, gaat uw gang. Uw tijd loopt nu.

De heer Kleist: Dank u, voorzitter en leden van de commissie Bestuur. Ik heb gisteravond het webinar debat Klimaatalarm en burgerberaad meegemaakt. Het viel mij op dat bij de aankondiging burgerraad stond in plaats van beraad. Verder heeft niemand hier een opmerking over gemaakt. Kanttekening van mijn kant: ik signaleer wel eens meer kleine tot grote verschillen in diverse zaken. Wethouder Botter noemde diverse voorbeelden van het fenomeen nieuwe democratie, zoals de gelote wijkraden in Groningen. Rotterdam werd niet genoemd, wellicht nog minder succesvol dan Groningen. In Haarlem is zo pas een pilot gestart met de gelote burgerraad. Ook het woord participatie viel meermalen, evenals draagvlak en transparantie. Wijkraden werden niet genoemd. Het aanhoren van aangeboden stukken blijkt toch een kunst te zijn, zoals gebleken bij een inspraakdocument van de Amsterdamse buurten bij een commissie met een prangende vraag voor de aanwezige wethouder over de beëindigde verhuissubsidie. Gezien het feit dat deze vraag al eerder werd behandeld in een vragenuurtje, kwam deze inspraak niet meer aan de orde. Een gemiste kans. Klimaatadaptatie en vergroening, ook zulke mooi kreten. Vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterschap is het programma Een groener Nederland begint in je eigen tuin gestart. In Amsterdam en Rotterdam zijn er subsidies voor burgers om hun daken te vergroenen. Wij hebben een leefbaarheid en initiatiefbudget, beheer door een vijftal gelote burgers bijgestaan door een gebiedsverbinder als secretaris met als subsidiedoelen kleinschalige initiatieven die een bijdrage vormen voor de leefbaarheid, sociale samenhang, de veiligheid of de kwaliteit van een straat of wijk. Een negental bewoners van de Groene Linten, Parkwijk, dient een aanvraag in voor een gedeeltelijke bijdrage, namelijk 1620 euro van een totale investering van 4369 euro en 41 cent, ingediend op 8 februari 2021 voor het vergroenen van de daken van hun schuurtjes, leidende tot een betere opvang en verdeling van het regenwater, tegengaan van hittestress, verlaging van temperatuur en verdere verkoeling in de zomer en bevorderen van de biodiversiteit door de mix mat.

De voorzitter: Mijnheer Kleist, u heeft nog een halve minuut.

De heer Kleist: Ik ben zo klaar. Daarnaast bevordert dit de sociale cohesie in de buurt. De subsidie is toegekend, echter tot op heden nog niet uitgekeerd, meer dan vier maanden na de aanvraag. Hernieuwde aanvraag tot toekenning van de maximale subsidie van 3000 euro was uiteindelijk na eerdere toezeggingen dat het kon niet mogelijk. Men diende zich gelukkig te prijzen dat de subsidie was toegekend en het niet terugbetaald hoefde te worden. Wat nog wranger is, navolgende aanvragen van buurtbewoners zijn niet gehonoreerd, omdat verstrekking het beschikbare budget te veel zou aantasten. Het zal u duidelijk zijn dat het woord klimaatalarm zeer op zijn plaats is gezien de voorgaande geschetste ervaringen in dit huidige college wat naar mijn mening horende doof en ziende blind is. Een bezorgde burger. Ik hoop nog een prettige avond verder voor u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kleist. Precies binnen de tijd. Zijn er vragen vanuit deze commissie aan de heer Kleist? Uw verhaal was duidelijk, mijnheer Kleist. Ik kan geen andere conclusie trekken. Dank u wel voor het inspreken. Dan wil ik u ook vragen om uzelf uit deze vergadering te halen en de vergadering verder, als u dat wilt, te volgen via de livestream. Dan wil ik even kijken of de heer Witkamp aanwezig is. Die is aanwezig. Mijnheer Witkamp, hartelijk welkom.

De heer Kleist: Ga ik zeker doen en ik hoop dat ze er wat mee gaan doen.

De voorzitter: Fijne avond. Mijnheer Witkamp.

De heer Witkamp: Ja, ik ben aanwezig.

De voorzitter: Dat is mooi. Goed. U was gisteren aanwezig als penning lid in het debat van pletterij. U wilt daar geloof ik iets over vertellen. Hartelijk welkom. Ook u krijgt een drie minuten spreektijd en ook bij u ga ik na tweeënhalve minuut zeggen dat u een beetje moet afronden. Dus gaat uw gang.

De heer Witkamp: Ja. Geachte leden van de commissie, dank voor de gelegenheid om in te spreken. Ja, allereerst, ik ben verheugd dat Haarlem stappen zet om ons mooie democratische systeem en het vertrouwen tussen burgers en overheden te verbeteren. Het instrument van burgerberaden of burgerfora is daar bij uitstek geschikt voor. Dit biedt burgers de kans om hun kennis en inzichten te delen, en dit keer bij het begin van de beleidscyclus. Dus niet achteraf inspreken, maar meedenken aan het begin. Ja, ik heb een hele hoop punten om over te praten, maar gezien de tijd en de eerdere sprekers ook wel beperk ik me tot twee onderwerpen. De eerste is dat burgerberaden de kloof tussen bestuur, politiek en burgers verkleinen. Dat blijkt uit veel onderzoeken, zoals door Rousseau gezegd is en in Nederland heeft de commissie Brenninkmeijer daar wat over gezegd en er staan allerlei verslagen van nationale en lokale burgerberaden in Europa, lokale voorbeelden ook uit landen als Polen en Hongarije. Er loopt nu ook een interessant programma bij het Pakhuis de Zwijger hierover. Eigenlijk komen ze allemaal tot dezelfde conclusie: burgerberaden vergroten het onderlinge begrip tussen burgers, politiek en bestuur. Daarnaast wil ik nog graag een andere bevinding delen: burgerberaden komen tot betere voorstellen. Beter in de zin van sneller, meer toereikend met meer draagvlak en beter haalbaar, mits goed georganiseerd. De organisatie is complex en moet door de opdrachtgever, het college van B&W goed opgepakt worden. Er moet verzekerd worden dat de aanbevelingen die uit het burgerberaad komen uitvoerbaar en haalbaar zijn, dus passen binnen de financiële en wettelijke kaders en rechtvaardig zijn voor de huidige en toekomstige inwoners. Ze moeten herkend en erkend worden door de hele bevolking. Daarom is de representativiteit en de autoriteit van dat burgerberaad zo belangrijk. Een goede afspiegeling, representatie komt tot stand door gestratificeerde loting en de autoriteit komt tot stand door het burgerberaad eerst te laten leren over het onderwerp en over hoe ze onderling moeten beraadslagen zodat de verschillende perspectieven worden gehoord en begrepen. Nou, als we niet snel de klimaatverandering

afremmen, dan word de toekomst zeer somber. Daarom wil ik afsluiten met het voorstel om een Haarlems burgerberaad te organiseren met de opdracht: doe voorstellen die Haarlem a) kan uitvoeren om klimaatverandering tegen te gaan en b) zich kan wapenen tegen de gevolgen van de klimaatverandering. Dank voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Witkamp. Ruim binnen de tijd. Zijn er vragen vanuit deze commissie aan de heer Witkamp? Mijnheer Witkamp, ook uw verhaal was volstrekt duidelijk. Ik dank u wel voor het inspreken en ook aan u de vraag of u wilt uitloggen van deze aanwezigheid en de vergadering verder digitaal zou willen volgen via de livestream. Ik dank u wel voor uw aanwezigheid en voor het inspreken. Ik wens u een fijne avond.

De heer Witkamp: Oké. Ik zie dat mijnheer Slik nog een vraag heeft?

De heer Slik: Dat klopt.

De voorzitter: Ja, maar dat mag niet. U heeft gelijk, mijnheer Witkamp. Heel scherp van u. Onze griffier was even een pas aan het regelen, dus we hadden hem even gemist. Mijnheer Smit, gaat uw gang.

De heer Slik: Dat was een mooi stukje nieuwe democratie dat in ieder geval de inspreker oplet. Dank voor uw inbreng. U stelt, mijnheer Witkamp ...

De voorzitter: Oh, dat is niet mijnheer Smit. Dit is mijnheer Slik.

De heer Slik: Inderdaad. U zegt: inspraak aan het begin van het proces. U draagt ook punten aan waarom de lokale democratie af en toe niet zo goed loopt. Daar kunnen wij ons soms wel in vinden, maar dan is op zich binnen het karakter van het voorstel toch niet nodig, want daarmee geeft u eigenlijk een motie van wantrouwen aan de lokale democratie. Of u kunt beter zelf een politieke partij oprichten.

De heer Witkamp: Ja, klopt. Dat bindende karakter dat heb ik niet genoemd. Dat staat wel in het initiatiefvoorstel zag ik, en daar is ook wel iets voor te zeggen, maar wat echtelijk blijkt is als het goed georganiseerd wordt het burgerberaad dat het echt een toevoeging is. Wat ik zei, het leidt tot beter beleid, in die zin dat er meer draagvlak bijvoorbeeld voor is. De voorstellen uit het burgerberaad die hoeven op zich geen bindend karakter van tevoren te hebben, want die zijn van zo'n kwaliteit dat gemeenteraad en burgermeester en wethouders ze graag zullen overnemen. Dus het is denk ik heel goed om van tevoren aan de deelnemers te zeggen dat er heel serieus met hun voorstellen wordt opgegaan, dat ze worden overgenomen, maar wat uit de praktijk blijkt is dat ze ook overgenomen willen worden.

De heer Slik: Oké. Wilt u dan geen politieke partij beginnen om het van binnen te doen? Zo in de huidige structuur.

De heer Witkamp: Nou, ik ben ook lid van een politieke partij, van D66, en ik heb ook dit in het verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamer zo verdedigd, dus ik vermoed ook dat het komende regeerakkoord er ook wel iets over zal gaan zeggen, maar lokaal zijn we ook bezig in een heleboel steden, zoals hier in Haarlem, om lokale burgerberaden voor elkaar te krijgen. Niet als een vervanging van het huidige stelsel, maar als een hulpmiddel. Het is echt een uitgestoken hand. Het helpt de politiek.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Witkamp. Dat lijkt mij een duidelijk verhaal. Mijnheer Slik, zijn uw vragen op? Ik ga ervan uit dat uw vragen op zijn. Ook hier verder uit deze commissie geen verdere vragen voor de heer Witkamp? Ja, mijnheer Van den Raadt heeft nog een vraag, mijnheer Witkamp. Hier komt ie.

De heer Van den Raadt: Ja, omdat ik me ook realiseer dat u de expert bent op dit gebied. Want u neemt eigenlijk aan dat zo'n burgerberaad, ik heb zelf ook wel meegedaan aan dat soort dingen in 2019, maar u gaat ervan uit dat het wordt overgenomen door het college, maar wat gebeurt er nou als dat niet wordt overgenomen door het college? Wat denkt u dat er dan gebeurt?

De voorzitter: Mijnheer Witkamp.

De heer Witkamp: Ja. Kijk, wat ... Ik bedoel dat is een beetje hypothetische vraag. Ik kan moeilijk inschatten wat er dan gebeurt, dat hangt natuurlijk ook van de argumentatie af. Over het algemeen is het zo, en dat staat hier ook in het initiatiefvoorstel dat er een soort escaperoute is voor de gemeenteraad om af te wijken van de voorstellen, maar dat er dan wel gevraagd wordt om hele goede onderbouwing en overleg met het burgerberaad. Over het algemeen is het zo dat de leden van het burgerberaad heel overtuigd zijn van hun proces hoe dat gelopen is en de uitkomst daarvan. Ook al hoeft niet iedereen het ermee eens te zijn, als het naar buiten komt, ja, dan is er wel een bepaalde consensus dat er iets gebeurt. Dus als de gemeenteraad daar afwijkt, dan kunnen er natuurlijk moverende redenen zijn met misschien hele nieuwe inzichten, maar dan moet er heel goed overleg volgen. Dat lijkt me netjes.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Witkamp. Volgens mij waren dat de vragen vanuit deze commissie. Hartelijk dank voor uw komst. U kunt nu uitloggen en u kunt deze vergadering verder volgen via de livestream. Dank u wel en een fijne avond.

De heer Witkamp: Fijne avond.

10.2 Zienswijze BenW Initiatiefvoorstel Burgerberaad Haarlem

De voorzitter: Dan gaan wij nu door met het inhoudelijke deel van dit agendapunt: het initiatiefvoorstel Burgerberaad Haarlem, nogmaals, ingediend door Actiepartij, D66, GroenLinks. Ik zou ook graag een van de mensen van deze partijen het woord willen geven als openingszet. Dat is de heer Trompetter. Dat is heel democratisch besloten even, maar dit terzijde. Gaat uw gang, mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank aan de insprekers voor hun bijdrage. De fractie van Actiepartij heeft samen met D66 en GroenLinks met het voorstel van een burgerberaad gepoogd om de nieuwe democratie nog wat meer gezicht te geven. Met het burgerberaad kunnen meningen en visies van inwoners worden opgehaald over onderwerpen met een grote maatschappelijke impact, zoals de klimaatcrisis. Het burgerberaad is daarbij zeker niet bedoeld om de gemeenteraad op enigerlei wijze te vervangen. Ten aanzien van de zienswijze van het college, de fractie van de Actiepartij denkt dat het wachten op het Tweede Kamer besluit niet nodig is. Een grote kamer meerderheid steunt het initiatief tot burgerberaden en dit wordt ook wel een onderwerp bij formatie. Wetgeving aannemen duurt gewoonlijk twee jaar. Als er aanpassingen nodig zijn aan de verordening of aan het voorstel door hogere wetgeving kunnen die later altijd worden doorgevoerd, zoals we altijd analoog aan fungerende wetgeving verordeningen aanpassen. Dat dus voor de visie en de steun van het college. Graag gaat mijn fractie het gesprek aan met de stad, de collega's, de ambtelijke organisatie en de deskundigen om dit cultureel creatieve plan goed van de grond te

krijgen. De opgerichte werkgroep zou zich wat ons betreft bezig moeten houden met het oplossen van de in de collegereactie genoemde knelpunten. Tot zover de eerste termijn. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Trompetter. Dan geef ik nu graag het woord aan mevrouw Van der Windt van D66. Gaat uw gang.

Mevrouw Van der Windt: Ja. Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ja, D66 heeft met heel veel plezier meegeschreven aan het initiatiefvoorstel. Wij denken dat het belangrijk is dat we de bewoners van Haarlem serieuze invloed gaan geven over belangrijke onderwerpen die de hele stad aangaan. Dat kan gaan over klimaatbeleid, maar ook over de inrichting van de schaarse openbare ruimte of over elk ander onderwerp dat de hele stad aangaat. Wij vinden het belangrijk dat de gemeenteraad duidelijk maakt hoe we met burgerberaden omgaan. Vandaar dat we gekozen hebben voor een verordening. Naar aanleiding van de visie van het college hebben we het voorstel iets aangepast. We hebben het woord voorbehoudsloos geschrapt en vervangen door in beginsel. We merken wel op dat het draagvlak voor burgerberaden snel verdampst wanneer blijkt dat de gemeenteraad of het college vervolgens aan de haal gaat met het advies en daar bepaalde elementen wel of niet uithaalt. Voor wat betreft de vraag aan het burgerberaad blijkt uit de ervaringen elders dat het goed werkt wanneer de gemeenteraad een vraagstuk voorlegt, maar dat het burgerberaad dat vraagstuk zelf naar een concrete vraagstelling brengt. Wij snappen dan ook niet helemaal dat het college schrijft dat de vorm nu niet uitvoerbaar is, temeer nu de raad het college verzoekt het plan om tot een verordening te komen verder uit te werken en beslissingen, lees: een concrete tekst voor een burgerberaadverordening voor te bereiden. Die uitwerking kan inderdaad gedaan worden door de door het college voorgestelde werkgroep waaraan de initiatiefnemers graag aan bijdragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Windt. Mijnheer Van den Doel, gaat uw gang.

De heer Van den Doel: Ja, dank u wel. Ook GroenLinks heeft zich achter de oproep tot een burgerberaad geschaard, omdat wij vinden dat we zitten steeds meer in een democratie waar de mensen zelf wat invloed willen uitoefenen en ook willen participeren. Dit is een uitstekend instrument daarvoor om samen met een grote groep je te laten informeren en tot een besluit te komen zonder dat je afhankelijk bent van grondbeginselen van een partij of andere organisatie. Dat geeft een bepaald enthousiasme aan de mensen, maar vooral ook, en dat is het meest belangrijke nog, dat de uitkomsten daarvan door de burgers snel en makkelijk geaccepteerd zullen worden. Dus het is groter dan de gemeenteraad, omdat de groep groter is, het is onafhankelijk dan de gemeenteraad, omdat iemand op persoonlijke titel daar zit en geen rekening heeft te houden met wat voor politieke richting dan ook, maar wel zijn ze gebonden aan dat het een redelijke uitkomst moet zijn. Het kan geen luchtfietserij zijn de uitkomst, het moet kunnen en het moet een keuze zijn die te nemen zijn. Dus dat borgt al dat het geen onverantwoordelijke zaken eruit komen. Misschien wel zaken die een deel van de raad onbevallig zal kunnen zijn, dat zou zomaar een uitkomst kunnen zijn, maar geen onredelijke uitkomst. Ik merk dat het college inderdaad wel wat watervrees heeft over dit en dat graag allemaal wil gaan controleren. Het is inderdaad zo wat D66 zei dat als de vraagstelling door burgerberaad wordt gedaan dat de acceptatie ook veel groter is en de uitkomst ook veel beter. Dus vandaag dat GroenLinks zich na de bijdrage van zowel D66 als Actiepartij niet anders kan dan zich hierachter scharen. We zijn benieuwd naar deze discussie, naar dit gesprek wat we met elkaar hier over voeren.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Doel. Dit waren de woordvoerders namens de indieners. Wie mag ik nu het woord geven uit deze commissie op dit onderwerp? Mijnheer Van den Raadt, gaat uw gang.

De heer Van den Raadt: Ja, ik heb als eerste twee vragen aan de heer Trompetter. U zegt: het is ...

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: U zegt: het is een aanvulling op het programma Nieuwe democratie. Ik heb het daarnet nog even doorgelezen, maar daar staat überhaupt helemaal niks over burgerraden, ook niks over referenda, blijven overal ver van weg. Dus hoe denkt u dat dit een aanvulling is? Ik heb juist het idee dat dat hele nieuwe democratieplan hier helemaal niet op zit te wachten en dat verklaart misschien ook een beetje het antwoord vanuit het college. Dat zegt u ook nog: het is geen vervanging van de gemeenteraad. Waarom zou dat niet een vervanging van de gemeenteraad kunnen zijn? Want we horen al argumenten dat het beter is, dat het objectiever is, van de heer Van den Doel, dus waarom zou het niet een vervanging van de gemeenteraad kunnen of moeten zijn? Dan aan de heer van den Doel had ik ook een vraag. We doen ze maar allemaal tegelijk. Dan zegt u dat een burgerberaad beter is, omdat daar die mensen op persoonlijke titel zijn gekozen. Als u goed de politiek bekijkt, dan is iedereen op persoonlijke titel gekozen. Mevrouw De Raadt had het erover dat je zonder last of ruggenspraak beslissingen neemt. Die wet is wel veranderd. In de oorspronkelijke wet geldt dat je zonder last beslissingen maakt; je mag met iedereen ruggenspraak hebben. Kijk, het probleem van de politiek, mijnheer Van den Doel, en vraag ik of u dat met me eens bent, is juist fractiediscipline dat iedereen hetzelfde moet stemmen en coalitiediscipline, maar dat in de basis wij allemaal zelf van onze eigen beslissingen mogen nemen. Dat dat in de praktijk anders gaat is iets anders.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Raadt. Wie mag ik het woord geven? Oh, mijnheer Trompetter, u werd aangesproken volgens mij. Gaat uw gang.

De heer Trompetter: Ik denk het wel dan, voorzitter. Ja. Ik heb niet het woord aanvulling gebruikt, maar ik heb gezegd: gepoogd om de nieuwe democratie een gezicht te geven. U weet waarschijnlijk ook van mijn bijdrage over de nieuwe democratie dat ik daar niet heel erg lovend over ben geweest in de afgelopen periode. Wat vervanging betreft: je kan natuurlijk geen gemeenteraad gaan vervangen door een burgerberaad wat zwaarwegende adviezen geeft wat mij betreft. Dat kan niet.

De heer Van den Raadt: Mag ik daar dan meteen op reageren?

De voorzitter: Mijnheer Van Raadt, gaat uw gang.

De heer Van den Raadt: Ja, je zou natuurlijk wel kunnen bedenken als er vaak genoeg die burgerberaden zijn, dat we hier misschien niet met 39 man hoeven te zitten, dat we hier misschien met 15 man zouden kunnen zitten.

De heer Trompetter: Maar stelt u dan voor om de democratie af te schaffen en te vervangen door een andere staatsvorm?

De heer Van den Raadt: Nou, ik stel voor als alles fantastisch loopt, en dat zal dan een tijd duren, maar dat dan inderdaad de gemeenteraad blijft om de basis te doen wat ze wettelijk verplicht zijn, stukken aannemen ja of nee, en dat de denkkraft gewoon bij de bevolking komt.

De voorzitter: Ja. Wie mag ik het woord geven? Oh, u bent ook geadresseerd door de heer Van den Raadt. Gaat uw gang.

De heer Van den Doel: Dank u wel, voorzitter. Mijnheer Van den Raadt, de spijker slaat u op de kop door te zeggen dat je zonder last of ruggenspraak je hier in de raad zit; dat hebben wij de afgelopen raad ook

gedemonstreerd doordat mensen binnen de fractie van GroenLinks een afwijkende mening hadden over een onderwerp, en daar ben ik heel gelukkig mee. Maar je ziet ... Wat je ziet gebeuren is dat je in een raad een beperkt aantal, een beperkt aantal politieke stromingen vertegenwoordigt en dat die heel vaak botsen. Dat is maar goed ook, want dat komt het debat ten goede en dat komt ook de besluitvorming ten goede, maar het heeft ook een andere kant, namelijk dat het vaak botst zonder dat er een oplossing wordt gedaan of dat men zich gedwongen voelt om tegenover elkaar te gaan staan. Het burgerberaad daarentegen bestaat uit een grote groep mensen die met elkaars ergens willen uitkomen die dat echt vrij kunnen doen en die hebben ook vanuit allerlei kanten aangevlogen de ruimte om dat te laten horen. Dan heb je een groep ... Wat je ziet in Ierland, het abortusdebat zat helemaal vast en het is dankzij een burgerberaad is daar een oplossing op gekomen. Er zijn nog meer voorbeelden daarvan, dus dat betekent dat een burgerberaad het dus net even verder kan voeren dan in een beperkt aantal dossiers dan een gemeenteraad kan. Ik heb niet de illusie dat wij als gemeenteraad alles kunnen oplossen en elk conflict kunnen bijleggen. We doen met elkaar ongelofelijk ons best, maar soms is het goed om de burger te vragen en de burger een rol te geven om uit een impasse of uit een ingewikkeld vraagstuk te komen.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ja, mijnheer Van den Doel, hadden we dat dan de burgers ook naar moeten luisteren toen het over DomusPlus en Skaeve Huse ging? Want dat is bij uitstek zo'n onderwerp waar toch de meningen botsen en ik zag een hele ... Ja, een hele gedreven groep burgers die daar een bepaalde mening over hebben, hadden en die zijn niet gehoord door de gemeenteraad. Hoe kijkt u daar dan tegenaan?

De heer Van den Doel: Kijk, en dat is nou precies waarom het burgerberaad het burgerberaad is en de politiek en de raad de raad is, omdat de raad ook besluiten moet nemen die soms niet van pas komen bij alle burgers. Soms neem je een besluit dat tegen een deel van de burgers hun belang is, omdat in het grote geheel wij dat besluit moeten nemen. U doet dat ook. U neemt ook besluiten in de raad of u stemt voor dingen, terwijl u weet dat een deel van de burgers van Haarlem daar misschien niet mee akkoord zou kunnen gaan. Dat is nou precies waar het over gaat.

Mevrouw Van Zetten: Dat begrijp ik, maar dan denk ik: wat heeft dan de burgerraad voor zin? Wat maakt de wereld dan beter voor die mensen? Want uiteindelijk kom je dan toch met dit aan en dat loopt dan uit op teleurstelling. Dat hebben we gewoon gezien. Ik denk: ja, waar gaan we het dan over hebben met die burgers?

De heer van den Doel: Ten eerste gaan wij het er niet met de burgers over hebben, maar de burgers onderling. Die presenteren een uitkomst waarbij wij ons al dan niet aan committeren, en in wat voor mate bespreken we onder andere vanavond: is het een bindend advies of vinden wij het een zwaarwegend advies? Nou, zoals de inspreker zei: als het burgerberaad met een goed haalbaar advies komt, dan zal het college en de raad van goede huizen moeten komen om dat niet over te nemen. Maar die vrijheid bestaat er dan op dat moment nog steeds. Maar goed, teruggaand op ... Ik denk dat ik mijn antwoord wel gegeven heb eigenlijk.

De voorzitter: Ik zie ... Even kijken. Mijnheer Van den Raadt, gaat uw gang.

De heer Van den Raadt: Ja, voorzitter. Trots Haarlem is natuurlijk harstikke blij dat we het onderwerp DomusPlus hebben gehad, omdat toen geloof ik voor het eerst GroenLinks verdeeld heeft gestemd, dus wij hopen vaker, vaker dit soort onderwerpen tegen te komen, omdat we nu begrijpen dat de fractie van GroenLinks er erg voor is dat iedereen zijn eigen mening kan verantwoorden zoals dat ook bedoeld is in de wet. Dan voor de rest wordt er gewezen op dat abortusonderwerp, dat burgerberaad in Ierland over abortus.

Daar is natuurlijk wel dan de vervolgstap genomen dat er uiteindelijk in een referenda landelijk gestemd is met 66 procent van de mensen voor en is dat toen aangenomen. Dus het burgerberaad kan daarna nog een vervolgstap krijgen, dan kan de gemeente gewoon het aftikken of je kan als je helemaal de bevolking het wil laten kiezen dan organiseer je daarna een referenda waarbij iedereen dan kan meestemmen. Dus bent u in dat opzicht dan ook van mening dat wat wij als Trots Haarlem stellen dat als dit allemaal goed werkt dat de gemeenteraad dan wel iets minder kan? Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Nee. Het spijt me, mijnheer Den Raadt. Dat ben ik niet, want ik vind dat de raad een ongelofelijk belangrijke functie heeft en daar wil ik niks aan afdoen, maar we kunnen het wel nog verbeteren. We kunnen we nog een extra stap zetten door de burgers zelf de verantwoordelijkheid te geven om een ingewikkeld vraagstuk om daar een antwoord op te formuleren. Dat is denk ik alleen maar plus plus in mijn ervaring en niet of of.

De heer Van den Raadt: Laatste, voorzitter. Maar als dat zo is, dan moet u dus wel meteen eigenlijk aangeven dat wat houdt dat burgerberaad in. Nou, zowel proces bij een referenda gebeurt ook de hele voorgeschiedenis van voorgesprekken, dat hebben we toen bij parkeren referenda ook gezien, verschillende bijeenkomsten, en dan begint pas het onderwerp te leven, maar dan zou u wel moeten afspreken dat dus de uitslag van het burgerberaad ook gewoon meteen bindend is, want anders dan sla je die mensen gewoon in het gezicht na al dat harde werken dat je dan zegt: nou ja, fijn dat jullie daar weken, maanden mee bezig zijn geweest, maar wij, wij zijn zo belangrijk als gemeenteraad, maar wij vinden het anders.

De heer Van den Doel: Ja. Dank u wel, voorzitter. Nou ja, kijk, het is of je het bindend of zwaarwegend noemt, dat je zwaarwegende argumenten moet hebben om het niet over te nemen. Ik denk dat de verantwoordelijkheid voor het college en voor de raad om de uitkomst van een burgerberaad buitengewoon serieus te nemen dat lijkt mij niet meer als logisch. Bindend daar kan je over vallen: moet dat bindend zijn of niet bindend zijn? Daar zullen de mensen binnen de raad misschien anders over denken, maar uiteindelijk, uiteindelijk komt het neer op dat de uitkomst van een burgerberaad dat de raad dat niet zomaar naast zich neer kan leggen, want dan is het gelijk het laatste burgerberaad geweest en dat lijkt me echt onverstandig. Het is in tegenstelling tot een referendum ... Een referendum is inderdaad een ja/nee vraag en een burgerberaad is heel vaak de uitkomst een beraadslagingen en daar een advies.

De heer Van den Raadt: Nog even correctie.

De voorzitter: Mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Een referenda is niet alleen een ja/nee vraag, je hebt ook referenda die zijn meerkeuzevragen a, b of c. Dat is echt waar. Lees de wet maar na.

De heer Van den Doel: Ik moet u daar helemaal gelijk in geven. Maar toch is dat echt een heel ander ding dan burgerberaad. Maar goed, we hebben genoeg uitgewisseld lijkt me.

De voorzitter: Er zijn nog meer interrupties, ook van mevrouw De Raadt, maar ook van de heer Slik. Die zien wij niet, maar we kunnen hem hopelijk wel horen. Die geef ik even voorrang, want die zit al een tijdje te wachten. Mijnheer Slik, gaat uw gang.

De heer Slik: Dank u, voorzitter. Ja, de ChristenUnie die wil geen tweede gemeenteraad, dus geen bindend karakter. Meer en betere participatie en betrokkenheid vinden we een uitstekend plan, maar dat bindende karakter zien we echt niet zitten. Als er een democratisch defect in het lokaal bestuur zit, moeten we dat als lokaal bestuur zelf oplossen. Ja, we moeten wel de aanleidingen van het initiatief en geuite bezwaren zeer zeker serieus nemen en ter harte nemen, zeker op het gebied van effectief bestuur en vooral ook op het gebied van klimaat. Als we een nieuw forum van participatie willen uitproberen, prima, maar het politieke primaat moet en zal altijd bij de raad blijven als het aan de ChristenUnie ligt en hopelijk ook als het aan de meerderheid van de raad ligt, en niet bij een instrument voor groepen als Extinction Rebellion of wat voor sluiproute dat het buiten de gemeenteraad om ook wordt. Er wordt gesteld door het college: het initiatiefvoorstel past binnen de reeds ingezette koers van het college. Dat is logisch met D66 in het college, maar het past niet binnen de huidige regels, niet binnen het huidige staatsbestel om zo'n constructie bindende of, nou ja, zwaarwegende bevoegdheden te verlenen. Want zwaarwegende en bevoegdheden dat botst nog met elkaar. Ja, zo'n loting dat wordt toch uiteindelijk niet representatief als je daarna nog mag corrigeren en na correctie en installatie heb je alsnog deelnemers die onvrijwillig mee moeten doen en dus niet actief meedoen en dan krijg je alsnog dat alleen de actievelingen die ook in de lokale politiek of ook in de wijkraad zitten hun invloed hebben, dus dat schiet ook niet op, met als resultaat een ondemocratisch orgaan dat geen juiste afspiegeling vormt en de lokale democratie, lees: de gemeenteraad, kan ondermijnen indien bindend het advies gegeven kan worden. Als het ondermijnen geassocieerd in de oren klinkt, dan in zo'n burgerberaad met bindende macht dus eigenlijk niet nodig, want dan kunnen we het zelf gewoon veel beter als we aanbevelingen aannemen om te verbeteren. De ChristenUnie ziet als nadeel dat na zo'n periode alle gelote mensen weg moeten en dus inhoud en kennis verloren gaat. Je hebt een statistische kans om weer gekozen te worden, maar die is minimaal. Er wordt gesteld: adviezen kunnen niet in strijd zijn met de hogere wet- en regelgeving die de gemeenteraad niet zelfstandig kan wijzigen en moeten passen binnen de gemeentelijke financiële mogelijkheden. Dus we moeten vooral met dit voorstel niet de verwachting wekken dat een advies van het burgerberaad wordt overgenomen, want het zou precies binnen de lijntjes moeten vallen en de bevoegdheid moet altijd bij de raad blijven. Nog een aantal vragen. Ik weet niet wie die ... Misschien de initiatiefnemers kunnen beantwoorden. Zijn er slechte voorbeelden? Want om nou over de hele wereld een paar goede voorbeelden bij mekaar te harken. Zijn er ook slechte voorbeelden van? Ik heb geen raming van de kosten kunnen vinden die de gemeente op zich moet nemen. Tot slot zeg ik namens de ChristenUnie: dank u voor de moeite, maar nee dank u.

De voorzitter: Dank u voor de moeite. Mevrouw De Raadt, gaat uw gang. Oh. Mijnheer Slik, u heeft een interruptie van de heer Van den Raadt. Gaat uw gang.

De heer Van den Raadt: Ja, want ik vind het nogal wat wat u eigenlijk zegt. Het blijkt wel dat u er geen vertrouwen in heeft, maar er zijn ook wel mensen die geen vertrouwen in de democratie hebben of in bepaalde partijen, dus dat is net zo'n argument. Maar u zegt gewoon van dat dan via een sluiproute Extinction Rebellion uiteindelijk gelijk krijg of zo. We gaan toch dit gewoon loten? Ik bedoel, hoe denkt u nou dat je dan met een sluiproute iets kan binnenhalen? Dan kan je net zo goed zeggen bij politieke partijen kan dat ook, want als dan honderd mensen bij dezelfde politieke partij zich aanmelden, dan hebben ze ook een sluiproute om binnen te komen. Dus ik hoop dat u dat anders bedoelt dan dat ik het opvat, want ik vond het nogal een rare uitspraak.

De voorzitter: Mijnheer Slik.

De heer Slik: Nou, binnen de huidige democratische kaders is het geen sluiproute als het in de gemeenteraad komt, maar als het initiatief van een burgerberaad vooral door bepaalde niet-politieke partijen ondersteund wordt, dan zouden die bijvoorbeeld overmatig veel invloed kunnen krijgen in het niet-democratische, niet-gelegitimeerde door de ... Nou, net minder democratische orgaan zoals zo'n burgerberaad. Zeker als dan mensen ingeloot worden die helemaal geen zin hebben en die dus thuisblijven, dan zijn de ingelote mensen die wel actief zijn in de meerderheid al.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Slik. U heeft nog een interruptie van de heer Trompetter of u ...

De heer Trompetter: Ja. Dank u wel, voorzitter. Nou, ook een vraag, want mijnheer Slik die vroeg ook of er slechte voorbeelden van zijn. Nou, die zijn er volgens mij niet. Ik heb nog wel een voorbeeld uit Texas waar de olie wordt gewonnen wat nu een van de duurzaamste staten van de VS is vanwege zo'n burgerberaadachtige vraagstelling. Texas, ja. Ja, dat klinkt gek, maar het is waar. Nou, en dan over die democratie: ja, ik begrijp mijn Slik niet helemaal wat hij dan zegt dat mensen via de raad binnenkomen. Ik weet niet waar hij helemaal bang voor is. Wij hebben zelf ook allerlei adviesclubs en lobbyclubs, bijvoorbeeld de MRA, dat is ook geen gekozen club, dus ik ... Dus ja, het ontgaat mij eigenlijk een beetje. Ik weet niet waar mijnheer Slik eigenlijk precies bang voor is, maar ik heb die angst niet. Dank u.

De heer Slik: Ja '...'.

De voorzitter: Mijnheer Slik, wilt u daarop reageren?

De heer Slik: Ja. We zijn niet bang voor invloed of beïnvloeding of participatie in het geheel. Ik zou zo'n orgaan prima toejuichen als dat een bredere inbreng oplevert, maar niet dat binnen het karakter dat gaat gewoon niet goed.

De voorzitter: U heeft nog een opmerking van de heer Trompetter, mijnheer Slik.

De heer Trompetter: Nou, mijnheer Slik, daar kunnen we nog wel over praten hoor, of het zwaarwegend of bindend zou moeten zijn.

De voorzitter: Goed. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw De Raadt, gaat uw gang.

Mevrouw De Raadt: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ja, ik had eigenlijk een interruptie, maar die is nu al zo lang geleden dat ik die even laat zitten en gewoon maar mijn termijn houd. Ja, zoals ik al had gezegd, als CDA zijn wij een stuk positiever over burgerberaden dan over het referendum, want het positieve eraan is inderdaad dat mensen zich echt gaan verdiepen in een bepaald onderwerp en op basis van die verworven kennis vervolgens een weloverwogen besluit kunnen nemen. Alleen als je dan spreekt van bindende adviezen of besluiten, dan ja, dan is de vraag inderdaad: bestaat dit fenomeen niet al eigenlijk gewoon? Namelijk de gemeenteraad. Want ook wij zijn afgevaardigd vanuit de bevolking en nadat we ons hebben verdiept in een onderwerp nemen we daar een weloverwogen besluit over. Dan ook nog met extra voordeel dat de gemeenteraad ook haar verantwoordelijkheid kan en moet nemen voor het complete plaatje, dus ook voor alle financiële kosten die met zo'n besluit meekomen. Zoals het college ook aangeeft: bindende besluiten van een burgerberaad die zijn met de Gemeentewet, omdat de gemeenteraad dit al geacht wordt te doen. Wij zijn het dan ook met het college eens dat het voorstel wat er nu ligt onuitvoerbaar is. Doordat het landelijk ook al gewerkt wordt aan verschillende voorstellen hoe zo'n burgerberaad, ook lokaal, zou kunnen worden ingericht,

zijn wij het wederom met het college eens dat het vooralsnog het meest menselijke is en het meest efficiënte ook om daarop te wachten. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. U heeft een interruptie van de heer Trompetter. Gaat uw gang.

De heer Trompetter: Ja, mevrouw De Raadt bent u het met me eens dat wetgeving doorgaans twee jaar minimaal duurt voordat het er doorheen is? Er moet nog een coalitie komen en dan wetgeving, dat duurt een jaar of drie, vier jaar. Twee jaar en vier jaar.

Mevrouw De Raadt: Zorgvuldige wetgeving duurt soms wel vijf of zes jaar en dat lijkt me goed.

De heer Trompetter: Maar u bent dus bereid om daar op te wachten dan?

Mevrouw De Raadt: Zorgvuldige wetgeving lijkt mij in het belang van ons allen.

De voorzitter: Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Wisse, gaat uw gang.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. Initiatiefnemers, dank jullie wel voor jullie grondig uitgewerkte en goed geschreven initiatief. Sowieso gaat burgerparticipatie er in Haarlem denk ik dankzij uw initiatief op vooruit, want of er komt een meerderheid voor jullie al of niet geamendeerde initiatief of aangepaste initiatief in overleg of het college gaat aan de slag met een werkgroep voor het opstellen van een procedureregeling. Wij ondersteunen als PvdA, net als elke fractie in deze kamer denk ik, betere burgerparticipatie. Het zou mooi zijn als aan het einde van deze bestuursperiode het is gelukt om de ambitie uit het coalitieakkoord te verwezenlijken van verbeterde breed ingezette digitale panels via welke gelote inwoners hun advies en hun mening kunnen geven over tal van onderwerpen die van belang zijn voor Haarlem. Dat gaan we nog zien. Nu het initiatief. Voor nu vindt de PvdA dat te vroeg. We hoorden het CDA net ook zeggen, in aansluiting op het college: kunnen we niet wachten op de adviezen die nog komen van de Tweede Kamer? Ik weet het, het duurt een paar jaar, maar op zijn minst zouden we kunnen wachten op de voorstellen die aan de Tweede Kamer gedaan zou worden. Die zouden er zijn in maart; misschien wordt het nu een paar maanden later, maar dat zal in ieder geval deze bestuursperiode nog gebeuren, dus laten we die echt die paar maanden in elk geval nog even nemen en misschien die paar jaar voor definitieve wetgeving. Ik verneem nu net wel van D66 dat er een tekstwijziging is doorgevoerd en dat het initiatief nu voorstelt dat het overnemen van adviezen in beginsel bindend kan zijn en niet langer bij voorbaat. Daar ben ik blij mee, maar ik neem het terug naar mijn fractie en ik vermoed dat deze kwalificatie toch nog steeds mijn fractie te ver gaat, gezien, het is al eerder gezegd, de besluitvormende bevoegdheden van de raad en het zonder last mogen en moeten functioneren van raadsleden. Ja, vooruitlopend op het overleg met mijn fractie zou ik dan denk ik liever nu kiezen voor zwaarwegend advies van burgers. Dus een initiatief dat alleen goed beargumenteerd door de raad terzijde gelegd zou kunnen worden. Aan de wethouder heb ik de vraag of door deze tekstwijziging van D66 het initiatiefvoorstel dan nu niet meer in strijd met de wet is. Ja, zoals gezegd zal het initiatief ons sowieso betere burgerparticipatie opleveren, want we zijn blij met het aanbod van het college om een werkgroep in te stellen die die mogelijkheden voor zwaarwegend advies door inwoners bijvoorbeeld kan onderzoeken. We zijn ook blij met het aanbod van het college om de werkgroep te ondersteunen met extra ambtelijke capaciteit en we horen graag van de wethouder of die extra capaciteit dan gaat over een verschuiving binnen nieuwe democratie of dat we een voorstel tegemoet kunnen zien, ja, voor daadwerkelijk nieuw budget, dus daadwerkelijke toevoeging van capaciteit. Dan heb ik ook nog een financieel getinte vraag voor de initiatiefnemers: is door jullie bij benadering te zeggen hoeveel een burgerberaad per keer kost? Er wordt gesproken over externe penvoerders en externe adviseurs en eventuele scholing van de leden van het

burgerberaad. Dat wordt best een kostbaar plaatje, denk ik. Mocht er een meerderheid komen voor het initiatiefvoorstel, dan dus in elk geval nog heel graag een dekkingsparagraaf. Misschien kan het ook een idee zijn om een bovengrens in te stellen voor het aantal burgerberaden per jaar dat raadsleden en bewoners kunnen initiëren. Hoe dan ook, we zien uit naar een positief resultaat voor burgerparticipatie als vervolg op dit initiatiefvoorstel. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Wisse. Mevrouw Van der Windt, u heeft een interruptie op mevrouw Wisse?

Mevrouw Van der Windt: Ja. Ik vroeg me af, mevrouw Wisse, heeft u gelezen dat de initiatiefnemers hebben gezegd dat het dus niet een potje moet zijn voor burgerberaden, maar dat als er een vraagstuk is vanuit de gemeenteraad dat dat vanuit het punt waar dat vraagstuk van is dat het daaruit gedekt moet worden?

Mevrouw Wisse: Ja, dus dan zegt u eigenlijk: de kosten van het burgerberaad gaan ten koste van het inhoudelijke budget.

Mevrouw Van der Windt: Ja.

Mevrouw Wisse: Nou ja, ik ... Ja. Mijnheer Trompetter, denk ik.

De voorzitter: Mijnheer Trompetter, gaat uw gang.

De heer Trompetter: Nou ja, zo werkt het niet helemaal. Dus er zitten nu participatiekosten in ieder project wat we doen. Het burgerberaad is veel goedkoper dan wat we nu doen qua nieuwe democratie. En ja, die kosten voor die penningvoerder zijn allemaal een stuk lager dan wat we nu eigenlijk aan het doen zijn. De burgerberaadleden krijgen ook geen vergoeding voor wat zij daarvoor doen. Er zit dus altijd een stukje participatiebudget in en we kunnen natuurlijk ook gewoon kosten besparen door goede burgerberaadinitiatieven als die er doorheen komen, want wat te denken van gezondheidsschadekosten? Een beperking zeg maar. Als het beter gaat met de wereld, gaat het ook beter met de mensen. Als je een burgerberaad over bijvoorbeeld het bestrijden van de armoede zou hebben, nou ja, dan zou dat ook zeg maar kosten kunnen besparen. Geef mensen eens goed te eten en het gaat met sprongen omhoog. Dus het kostenpunt is volgens mij ... Het is volgens mij veel goedkoper dan wat we nu allemaal doen.

De voorzitter: Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Dank u wel. Maar misschien voor een latere keer dat u toch een keertje kunnen kijken hoeveel goedkoper dan of hoe dat dan voor impact heeft. Stel dat er nu bijvoorbeeld een burgerberaad komt voor het klimaat en we stellen die de vraag: hoe kunnen we nou in tien jaar daadwerkelijk klimaatneutraal worden in Haarlem? Nou, daar zijn ze natuurlijk een hele tijd mee bezig, want ons college is daar ook al ontzettend lang mee bezig en dan nog die externe wetenschappers erbij en zo. Ik twijfel heel erg of het echt wel goedkoper zou zijn en ik zou toch wel heel graag willen zien waar ik ongeveer aan moet denken als kosten van een burgerberaad, want dat gaat dus echt ten koste, begrijp ik nu heel goed, van investeringen die het college nu zelf kan doen, bijvoorbeeld in drijvende zonneparken, ik noem ook maar wat. Dat geld gaat dan naar burgerberaden.

De voorzitter: Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Nou, dan ... Ik wil er graag over doorpraten, maar dan nodig ik u ook uit om op te sommen wat het klimaatbeleid van Haarlem van de afgelopen tijd nou eigenlijk daadwerkelijk opgeleverd heeft aan daadwerkelijke terugdringing van CO2 of van klimaatproblemen. Ik denk dat het heel erg weinig is ten opzichte van wat het allemaal gekost heeft.

De voorzitter: Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Nou ja, dit wordt een vreselijk moeilijke rekensom, dat is wel duidelijk. Maar ja, laten we het gesprek vervolgen een keertje. Dank u wel.

De voorzitter: Wie mag ik het woord geven uit deze commissie? Nee? Dan geef ik het woord aan de wet...

Mevrouw Van Zetten: Nee, nee. Dan wil ik wel wat zeggen ...

Mevrouw ...: Voorzitter?

Mevrouw Van Zetten: Ik verwacht dat de VVD nog wel een mening heeft. Maar ja.

De voorzitter: Daar gaat de VVD zelf over.

Mevrouw Van Zetten: Nee. Nee, daarom. Maar dat was gewoon uitnodigend. Maar ... Ja, sorry ...

De voorzitter: Nou ...

Mevrouw ...: Voorzitter?

Mevrouw Van Zetten: Het is allemaal ... Het is een beetje modieus om het hier over te hebben en het is nieuwe democratie, dus het is een goed idee. Wij zijn wel van mening als Hart voor Haarlem je kijkt natuurlijk naar: wat voor onderwerpen zijn er dan geschikt voor zo'n burgerberaad? Dan is het voorbeeld dan komt iedereen aan met Ierland. Dat is ook de abortus, dat is een waarde gedreven issue. Daar kan je inderdaad goed over praten. Dan kijk ik naar wat GroenLinks zegt dat het verhaal over ingewikkelde vraagstukken moet gaan. Dat is abortus in feite niet. Als het gaat over het klimaat, dat is een heel technisch iets en dat vinden wij dus eigenlijk heel ongeschikt voor een burgerberaad. Dan denk ik ook: wij willen hier ook geen dictatuur. Het kan allemaal ... Sommige mensen niet snel genoeg, maar andere mensen denken er anders over. Hoe ga je daarmee om? Als het gaat over een bindend advies van de burgerraad daar ben ik helemaal niet voor. Ik ziet hier ook zonder last en ...

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten, u heeft een interruptie van de heer Van den Doel.

Mevrouw Van Zetten: Zonder last en ruggenspraak en ik maak graag mijn eigen keuzes.

De heer Van den Doel: Ja, ik heb een interruptie voor u, mevrouw Van Zetten. Ja, u noemde het over dictatuur en ik weet u houdt graag van grote woorden en het goed neerzetten, maar dat is natuurlijk alles behalve, het is juist tegenovergesteld aan. Wat het burgerberaad is, is juist tegenovergesteld aan een dictatuur. Dan wil je juist vanuit de bevolking de oplossing ophalen op een zaak waar de politiek vaak niet uit komt of niet krachtdadig genoeg kan zijn om allerlei moverende redenen. Dus ik vind het jammer dat u die term gebruikt en ik hoop dat u dat wilt terugnemen. Dat is mijn vraag.

Mevrouw Van Zetten: Nou, u zegt precies ... U benadert precies wat ik bedoel, want u heeft het over dat de politiek niet daadkrachtig genoeg zou zijn en dat die paar burgers die wij hier gaan loten dat wel zijn. Dat tekent precies de spanning die er tussen de vertegenwoordigde democratie zit en burgers die door loting worden inge... Aangewezen om dit soort problemen op te lossen wat wij echt pertinent bezwaar tegen hebben. Wat betreft ook het recht om ... Daar val ik dan eventjes over. Het recht om anoniem te blijven als je in zo'n burgerberaad zit. Dat vind ik een heel, heel vreemd, ook van D66 heeft meegewerkt dat dat hier in het voorstel staat. Ja, daar laat ik het even bij, want mijn tijd ...

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Zetten.

Mevrouw Özogul-Özen: Voorzitter?

De voorzitter: Dan geef ik nu het woord ...

Mevrouw Özogul-Özen: Voorzitter?

De voorzitter: Aan ...

Mevrouw Özogul-Özen: Voorzitter?

De voorzitter: Oh nee. Nee, nee.

Mevrouw Özogul-Özen: Aan de orde.

De voorzitter: Moment. Mevrouw Özogul, u bent digitaal aanwezig. Het woord is aan u.

Mevrouw Özogul-Özen: Klopt. Dank u wel. De SP is voor een burgerberaad, maar niet zoals het nu voorgesteld wordt met een bindend advies, en wel om meerdere redenen. Een aantal redenen zijn net al genoemd, maar een van de redenen is: burgerberaad wordt via een loting gekozen en wij zijn bang dat dan niet iedereen, niet iedereen Haarlemmer vertegenwoordigd is. Daarnaast: een raadslid wordt gekozen voor vier jaar en op het moment dat je een bepaalde verkeerde keuze maakt, kan je daar op afgerekend worden als partij ook en als raadslid. Hoe zit dat met een burgerberaad? Waar en hoe leggen ze verantwoording als het advies bindend zou zijn? Daar voorzien wij dus grote problemen bij. Wel zouden we willen als het gaat om hele belangrijke zaken dat een advies zwaarwegend is, maar ook voorgelegd kan worden aan Haarlemmers door middel van een referendum, maar dan wel wat bindend is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Özogul. Dan is nu echt het woord aan de wethouder. Gaat uw gang.

Wethouder Botter: Ja. Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Dank u wel, commissie. Dank u wel, indieners, voor het voorstel. Kijk, het is al een paar keer ook aan de orde geweest net dat het hele idee van het burgerberaad is eigenlijk min of meer in een stroomversnelling geraakt de afgelopen vier, vijf maanden. Nog voordat wij met ons advies kwamen als college is het ook in Europa als onderwerp naar voren gekomen om daar met burgers in gesprek te gaan ook in de vorm van een burgerberaad. In Frankrijk natuurlijk ook naar aanleiding van de consequenties van de gele hesjes. Ook in het rapport Brenninkmeijer nadat wij ons advies hebben uitgebracht aan u is in dat advies van Brenninkmeijer aangegeven hoe u op een aantal terreinen in zou kunnen gaan om met dat burgerberaad aan de slag te gaan. Ik denk dat het inderdaad in de traditie past van niet alleen het programma nieuwe democratie, maar het past ook in de traditie zoals wij in Haarlem met de burgers bezig zijn. We kennen allemaal de manier waarop we met loting aan de slag zijn gegaan in Schalkwijk rondom de

bomen, maar ook als je nu kijkt naar een aantal zaken rondom de digitale wijkbegroting, de gelote wijkraad in Zuidoost, en nog een aantal instrumenten van nieuwe democratie, daar zou dit een hele mooie aanvulling op zijn. Het is niet in plaats van u, het is niet in plaats van de gemeenteraad. Integendeel, het is een toevoeging aan ons functioneren als democratische samenleving om te kijken wat er bij burgers leeft en speelt. Ik ben heel erg benieuwd wat mevrouw Özogul bedoelt met de mededeling dat het niet representatief zou zijn, want, ja, er is gewoon echt heel erg duidelijk dat door de loting, dus door een anonieme aanschrijving van mensen die eigenlijk helemaal geen binding hebben met het onderwerp, maar daardoor ook een soort representant zijn van de samenleving, heel erg goed sprake is van juist een heel brede dwarsdoorsnede van de samenleving. Wat je verder ook merkt, is dat doorloting mensen die eigenlijk zich niet voor politiek interesseren of niet betrokken zijn bij de politiek of zich niet vast voor een periode van vijf jaar of vier jaar willen committeren aan een bepaalde activiteit en een bepaalde partij, zich rondo zo'n dergelijk onderwerp wel willen inzetten. Dus er zitten wat dat betreft als het gaat over de verdieping van het democratisch gehalte van onze samenleving, zit dat erin. Het komt echt niet in plaats van uw verantwoordelijkheid en het komt ook niet in plaats van uw zeggenschap. Dat is meteen wel het ingewikkelde van hoe de wet in mekaar steekt. Er zullen, denk ik, op dit moment door de ...

De voorzitter: Neem me niet kwalijk. Gaat uw gang, mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel. Ja, ik had een interruptie, omdat ik even getriggerd werd toen u de loting rondom de bomen in Schalkwijk noemde. Dus daar heb ik twee vragen over. Kunt u aangeven wat deze gemeenteraad heeft gedaan met dat advies van die, wat was het, 75 of 100 mensen die waren ingeloot en daar heel hard mee bezig zijn geweest en daar goed over nagedacht hebben en vervolgens een advies hebben uitgebracht? Wat heeft deze gemeenteraad daar vervolgens mee gedaan? Dan als tweede vraag: bent u dan niet met mij eens dat we eigenlijk op zo'n manier ook het risico lopen dat we gewoon onze eigen politieke teleurstellingen aan het creëren zijn? En dat het dus op het moment dat er bindend advies wettelijk niet mogelijk is, het een zwaarwegend advies wordt en deze gemeenteraad dat zwaarwegend advies toch terzijde schuift, net zoals we gedaan hebben bij Schalkwijk. Nu heb ik u het antwoord al gegeven. Bent u dan niet met mij eens dat mensen vervolgens daardoor juist nog meer teleurgesteld gaan raken in de politiek?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Botter: Nou, bij mijn weten is dat er ... Is de hele loting rondom de bomen niet alleen maar een probleem geweest. Integendeel, ik zie het wel degelijk ook als een heel goed voorbeeld waarbij je eigenlijk al kunt zeggen in zekere zin was er sprake ook van een burger van burgerberaad, want ook met de Bomenridders en ook allerlei andere groenorganisaties die deden daaraan mee en die waren laaiend enthousiast over het gegeven van hoe men met elkaar in gesprek ging, de deskundigheid die er bij een aantal mensen aanwezig was. Als het dan niet helemaal is overgenomen, ja, ik denk dat u daarmee dus wel het antwoord geeft van hoe belangrijk het is dat op het moment dat zo'n burgerberaad gehouden wordt het noodzakelijk is dat je je daaraan committeert als gemeenteraad. Ik denk, en als college ook, maar het is in principe de gemeenteraad die gaat over het nemen van het besluit al dan niet. Dus op het moment wanneer je besluit om met deze activiteit aan de slag te gaan, het burgerberaad mogelijk maakt in onze gemeente, vind ik dat je dus, en dat vinden de indieners ook, dat je het heel serieus moet nemen. Alleen als dat nu niet past nog binnen de huidige wet- en regelgeving en als we misschien straks uit de kabinetsformatie komt dat dat wel kan, want ook daar staat het nu op de agenda en dat hebben we ook net gehoord van de insprekers die zich daarmee bezighouden, de lobby richting Den Haag om iets te moeten met een andere bestuurscultuur, en ik denk dat een burgerberaad ook heel erg goed past in een andere bestuurscultuur, dat dat echt iets is van dat als je

daarmee akkoord gaat, als je zou besluiten: wij willen als gemeente Haarlem, als gemeenteraad van Haarlem een burgerberaad faciliteren, want ik ben het er ook mee eens: er zal geld tegenaan gezet moeten worden. Daar hebben we nog niet over gesproken, maar sommige burgerberaden duren negen maanden. Nou, dat kan best wel heel erg lang zijn. Andere burgerberaden die kunnen misschien in een periode van twee of drie weken, afhankelijk van het onderwerp, maar je zult je dus wel van moeten vergewissen, daarvoor hebben wij dat voorstel gedaan om dat in die groep met elkaar te gaan uitwerken, kijken hoe je dat gaat doen, dat daar ook vragen aan de orde komen die nu ook vanavond aan de orde komen: welk budget willen we ertegenaan zetten? Wat willen we wel of niet mogelijk maken van thema's? Hoe willen we de komende periode gaan beginnen? Wat mij betreft is het niet alleen zo, want ja, ik hoor dat ook van andere partijen, het is niet alleen exclusief voor groen, duurzaamheid en milieu, maar je kunt het ook breder trekken. Ik denk ook dat het helpt, het burgerberaad, om het gesprek beter met mekaar te voeren, want het was een ontzettend interessante bijeenkomst gisteren bij de pletterij, een mooi debat hebben we met elkaar gehad, maar je merkt toch ook dat er soms ideeën zijn over en weer waarvan als ik denk, dat hoeft niet eens dan in een burgerberaad, maar als we beter in staat zijn om met elkaar in overleg te treden over de pro's en contra's van bepaalde onderwerpen te benoemen dat je dan ook al beter inzicht krijgt van hoe de overheid functioneert, hoe de gemeente functioneert, hoe de gemeenteraad functioneert en hoe dergelijke organisaties functioneren. Dus ik zie op dit moment eigenlijk alleen maar voordelen als het gaat over het burgerberaad, maar wel zorgvuldig bereid starten en in het begin met elkaar eerst rond de tafel zitten, en dat is al een vorm dan van een burgerberaad om vorm te geven van hoe je dat vormgeeft. Ook dan vervolgens welke stappen je gaat zetten en gaat zeggen: nou, we kiezen een bepaald onderwerp uit en daarmee gaan we het experiment doen. U heeft een interruptie van mevrouw Van Zetten. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Zetten: Ja, dat is natuurlijk interessant. We zouden dat ook zelf kunnen doen, want ik heb hier nog drie minuten, je kan eigenlijk helemaal nergens over praten. Je hebt eigenlijk heel weinig tijd om bepaalde onderwerpen uit te diepen. Je zou zeggen: gemeenteraad, begin zelf eens met dit voorstel.

Wethouder Botter: Ja, dat zou je kunnen zeggen, maar ik ben bij u te gast, dus dat is dan iets wat u onderling met elkaar moet bespreken. Ik ga daar niet over en ik heb daar ook geen mening over, mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: U heeft best een mening ...

Wethouder Botter: Ik heb wel een mening ...

Mevrouw Van Zetten: Ja.

Wethouder Botter: Maar die geef ik nu niet in deze commissie. Daar heeft u gelijk in. Nou, dan hebben we het over ... Ja, ik hoor met name dat men aan de ene kant het gevoel heeft: nou, dit is best een interessant experiment waarmee we aan de slag zitten, maar dat moet ingekaderd worden. Nou, daarvan zeg ik al: ik laat het graag aan de initiatiefnemers over of ze daar nog iets mee willen, maar het college wil er graag mee aan de slag; het college wil het graag voor u uitvoeren; wil ook ambtelijke capaciteit beschikbaar stellen hiervoor. Ambtelijke capaciteit die past binnen het programma van de nieuwe democratie. Daar hebben we rekening mee gehouden, want het zit al wat langer in de pen. Daar zal ik niet met een apart budgetvoorstel komen, in ieder geval niet met die ambtelijke ondersteuning voor die werkgroep en het verder vormgeven, maar we kunnen niet vanuit ons budget nieuwe democratie ook de burgerpendels financieren. Dat kan gewoon echt niet, dus daar zal echt aparte financiële ruimte voor moeten komen. Als het dan gaat over het woordje wat nu gewijzigd is of ... Ik had dat net al gezegd. Het woord wat nu gewijzigd is dat doet niets af aan het feit dat het dan nog steeds niet juridisch mogelijk is om het op deze manier vast te stellen. Dus daar zou ik u ook op willen

adviseren om gewoon aan de slag te gaan nu, geen tijd te verliezen, en op deze manier dit vorm te geven. Ik denk dat ik hiermee de meeste zaken heb gehad. Ja, ik vind het aan u ook onderling of u vindt dat, ik noem het, maar dat is niet denigrerend, maar ik noem het wel een beetje koudwatervrees, die ik hoor ook bij de ChristenUnie: wat betekent dat nou voor ons, wat betekent dat voor onze positie? Ik denk dat ik voldoende duidelijk heb gemaakt dat het niet de bedoeling is dat er aan uw stoelpoten wordt gezaagd, het college ziet het als een zeer waardevol element en een nieuwe toevoeging aan het programma Nieuwe Democratie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan is nu de vraag aan de initiatiefnemers: wat gaan wij doen met dit stuk? Het gaat naar de raad, maar hoe wordt het nog aangepast of aangehouden of gaan het wel naar de raad ...

Mevrouw Özogul-Özen: Voorzitter?

De voorzitter: Wie hoor ik hier? Mevrouw Özogul?

Mevrouw Özogul-Özen: Ja, ik stond al een tijdje met mijn hand. Mag ik nog even kort iets zeggen?

De voorzitter: Tuurlijk.

Mevrouw Özogul-Özen: De wethouder – dank u wel – de wethouder vroeg net wat ik ermee bedoelde. Wat ik ermee bedoel is: zijn bijvoorbeeld laaggeletterden en/of mensen met een beperking straks ook vertegenwoordigd in zo'n geloot panel? Krijgen zij dan ook ondersteuning om mee te kunnen doen? Dat is dus één van onze zorgen en dat is ook wat we bedoelen met: is iedereen vertegenwoordigd?

Wethouder Botter: Dat is wel de bedoeling. Sterker nog, wij zullen ook op het moment dat er een brief uitgaat, want meestal gaat dat via een brief, dat mensen uitgenodigd worden om in een dergelijk panel zitting te nemen. Dat kan variëren hoe je dat verder kunt doen, maar dat kan ook meteen met een informatiepakketje erbij, om ze aanvullende informatie te geven, dat men dat ook kan opvragen. Er wordt uitgelegd in hele eenvoudige taal wat het inhoudt en hoe we het willen aanpakken. Mocht taal ook nog een barrière zijn dan kunnen we ook daar nog naar kijken, maar het is de bedoeling dat we juist die dwarsdoorsnede via loting voor elkaar gaan krijgen.

Mevrouw Özogul-Özen: Mag ik nog een laatste vraag stellen?

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

Mevrouw Özogul-Özen: En wat gaat u doen om te zorgen dat iedereen die geloot is ook daadwerkelijk mee kan doen, zonder dat ze bang zijn dat ze het niet kunnen?

Wethouder Botter: Ik vind dat een hele brede, open vraag. Wat je in – en of ik dat ga doen, dat ga ik nu nog niet toezeggen, hoor – maar wat je in Groningen hebt gezien is dat gewoon tussen het college verdeeld werd dat mensen die ingeloot werden om deel te nemen aan zo'n burgerberaad, dat die dan persoonlijk de brief overhandigd kregen van of een ambtenaar of van een collegelid, met het verhaaltje erbij van waarom het was, wat de bedoeling was, et cetera. Er zijn allerlei manieren wat je zou kunnen bedenken om die eerste stap en die eerste confrontatie zo laagdrempelig mogelijk te maken.

Mevrouw Özogul-Özen: Dank u wel voor uw beantwoording. Ik denk, met deze toezeggingen, dat wij dan ook in ieder geval het belang van een burgerinitiatief zien.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Özogul. Dan nogmaals de vraag aan de initiatiefnemers van dit burgerberaad, het initiatiefvoorstel, wat wij hiermee gaan doen. Hij kan in de volgende periode mee met de raad, daar behandeld worden misschien, enigszins al dan niet in een gewijzigde vorm. Ik ben benieuwd. Wie mag ik het woord geven?

De heer Trompetter: Ik vraag me even af, als we nog dingen moeten aanpassen, of dat dan niet eerst weer terug in de commissie moet of dat het zo koud de raad in kan. Dus dat weet ik even nu niet, als er nog dingen aangepast moeten worden of dat eerst moet overlegd worden. Dan zullen we nu met een concreet voorstel naar de raad of zeggen: oké, we gaan voor het principe burgerberaad en dat werken we nader uit. Maar dat is nog even mijn vraag die ik hier nu neerleg: hoe concreet moet het af zijn?

De voorzitter: Mijnheer Rutten.

De heer Rutten: Mag ik, voorzitter?

De voorzitter: Tuurlijk.

De heer Rutten: Ik heb nog niks gezegd, ik heb het gewoon eens aangehoord en ik vind het erg leuk. We hadden vroeger de reclame van De Ruijter-vlokken: "Laat ze niet van je brood eten." Het lijkt nu wel van het college te zijn, want mijnheer Botter geeft antwoorden op de vragen van mevrouw Özogul, hoe het dan in de praktijk gaat, dat vind ik interessant. De initiatiefnemers weten nog niet hoe ze er verder mee moeten. De antwoorden van mevrouw Wisse over de kosten zijn ook nog niet helemaal naar mijn idee zwaar helder beantwoord, dus ik heb daar ook nog niet veel beeld bij. De VVD-fractie heeft in ieder geval grote problemen met dat hele fenomeen 'zwaarwegend' of 'bindend'. Ook 'zwaarwegend' vind ik nogal ver gaan, want dat betekent dat wij met elkaar met 39 man het eens moeten zijn over waarom we iets wel of niet gaan volgen. Pas toe of leg uit geldt bij 'zwaarwegend'. Het voorstel zoals het er nu ligt is voor ons een nee. Tegen een burgerberaad is er tussen ja en nee ook nog een keuze A, B, C, mijnheer Van der Raadt gaf het al aan bij een referendum: niet nu. Daar zit heel mooi ook wat mevrouw De Raadt van het CDA zei: we kunnen wachten tot het in de landelijke, hoe het ook past in de wetgeving en hoe het zich verhoudt tot ons als instituut gemeenteraad. We moeten niet vergeten, en dat is helemaal niet ingebracht, dat we ook nog aan het sleutelen zijn aan onze eigen vergaderpraktijk. We hebben het ook nog in het seniorenconvent en in de fracties over misschien andere politieke avonden, dat soort dingen organiseren. Dus we kunnen het wat ons betreft niet nu, ook niet de komende raad als dit stuk zo naar de raad gaat daar een besluit over nemen. Dus liever de keuze zoals het college die voorlegt, om het dan te onderzoeken en daarna kunnen we er alsnog een verstandig besluit over nemen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Dank u wel, voorzitter. Ik merk op dat het woord 'voorbehoudsloos' en 'zwaarwegend' niet meer in het voorstel voorkomt, omdat dat is vervangen door 'in beginsel', waardoor er dus echt ruimte is gecreëerd. Ik begrijp dat de heer Botter heeft aangeboden dat er een werkgroep komt vanuit ambtenaren met de initiatiefnemers om te kijken of we dit nog verder kunnen uitwerken. Ik denk dat het goed is dat we eerst die slag maken en het vervolgens weer voorleggen aan de commissie. Dank u wel.

De voorzitter: Zijn alle initiatiefnemers het daarover eens? Ja?

De heer Van den Doel: Jazeker, GroenLinks is het daarmee eens.

De voorzitter: Dan is dat de weg die gevolgd wordt. Nog even kort samenvattend: deze initiatiefnemers zullen gesteund worden in hun zoektocht naar verdere uitwerking van dit initiatiefvoorstel, zullen gesteund worden door ambtenaren in een werkgroep die door de heer Botter wordt samengesteld, geïnitieerd, waar hij in ieder geval leidend in is, toch? Goed. Mocht dat uiteindelijk leiden tot een initiatiefvoorstel waar vertrouwen in is in ieder geval bij de initiatiefnemers dan komt het terug naar deze commissie en dan kan er alsnog besloten worden hoe het dan uiteindelijk naar de raad gegaan zal worden. Is dat een proces ... Ja, mijnheer Van den Doel?

De heer Van den Doel: Ja hoor, maar ik wil even duidelijk zijn: het was een initiatiefvoorstel en wij hechten heel erg veel aan de mening van de andere raadsleden en zeker deze commissie, dus daarom is dit ter bespreking. Uiteindelijk is de uitkomst zoals we nu besloten hebben een goede en met zijn drieën kunnen we dat samen met de wethouder en de ambtenaren verder voorbereiden en dan leggen we u een stuk voor dat besluitrijp is. Dank u wel, allen, voor uw inbreng en we zullen zoveel mogelijk proberen mee te nemen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Doel.

11. Spreektijd voor belangstellenden (over niet op de agenda staande onderwerpen)

De voorzitter: Dan gaan wij nu door naar onderwerp nummer 11, agendapunt nummer 11 en dat is spreektijd voor belangstellenden over niet op de agenda staande onderwerpen, maar er is niemand die zich heeft gemeld, dus dat agendapunt kunnen wij overslaan.

Overige punten ter bespreking

12. Dienstverlening in de wijk, toezegging inventarisatie decentrale dienstverlening (JB)

De voorzitter: Gaan we naar de overige punten ter bespreking. Agendapunt 12: dienstverlening in de wijk, toezegging inventarisatie decentrale dienstverlening. Wij hebben daarvoor één insprekerster, mevrouw 't Hart. De wethouder maakt even plaats voor mevrouw 't Hart. Even een toelichting op dit agendapunt aan de mensen thuis. In de raadsvergadering van 26 november 2020 is de visie op dienstverlening besproken en vastgesteld. Naar aanleiding van een aangehouden motie van Trots Haarlem heeft wethouder Botter toegezegd om te komen met een informatienota ter bespreking in de commissie Bestuur. Doel van deze nota is het weergeven van een inventarisatie van de gemeentelijke dienstverlening in de wijken, zodat in de commissie gesproken kan worden over een eventueel vervolgonderzoek naar nut, noodzaak, behoefte en haalbaarheid van een decentraal gemeentelijk loket. De commissie Bestuur wordt gevraagd de wethouder een richting voor een eventueel vervolg te geven. Hartelijk welkom, mevrouw 't Hart ...

De heer Rutten: Voorzitter, heel even van de orde. Volgens mij wordt dit geagendeerd naar aanleiding van een aangehouden motie van Trots, maar Trots heeft inmiddels de zaal verlaten, dus misschien moeten we daar even op wachten.

De voorzitter: Lijkt mij een terecht punt. Ik hoop wel dat de heer Van den Raadt snel terugkomt, want inmiddels is de inspreekster aangeschoven, mevrouw 't Hart, hartelijk welkom. Ja, maar nog niet, hoor. Ik leg de spelregels dan alvast heel traag en behoudend aan mevrouw 't Hart. U heeft drie minuten de tijd om in te spreken. O, dat snapte u al. Als er dan tweeënhalve minuut zijn gepasseerd en ik heb de indruk dat er geen eind aan komt, dan ga ik even ingrijpen.

Mevrouw 't Hart: (buiten microfoon).

De voorzitter: Goed, mijnheer Van den Raadt is inmiddels aanwezig, dus ik wil mevrouw 't Hart graag het woord geven. Gaat uw gang.

Mevrouw 't Hart: Dank u wel. Mevrouw de voorzitter, dank u wel. Geachte leden van de commissie, ik zal me even kort voorstellen: ik ben Marijke 't Hart, ik ben voorzitter van de wijkraad Meerwijk sinds nog niet zo heel lang. Ik vraag uw aandacht hierbij voor de wens om in Schalkwijk een loket Burgerzaken te realiseren. In Schalkwijk wonen momenteel ruim 34.000 mensen en er komen binnenkort ook nog 5000 mensen bij. Op zich dus net zo groot als een kleine stad en het zou fijn zijn als de bewoners van deze wijk hier ook al hun gemeentezaken zouden kunnen regelen. Maar het belangrijkste is: Schalkwijk is aan het vergrijzen. In Schalkwijk wonen veel oudere mensen en er is een duidelijke wens van oudere bewoners die slecht ter been zijn en voor wie het lastig is om naar het centrum te reizen – ik zeg altijd: om naar de stad te reizen – om de zaken met de gemeente dicht bij huis te kunnen regelen. Dit was ook een voorstel in het kader wijkdorp 3.0. De wens is een loket waar de meeste zaken die de burger met de gemeente moet regelen afgehandeld kunnen worden. Dit geldt dan met name voor het aanvragen van een paspoort of een ID-bewijs, want hiervoor moeten de burgers twee keer naar een loket: één keer om het aan te vragen en één keer om het op te halen. De wijkraden Meerwijk, Molenwijk en Europawijk steunen deze vraag. Wij realiseren ons dat er kosten aan verbonden zijn, maar wij weten ook dat bewoners in de wijk blij zouden zijn als zij laagdrempelig, zonder veel reistijd de meeste zaken dicht bij huis met de gemeente kunnen regelen. Als de gemeente overweegt om de service uit te breiden voor de burgers dan zouden wij willen pleiten om te onderzoeken of het mogelijk zou zijn om toch een loket te realiseren voor alle burgerzaken en dan dus ook voor het aanvragen en verlengen van paspoorten en ID. In de nota wordt het voorstel gedaan om digitale alternatieven te ontwikkelen en in te zetten. Ik hoop dat u begrijpt dat dit voor veel bewoners en ook voor veel oudere bewoners geen alternatief is. Als u weet dat in onze wijken grote groepen financieel niet goed rond kunnen komen dan kunt u begrijpen dat veel mensen geen toegang hebben tot digitale mogelijkheden. Ik heb contacten met veel mensen die in onze buurt wonen en ik weet dat veel mensen geen wifi hebben en geen laptop of computer. Bovendien weet u ook dat in Nederland anderhalf miljoen mensen niet kan lezen en dat vijf miljoen mensen niet begrijpt wat ze lezen. Wij weten dat veel mensen in onze wijken bij deze groep horen en dus digitaal niet te bereiken zijn. Als de kosten voor een volledig ingericht gemeenteloket te hoog zijn dan zou een loket met beperkte functies al een stap op de goede weg zijn. Een gemeenteloket met beperkte functies zouden bewoners kunnen helpen om digitale aanvragen te doen. Niet om hen te helpen om het digitaal aan te vragen, want dat kunnen ze gewoon zelf niet. Zij kunnen het zelf echt niet aanvragen, ze hebben hulp nodig van iemand die voor hen formulieren kan invullen. Bij dit loket kan dan ook bekeken worden of specifieke dienstverlening geboden moet worden aan kwetsbare individuen. Dus kortom, wij pleiten voor het inrichten van een gemeenteloket voor een aantal dagdelen per week en om te onderzoeken of het toch mogelijk is om een volledig loket te realiseren waar bewoners ook hun paspoort of ID-bewijs kunnen aanvragen of verlengen. Ik dank u voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw 't Hart. Zijn er nog vragen aan deze insprekerster? Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. Er zijn natuurlijk mogelijkheden bij de bibliotheek in Schalkwijk voor mensen die of geen wifi hebben of geen computer of daar niet mee om kunnen gaan of niet kunnen lezen. Die krijgen daar hulp en een computer en wifi. Er zijn ook mensen van het sociaal wijkteam die kunnen helpen. Is die maatwerkoplossing niet voldoende voor de mensen die niet kunnen lezen, et cetera?

Mevrouw 't Hart: Die maatwerkoplossing is bijvoorbeeld voor mensen die bij een sociaal wijkteam, die kunnen wel helpen, maar dat is op zich niet het gemeenteloket. Dus die mensen kunnen hun daar wel bij helpen, maar het is over het algemeen zo dat die mensen, kijk, er zit ook gewoon een heel groot gedeelte schaamte. Er zijn ook veel mensen die niet bij de hulpinstanties staan ingeschreven. Wij onderschatten dat gewoon. Zoals onze wijkraad die nu digitaal vergadert, blijkt ook een lid gewoon niet mee te kunnen doen en dat blijkt omdat ze gewoon geen wifi en geen laptop heeft. Ik ben bij mensen aan de deur geweest die geen toegang hebben tot digitaal, die het ook niet goed kunnen lezen. Dus het is voor mensen heel moeilijk om dan te weten dat ze naar de bibliotheek moeten en bij wie ze dan terecht moeten en op welke dag. Dus als er een gemeenteloket zou zijn wat duidelijk is. Dat kan natuurlijk in de bibliotheek gevestigd worden, maar ik zou het wel op prijs stellen als er dan ook echt iemand zit van Burgerzaken die echt daarin kan meehelpen en niet een goedbedoelend iemand van de bibliotheek die helpt met het invullen van formulieren.

De voorzitter: Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: En als het dan dus belangrijk is om daadwerkelijk naar dat loket te komen, helpt het dan als er bijvoorbeeld de RegioRijder of die Zoefzoef-autootjes die in Schalkwijk actief zijn, plus iemand die hulp kan aanbieden, plus iemand van het sociaal wijkteam gewoon meegaat? Of een oplossing via de minimaregelingen voor die laptops? Want ik denk dat dat allemaal een stuk goedkoper is dan een tweede loket neerzetten in Schalkwijk.

Mevrouw 't Hart: Kijk, als u weet dat 36 procent van de mensen niet rond kan komen in Meerwijk en er wonen bijna 10.000 mensen denk ik dat, ik weet niet zo goed of dat nou echt goedkoper is. Maar het gaat nog niet eens zozeer of, het is dus een groep die geen laptop heeft, zal ik maar zeggen, maar er is ook een groep die gewoon niet kan lezen of die gewoon stukken niet begrijpt. Het zou gewoon goed zijn als daar hulp en ondersteuning bij was, dicht bij huis. Het is voor mensen ook fijn als ze zelf naar een loket kunnen gaan en niet altijd om hulp hoeven te vragen, maar het sociaal wijkteam zit ook niet te wachten op mensen die een paspoort moeten aanvragen of iets moeten aanvragen, daar is het sociaal wijkteam in principe niet voor bedoeld.

De voorzitter: Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Laatste vraag, hoor. Maar vindt u dat Schalkwijk dan als eerste aan de orde zou moeten komen of dat er dan in elke andere wijk, bijvoorbeeld Noord, daar is de afstand nog veel groter naar het centrum, naar het gemeentelijk loket wat er wel is, dat die dan ook allemaal van die loketten zouden moeten hebben?

Mevrouw 't Hart: Dat kan ik gewoon niet beoordelen. Ik denk, als de gemeente zegt 'wij willen de service uitbreiden', dan denk ik: dan is het fijn als de mensen dicht bij huis naar een loket kunnen van de gemeente. Als de gemeente zegt: daar is gewoon geen geld voor of het is te duur. Dat is een afweging die jullie dan

maken, dat is prima. Maar om dan te zeggen 'we gaan meer inzetten op meer digitalisering', wil ik alleen zeggen: dat helpt voor gewoon bepaalde groepen helemaal niet. Dat is niet een oplossing. Het is ook niet een oplossing om te zeggen: ga nou naar het sociaal wijkteam. Want die zijn al gewoon overbelast. Er zijn al te veel mensen met schulden die niet in de schuldsanering of te lang moeten wachten op schuldsanering. Er zijn al veel te veel problemen, dus de hulpverlenersinstanties zijn niet de instanties die hierbij kunnen helpen. Tenminste, het sociaal wijkteam in dit geval dan.

De voorzitter: Even kijken, ik weet niet wie eerder was. Mijnheer Aynan, gaat uw gang.

De heer Aynan: Dank u wel, voorzitter. Mevrouw 't Hart, dank voor uw komst. Jouw Haarlem kan zich echt vinden in uw inbreng. U brengt het echt heel overtuigend en daarom de vraag: heeft u al een mogelijke locatie voor zo'n loket op het oog?

Mevrouw 't Hart: We hebben het besproken onder andere met de gebiedsverbinder. Het winkelcentrum wordt vernieuwd en er is een ruimte, schijnt onder de bioscoop vrij te zijn of vrij te komen. Maar een andere optie zou zijn als de bibliotheek wel of niet, dat is ook nog onduidelijk dat precies wordt, voor zover ik begrijp, het zou ook heel goed in de bibliotheek gehuisvest kunnen worden. Dus ik zou wel willen pleiten voor een centrale plek in Schalkwijk.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Gün.

De heer Gün: Ja, GroenLinks. Dank u wel uw komst en het inspreken. Uw verhaal is mij uit het hart gegrepen en ook die van mijn fractie. U zult ook zo meteen aan mijn bijdrage horen dat die in grote lijnen volledig overeenkomt met wat u zegt. Ik wil overigens ook even de heer Aynan bedanken voor de vraag, want dat was een vraag die ik aan u wilde stellen.

De heer Aynan: Nou, dat hoeft dan niet meer.

De heer Gün: Maar er staan ook meerdere panden leeg en het winkelcentrum hebben wij ook op het oog. Maar denkt u, want u spreekt hier namens de vier wijkraden die volledig achter dit idee staan, denkt u dat het gegeven de samenstelling van Haarlem-Oost in een wat bredere zin dan in Schalkwijk, dat het ook een grotere toegevoegde waarde zou hebben voor Oost in algemene zin? Dus dat ook de Amsterdamsebuurten en Parkwijk en Zuiderpolder gebruik zouden kunnen maken van een dienst die dicht bij huis wordt georganiseerd in het kader van toegankelijke dienstverlening?

De voorzitter: Mevrouw 't Hart.

Mevrouw 't Hart: Dat vind ik een ingewikkelde vraag, want ik weet niet zo goed of de bewoners van Parkwijk en Oost dan allemaal gericht zouden zijn op Schalkwijk of dat ze toch eerder naar het centrum van Haarlem zouden gaan. Ik denk dat het voor de hand ligt dat ze, maar goed, dat kan ik niet zo goed beoordelen.

De heer Gün: Nee oké, want ik heb ook gesprekken met mensen uit het bredere Oost, dus ook de Amsterdamsebuurten en Parkwijk en die zijn ook voorstander van – althans de mensen die ik heb gesproken – van een gemeentelijk loket in Schalkwijk, linkser dan Schalkwijk.

Mevrouw 't Hart: Oké, dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Dank u wel, voorzitter. Even opvolgend eigenlijk op de vragen over de locatie en inderdaad ook wat de PvdA al aangaf in Noord. Ik heb de cijfers gezien, ik schrok eigenlijk dat daar ook best wel heel veel armoede heerst en de afstand inderdaad ook nog wat groter is naar het centrum. Eens eventjes out of the box dan: zou bijvoorbeeld een mobiele eenheid, zou dat ook een idee zijn? Een soort gemeentebus die dan bijvoorbeeld één dag in de week in Schalkwijk, één dag in de week in Noord, et cetera. Zou dat voldoende kunnen zijn om deze mensen tegemoet te komen?

De voorzitter: Een sociale SRV-wagen. Gaat uw gang, mevrouw 't Hart.

Mevrouw De Raadt: Nou, we hebben de titel al, voorzitter.

De voorzitter: Daar ga je al. Laat dat maar aan mij over. Gaat uw gang, mevrouw 't Hart.

Mevrouw 't Hart: Ik weet dat op andere plekken in Nederland daar ook ervaring mee is. Het punt is, het grote probleem is de beveiligde apparatuur die nodig is, die vrij kostbaar is. De vraag is – en dat weet ik niet technisch – hoe dat precies zit, of dat in zo'n bus zou kunnen. Op zich lijkt het redelijk makkelijk om zo'n gemeenteloket in te richten, maar het grote probleem is dat voor de beveiligde stukken voor de identiteit, dat daar speciale apparatuur voor nodig is. Maar als dat zou kunnen in een bus dan zou dat prima kunnen.

De voorzitter: Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel. Ik heb ook nog wel een vraag, want er wordt aangegeven dat het vrij duur wordt om daar in Schalkwijk zo'n hele aparte grote kluis neer te zetten. Wat men nou bijvoorbeeld in Transvaal wel heeft is een soort buurtsteunpunt waar mensen met allerlei vragen over wonen en al dat soort zaken terecht kunnen. Zou dat ook een idee voor Schalkwijk zijn? En bijvoorbeeld bewonersondersteuning en bijvoorbeeld dat mensen wel kunnen aanvragen, maar dat ophalen van die documenten en dan wel op het centrale punt moet.

Mevrouw 't Hart: Ik heb even het begin van uw vraag niet heel goed verstaan. Uw voorstel was een voorstel voor?

De heer Trompetter: Een voorstel voor een soort buursteunpunt zoals dat in Transvaal in Haarlem-Noord is. Waar de Woonbond spreekuur houdt en waar het welzijn zit, waar alles zeg maar zit en mensen kunnen doorverwijzen en kunnen ondersteunen, of dat misschien ook een idee zou kunnen zijn. Waar je in principe wel dingen kan aanvragen op bepaalde momenten in de week, maar dat je het ophalen van de gevoelige documenten wel centraal zou doen dan.

Mevrouw 't Hart: Ik denk dat alles wat kan helpen om het reizen van oudere mensen of mensen die slecht ter been zijn, alles wat kan helpen om de zaken dichterbij huis te regelen, dat omarmen wij. Dus als daar een goed voorstel voor zou zijn dan zouden we er graag over mee willen denken.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw 't Hart. Ik krijg een beetje de indruk, maar misschien vergis ik me, dat nu elke partij zijn eigen idee even tegen het licht gaat houden en het licht is mevrouw 't Hart. Ik snap dat heel goed, want u komt heel goed uit uw woorden, bent heel wijs, maar ik weet niet of dat echt helemaal de bedoeling is, want ik kan me ook voorstellen dat u niet op elke vraag een goed antwoord heeft. Dus als er verder geen prangende vragen zijn echt rechtstreeks gericht aan mevrouw 't Hart wil ik u van harte bedanken voor uw komst.

Mevrouw 't Hart: U bedankt en veel wijsheid.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, graag. Mevrouw 't Hart gaat even de microfoon schoonmaken en dan komt de wethouder terug en dan gaan wij door met de behandeling van agendapunt 12, dienstverlening in de wijk, toezegging inventarisatie decentrale dienstverlening. Even voor, niet dat het heel erg belangrijk is, maar ik wil het toch even gezegd hebben: wij zijn begonnen deze vergadering met 40 minuten voorsprong, wij lopen nu inmiddels alweer een half uur achter. Even gewoon om u een beetje een idee te geven over hoe het loopt met de tijd. Doe ermee wat u wil. Wethouder, hartelijk welkom terug. Agendapunt 12, mijnheer Van den Raadt, ik wilde u graag als eerste het woord geven, want u heeft het tenslotte een beetje aangezwengeld met uw motie. Dus wat mij betreft neemt u het woord. Gaat uw gang.

De heer Van den Raadt: Ja, voorzitter, u zag het al: normaal heb ik altijd enorm veel vragen als er iemand inspreekt en ik was helemaal doodstil, want er was natuurlijk helemaal niks meer aan toe te voegen. Ontzettend blij dat dit nu op de kaart stond. Ik had het eigenlijk een beetje over het hoofd gezien, dat kan ook wel eens gebeuren, maar het speelt en ik hoor dat iedereen ondertussen er ook voor is. Kijk, één van de dingen waar landelijk ook voor gewaarschuwd is – en ik heb dat zelf ook wel eens meegemaakt – is natuurlijk, dat heet vervoersarmoede. Dat betekent dat een heleboel mensen niet meer, en zeker niet als de benzineprijs 1,75 euro aan het worden is, gewoon niet meer geld hebben om ergens naartoe te gaan waar ze graag naartoe zouden willen, dat is de definitie van vervoersarmoede en er wordt aanbevolen om daar rekening mee te gaan houden. Nou ja, één van de dingen die je zou kunnen doen – en dat heb ik inderdaad voorgesteld – is om bij een deel van Haarlem die zo hard groeit, we gaan inderdaad van de 34.000 naar de 39.000 mensen, en Meerwijk bestaat uit 85 procent van de mensen die daar wonen, die wonen in sociale huur, dus die mensen zijn erg gebaat bij iets wat op loopafstand is en wat in bijvoorbeeld het mooie nieuwe winkelcentrum Schalkwijk, waar toch nog wel het één en ander leegstaat, dat ze daar meteen een combinatie van zouden kunnen vinden. Ik ben ontzettend blij dat dit op de agenda staat. Daar wou ik het even bij laten met één minuut, dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Raadt. Mijnheer Gün.

De heer Gün: Dank u wel, voorzitter. Even in de lijn van de heer Van den Raadt van Trots: wij hebben de motie aangegeven te willen steunen, maar ook gevraagd in afwachting van een wat bredere behandeling om de motie aan te houden, waarvoor nogmaals dank, omdat het ons de kans geeft om hier even de GroenLinks-lijn te kunnen verkondigen. Het zal u niet verbazen, zeker in de lijn van de jaren 90, begin 2000, sindsdien is namelijk GroenLinks al een groot voorstander van een stadskantoor en gemeenteloket in Haarlem-Oost. Met alle ontwikkelingen die op stapel staan denken wij dat er nu een goede kans is om dat effectief en efficiënt te kunnen organiseren. We staan voor laagdrempelige dienstverlening dicht bij de burger en dit past daar perfect bij. Wat in het stuk staat, dat er veel digitale mogelijkheden zijn. Ongetwijfeld, die zijn er ook, maar we hebben wel de afspraak gemaakt in deze raad en toezeggingen daarop van het college, dat er altijd een manier zal zijn om de dienstverlening zo te organiseren dat die bij de mensen past en waarom dat niet doortrekken naar daar waar het ook nodig is in onze ogen? Ik zie inmiddels dat de bijdrage van mevrouw 't Hart ook op de site staat. Ik wil niet te veel in herhaling vallen, maar ik denk dat het goed is dat eenieder die luistert daar kennis van neemt, want dat is de volledige lijn van GroenLinks, terug te vinden in de wijze woorden van mevrouw 't Hart. Dus die steunen wij van harte en we hopen dat we het dit keer gewoon echt kunnen realiseren in het kader van een nieuwe bestuursstijl en goede service aan de burgers.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Gün. Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Dank u wel, voorzitter. Dank aan iedereen die zich hiervoor ingezet heeft. Ook dank aan Trots. Eigenlijk kan ik me grotendeels aansluiten bij het verhaal van GroenLinks. Schalkwijk is of hoort in ieder geval een volwaardig stadsdeel te zijn. Er wordt nu al echt flink geïnvesteerd, of het nou de woningbouw is, de infrastructuur, een nieuw station dat onderweg is. Wat ons betreft ook het doortrekken van de Noord/Zuidlijn. Eigenlijk moet je dan als overheid, als gemeente in ieder geval het goede voorbeeld geven en daar dus ook een volwaardig gemeentelijk loket neerzetten. Al was het maar om al die investeringen te ondersteunen met het symbolische logo van de gemeente Haarlem. Dus wat ons betreft kan dat inderdaad gerealiseerd worden en het liefst inderdaad, zoals de inspreker ook zei, op een centrale plek. Laten we Schalkwijk inderdaad op dat punt ook gewoon ondersteunen, ook met vorige week school dat er misschien aankomt. Schalkwijk verdient het.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Aynan. Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Actiepartij begrijpt de wens van de wijkraden in Schalkwijk om een dependance van Burgerzaken van de gemeente te vestigen. Het lastige is, in verband met gevoelige documenten is misschien een tussenoplossing mogelijk, dat bijvoorbeeld mensen daar dingen wel kunnen aanvragen, maar het ophalen van die gevoelige documenten wel centraal gebeurt. Als aanvulling in Schalkwijk zou een wijksteunpunt kunnen worden uitgebreid, met spreekuren van Woonbond en aanverwante organisaties om bewoners te helpen en te ondersteunen met hun vragen en hun problemen met verhuur en dergelijke. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Trompetter. Heeft iemand van deze commissie verder nog iets toe te voegen? Mijnheer Rutten, gaat uw gang.

De heer Rutten: Ik ga er nou toch even iets bedrijfsmatig ingooien. We praten hier over investeringen vermoedelijk. We kunnen cadeautjes uitdelen en we weten nog niet eens welke cadeautjes we uitdelen en wat ze kosten, maar wat ik mis – en ondanks de inspraakbijdrage die natuurlijk heel helder is – maar wat ik wel mis is gewoon een cijfermatige onderbouwing: over hoeveel mensen gaat het dan? Qua digitalisering, qua oud, qua de marktbehoefte. Laten we gewoon een marktonderzoek, daar begint het mee, om precies te zien: waar is nou behoefte aan en bij hoeveel mensen? Voordat we hier praten over structureel 3 ton per jaar, 75.000, er worden allerlei bedragen al destijds genoemd in de beantwoording van de motie, maar ik vind het tot nu toe, zonder daarop af te willen dingen, nogal sentimenteel en emotioneel als we niet uitkijken. Want het gaat wel gewoon over investeringen waar we ook moeten weten wat daar precies de behoefte aan is.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Rutten. U heeft een interruptie van de heer Gün.

De heer Gün: Even een korte vraag, hoor. Want ongetwijfeld is er geld mee gemoeid, maar vindt u niet dat de kosten voor de baten uitgaan? En dat er gegeven het feit – u heeft de inspreker gehoord, ik hoef dat niet te herhalen – dat er zo'n grote groep mensen is die nu afhankelijk is van halfbakken oplossingen waar we met moeite zeg maar in de wijken ...

De heer Rutten: Mijnheer Gün, hoe groot is die groep? Dat is mijn vraag.

De heer Gün: De wijk is binnenkort 39.000 inwoners groot en u weet dat bijna alle sociale woningbouw in de stad geconcentreerd is in die wijken. Dat zegt al genoeg.

De heer Rutten: Wat zegt dat?

De heer Gün: Los van ...

De heer Rutten: Wat zegt dat? Dit is precies die emotie en het sentiment die u erin brengt, terwijl er cijfermatige onderbouwing nodig is.

De heer Gün: Als u mij de kans geeft om u de vraag te stellen: vindt u niet of staat u er niet voor als VVD voor de dienstverlening toegankelijk en laagdrempelig organiseren voor de burgers van Haarlem? Of bent u daartegen?

De voorzitter: Mijnheer Rutten.

De heer Rutten: Mevrouw Van Zetten zegt iets. Ik vind het een hele valse vraag, want u stelt hier iets tegenover. De dienstverlening hoort op maat te zijn en wat we dan gaan doen is onderzoeken welke maat dat moet zijn, waar is behoefte aan? U zit hier met goedkope sentimenten en een beetje cadeautjes uit te delen aan de stad en wij weten niet over hoeveel mensen het gaat en u ... Ja? Dus het gaat om dienstverlening op maat, maar dan wel op de juiste maat en niet gewoon maar even een paar miljoen uittrekken voor de komende jaren structureel, terwijl we niet weten waar het over gaat.

De voorzitter: Mijnheer Gün.

De heer Gün: Dank u wel. Als het gaat over emotie en sentimenten dan bent u degene die uw stem verheft en ik niet, ik stel u gewoon een vraag. Dus ik laat aan de luisteraars over wie er zo emotioneel reageert. Maar GroenLinks staat ervoor om de dienstverlening laagdrempelig en toegankelijk te organiseren daar waar het nodig is. Daar heb ik u een vraag over gesteld en u kiest voor iets anders en dat kan.

De heer Rutten: Nee, dan hoort u mij verkeerd. Ik kies niet voor iets anders, ik wil die dienstverlening op maat, willen we weten welke maat dan nodig is. U geeft hem al bij voorbaat cadeau.

De voorzitter: Nog een klein vraagje van mijnheer Gün.

De heer Gün: Ja, want misschien zegt u het en begrijp ik het inderdaad verkeerd, maar dan even om het scherp te krijgen: pleit u daarmee voor een onderzoek, een volwaardig onderzoek om te kijken of het loont en of het toegevoegde waarde heeft, dus ook cijfermatig, ook financieel om een gemeenteloket of een stadskantoor te openen in Schalkwijk? Begrijp ik u goed?

De heer Rutten: Ik ben benieuwd wat de wethouder daarvan zegt. Maar als ik de informatienota lees hint het die kant op en daar zeg ik niet bij voorbaat nee tegen. Maar ik ga niet de cadeautjes uitdelen die u aan het uitdelen bent.

De heer Gün: Maar u bent het dus eens met dat we gewoon een goed ...

De heer Rutten: Een bedrijfs ...

De heer Gün: Want als dat uw lijn is dan ...

De heer Rutten: Als het bedrijfs ...

De heer Gün: ... dan zijn we het met elkaar eens.

De heer Rutten: Als het bedrijfsmatig onderbouwd kan worden, maar met mevrouw De Raadt stel ik ook vast: dan moet het misschien ook over Haarlem-Noord gaan. Want dan hebben we het over grotere delen in de stad. Een structureel probleem en u loopt cadeautjes uit te delen in Schalkwijk. Daarom word ik er emotioneel van, want ik vind dat vals.

De voorzitter: Mijnheer Aynan, wilt u nog wat zeggen?

De heer Aynan: Die vraag van mijnheer Gün wilde ik eigenlijk stellen. Er is niks slechts aan emotie, hoor, en feiten trouwens ook niet. Dus als u een onderzoek nodig heeft om dit te ondersteunen, laten we dan ook inderdaad dat debat dan onderbouwd met cijfers voeren. Goed dat u zegt: in beginsel sta ik daar eigenlijk helemaal niet negatief tegenover.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt, u had een interruptie.

Mevrouw De Raadt: Een hele korte bijdrage naar aanleiding van wat ik heb gehoord, want er zijn denk ik inderdaad interessante dingen gezegd. Het CDA staat zeker heel positief tegenover een extra gemeenteloket in de stad, volgens mij hebben we dat ook al meermaals aangegeven. Maar ik ondersteun wel het pleidooi van de heer Rutten, dat dat wel eerst wat nader onderzoek daarvoor wel gerechtvaardigd is. Dan ook inderdaad even Noord erbij betrekken, Schalkwijk erbij betrekken: om hoeveel mensen gaat het, hoeveel mensen hebben het nodig? Ook vooral: hoe vaak gaan mensen nou naar zo'n gemeenteloket? Als ik naar mezelf kijk, ik ben hier geboren en getogen, maar het aantal keren dat ik in het gemeenteloket ben geweest is op één hand te tellen, denk ik. Dus ook daar kunnen we dan weer afwegingen in maken, bij wijze van spreken is het veel goedkoper om iedereen gewoon met de taxi naar het centrum te brengen, ik noem maar een dwarsstraat. Dus ik denk dat het heel goed is dat we het hierover hebben, ik voel ook echt wel bereidheid hier in de raad om goed te kijken naar eventueel een tweede loket, misschien zelfs een mobiel loket. Maar laten we dat dan wel doen op basis van alle cijfers op het moment dat we die hebben. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Raadt. Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit mij eigenlijk ook aan bij het rijtje vorige sprekers, VVD, Jouw Haarlem en het CDA. Natuurlijk is toegankelijkheid van de gemeentelijke diensten digitaal en het fysieke loket hartstikke belangrijk, maar kan de wethouder inderdaad meer onderbouwen hoe ver we nu komen met het maatwerk en wat we dan nog meer kunnen verzinnen – inderdaad de RegioRijder, de Zoefzoef, de taxi – of dat niet allemaal goedkopere oplossingen zijn waarmee we er ook komen? Want als wij dit voor alle stadsdelen willen – en het lijkt mij inderdaad voor Noord en voor Oost en voor Schalkwijk even belangrijk – dan komen we dus aan 3 keer structureel 3 ton en eenmalig 75.000. Dus ja, meer onderzoek, het is natuurlijk wel heel vervelend, want dan komt het dus voor de vierde keer geloof ik aan de orde, dit gesprek. Dat zou fijn zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Zetten, gaat uw gang.

Mevrouw Van Zetten: Gemeenteloket bereikbaar, dat is natuurlijk prima. Het gaat natuurlijk wel om paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen. Daar moet je één keer in de vijf jaar voor bij een loket zijn, of één keer in de tien jaar zelfs. Dus hoe vaak komt het voor? Dus de vraag van de VVD is natuurlijk heel logisch: om hoeveel mensen gaat dat dan? Het argument 'daar staan zoveel sociale woningen', dat vind ik dus verwerpelijk. Want dat doen we net alsof die mensen helemaal niks kunnen en of ze zielig zijn en op die manier over mensen praten dat vind ik nou eigenlijk helemaal verkeerd.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Gün. Gaat uw gang.

De heer Gün: Alleen maar omdat het al een paar keer gezegd is en nu door u wordt herhaald, ID's en paspoorten. Maar bent u het met GroenLinks eens dat een gemeenteloket heel veel meer doet dan een ID en een paspoort uitreiken?

Mevrouw Van Zetten: Daarom zou je het ook uit elkaar kunnen ...

De heer Gün: Dus dat het om meer diensten zou kunnen gaan.

Mevrouw Van Zetten: Daarom zou je het ook uit elkaar kunnen trekken. Juist voor die zaken, die waardepapieren, dat is gewoon heel kostbaar, dus dat zou ik dus gewoon niet doen. Als je een tafel zet in de bibliotheek dan zou je ook heel ver kunnen komen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Windt, uw termijn of u heeft een interruptie? Gaat uw gang. O, neem me niet kwalijk. Mijnheer Rutten, gaat uw gang.

De heer Rutten: Mevrouw Van Zetten, herinnert u zich de Wmo-bus?

Mevrouw Van Zetten: Ik moest gelijk eraan denken, de Wmo-bus die we zo nodig moesten laten rijden aan een ton per jaar en die altijd stilstond omdat die kapot was, ja.

De voorzitter: Mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van Zetten: Was van de Partij van de Arbeid, echt een heel goed punt.

De heer Rutten: Hij was prachtig. Hij deed het nooit, maar die had hetzelfde, die had precies dat doel.

De heer Aynan: Ja, je kan ook van je fouten leren, hè?

De voorzitter: Mevrouw Van der Windt, gaat uw gang.

Mevrouw Van der Windt: Dank u wel, voorzitter. Even heel kort. Ik sluit me eigenlijk aan bij hetgeen de Partij van de Arbeid en de VVD en CDA hebben gezegd. Op zich zijn wij wel benieuwd naar een onderzoek, maar ik zou toch eerst heel graag van de wethouder willen horen: zit daar een zekere meerwaarde in? Of zegt u: ik kan eigenlijk al uittekenen dat het waarschijnlijk gaat om zoveel mensen die eens in de vijf of tien jaar een taxiritje naar de gemeente hebben? Want dan zou ik mij ook wel weer de kosten van onderzoek willen besparen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Windt. Mijnheer Van den Raadt, u heeft nog maar een minuutje, hè? Maar gaat uw gang.

De heer Van den Raadt: Heel kort. Morgen vervalt het enige bouwkantoor in Schalkwijk, het ING-kantoor komt morgen leeg. Dus je kan meteen dat nemen, als je nou een keertje strategisch vastgoed wil kopen in plaats van een boerderij zou ik dat kopen. Nee, dan hou ik het daarbij. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Raadt. Om dan is denk ik nu het woord aan de wethouder.

Mevrouw Özogul-Özen: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, neem me niet kwalijk. Mevrouw Özogul, gaat uw gang.

Mevrouw Özogul-Özen: Dank u wel. Ook de SP is voor een toegankelijke dienstverlening en wij wilden de motie van Trots ook steunen. Wat ons betreft is Schalkwijk groeiende en als daar dan inderdaad een loket bij hoort dan moeten we dat zeer zeker onderzoeken, maar dat onderzoek hoeft wat ons betreft niet al te lang te duren. Maar wat nog belangrijker is, is dat Haarlem-Noord ook meegenomen wordt als groot stadsdeel. Daarnaast vinden wij het ook belangrijk in de tussentijd dat er snel een oplossing komt voor degenen die nu niet richting het stadhuis of richting de gemeente kunnen om zaken te regelen. Of dat dan een taxi is of een busje of wat dan ook, dat doet er niet toe, als het maar toegankelijk is.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Özogul. Dan is het nu echt de beurt aan de wethouder. Gaat uw gang.

Wethouder Botter: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik heb toegezegd naar aanleiding van een motie die was ingediend en door meerdere partijen was ondersteund om eerst een interne quick scan of een intern onderzoekje te doen en dat ligt nu voor. Als we kijken naar die inventarisatie moet ik zeggen dat er best wel het één en ander al mogelijk is in Schalkwijk. Er zijn verschrikkelijk veel plekken waar je voor informatie terecht kunt. Je zou dus ook kunnen denken: bepaalde zaken gaan we verder uitbreiden. Inderdaad of bij de bibliotheek, of inderdaad bij het sociaal wijkteam. Zoals er ook al in staat is dat er spreekuren zijn, ook vanuit het KCC, bij de verzorgingshuizen en je zou over dat soort mogelijkheden meer informatie kunnen verstrekken. Maar als u zegt: onze informatie moet laagdrempelig toegankelijk zijn en dat moet via een loket in Schalkwijk en eventueel ook in Noord, dan is dat hetgeen wat u wilt. Als u daarvoor een meerderheid heeft en zoals we dat ook regulier altijd afspreken, dat u kunt aangeven vanuit welk budget dat betaald moet worden dan komt dat er gewoon. De vraag is alleen in hoeverre dat echt iets toevoegt, want als je inderdaad kijkt naar de termijnen waarvoor paspoorten, rijbewijzen en dergelijke gelden is dat eens in de tien jaar. Als het echt over mensen gaat die heel moeilijk ter been zijn, oud en dergelijke, ik weet niet hoe vaak die nog dan ook nog eens een verlenging van hun rijbewijs aanvragen of überhaupt een paspoort. Dus als je het zou willen is misschien nader onderzoek wel heel erg belangrijk, waarbij wij wel denken dat op het moment dat je aan iemand gewoon vraagt: vindt u dat er in uw stadsdeel een loket moet komen? Dan zal negentig procent ja zeggen, want heel veel mensen willen gewoon graag dat loket, want dat betekent dus ook een upgrade voor de wijk. Dus in die zin ben ik het eens dat op het moment dat je die vraag gaat stellen in Schalkwijk en je gaat die vraag stellen in Noord, dan kan ik u op een briefje geven dat u met dat ene loket in Schalkwijk er alleen niet komt. Maar je kunt ook volgens mij hybridevormen realiseren, je kunt inderdaad aangeven dat je gedurende twee dagen ergens samen met een woningbouwcorporatie of samen met een andere organisatie daar spreekuren houdt en dat je dus zorgt dat als het gaat om het paspoort, dat je die laat bezorgen door iemand van de gemeente. Dat gebeurt nu ook al en daarin zijn we ook flexibel. Alleen dat hangen we nu nog niet aan de grote klok. Dus op het moment dat u zegt 'wethouder, wordt nou creatiever, want we willen toch echt dat naast hetgeen wat we hier beschreven hebben er meer wordt gedaan', wil ik dat voor u onderzoeken. Maar ik wil u ook meegeven dat in het laatste klanttevredenheidsonderzoek van het KCC – dat is natuurlijk niet een peiling over het brede verhaal van Schalkwijk, maar dat geldt voor alle Haarlemmers bij elkaar opgeteld – bij het laatste klanttevredenheidsonderzoek hadden we een 8,1. Als u weet waar we aan het begin van deze coalitieperiode vandaan zijn gekomen, een schamel 6'je of een 6,2, dan denk ik dat er wel ook stappen worden gezet. We zijn natuurlijk bezig met Mijn Haarlem, we zijn bezig met andere vormen van digitalisering. Ik ben het ook met u eens – en dat heb ik ook toegezegd – dat wij vinden dat voor mensen die niet digitaal vaardig zijn, dat daar ondersteuning moet komen. Maar of dan een heel loket met alle toeters en bellen in

Schalkwijk de oplossing is, dat meen ik te betwijfelen. Maar als u mij de opdracht geeft om een extern onderzoek te laten doen naar de cijfers en ook daarin aangeeft: hoeveel mensen zouden er potentieel voor in aanmerking komen? Waarbij dan het onderscheid wordt gemaakt tussen oudere mensen en ook jongere mensen, want Haarlem is een compacte stad. Dus voor jongere mensen moet eens in de zoveel tijd naar de Raaks niet echt een probleem zijn. Het gaat over een hele specifieke groep mensen en die zouden we, denk ik, dan veel beter in beeld moeten hebben. Dus als u mij die opdracht geeft ga ik die voor u uitvoeren, zal ik ook zorgen dat de vraag om die uit te zetten, dat die ook bij u terugkomt en dat wil ik dan ook nog voor het zomerreces doen. Maar als u zegt: ga verder op dat spoor van de activiteiten die er al in Schalkwijk zijn, vul dat creatief aan met misschien een mogelijkheid van twee dagen in de week een spreekuur met andere partijen, waar je inderdaad dan ook wel dat logo van de gemeente kunt ophangen, zodat je in ieder geval ook zichtbaar maakt dat we aanwezig zijn en dat mensen daar misschien naar binnen lopen. En we kunnen zorgen dat er natuurlijk meerdere folders van onze gemeentelijke diensten bij het sociaal wijkteam, bij de CNG's, bij de bibliotheek en onze welzijnswerkorganisaties liggen. Maar ik raad u nog steeds af, maar het is uw keuze, om nu op dit moment te beginnen met een loket. Want als je dat zou willen doen dan zou je eerst nader onderzoek moeten doen en dan moet je ook kijken hoe dat zit in Noord. Want je weet gewoon heel duidelijk dat dat dan de volgende zal zijn.

De voorzitter: U heeft een interruptievraag. O, een tweede termijn van de heer Gün. Gaat uw gang. Volgens mij niet, u mag uw tweede termijn ...

De heer Gün: Dank u wel voor uw reactie. Ik proef ook dat u zegt, u wijst heel erg op die digitalisering. Ik denk dat ik daar in mijn eerste termijn duidelijk in ben geweest, dat dat niet de oplossing is, maar één van de oplossingen. U geeft ook aan dat u zegt: u richt zich met name op de ouderen en de mensen die slecht ter been zijn, want jongeren zouden wel kunnen komen. GroenLinks is van mening, ik ben van mening dat het juist een bredere toegevoegde waarde heeft voor de 39.000 inwoners. Dan is wat GroenLinks betreft de oplossing: dan doen we het maar bij een sociaal wijkteam of we gaan één keer in de week langs in een verzorgingstehuis of er lopen mensen in de bibliotheek rond die digitaal vaardig zijn en zouden kunnen helpen. Is wat ons betreft dan niet de oplossing, want door het daar weg te halen en het neer te leggen daar waar het hoort, namelijk bij ambtenaren, bespaart u aan de andere kant heel veel ruimte en daarmee ook heel veel kosten. Dat hoor ik nergens in terug. Maar mocht u een onderzoek gaan doen: neem dat dan ook mee en kijk dan ook niet alleen naar mensen die wat ouder zijn en slecht ter been en daardoor niet naar de stad zouden kunnen reizen. Want ik denk dat het ook heel veel vervoersbewegingen scheelt als we het gewoon laagdrempelig in de buurt kunnen organiseren. U geeft terecht aan: Haarlem-Noord. De heer Rutten van de VVD zei ook: u deelt cadeautjes uit aan Schalkwijk. Laat ik daar dan ook meteen helder in zijn, dat u die opmerking niet meer kan maken, wat als het aan GroenLinks ligt dan beginnen we, al is het maar in de vorm van een pilot om te kijken of het echt waarde toevoegt en dan gaan we inderdaad naar Noord, maar dan wel boven het Marsmanplein, zodat het ook echt daar komt waar er waarschijnlijk het meest gebruik van gemaakt zal worden. Kortom, GroenLinks staat voor een stadskantoor in de volledige breedte en hoopt echt dat we daarop uitkomen. Als dat niet zo is dan pas zouden wij willen gaan kijken naar tussenoplossingen die heel veel meerwaarde toevoegen dan nu het geval is. Want ik weet niet of Jouw Haarlem het zei of de Actiepartij: daar waar het nu is georganiseerd zitten ze er niet altijd op te wachten dat er weer iemand komt met een formuliertje. U heeft de insprekerster ook gehoord, de voorzitter van de wijkraad die namens vier wijkraden inspreekt, namelijk: er zit ook schaamte om elke keer maar om hulp te moeten vragen. Voor wat betreft het KCC, daar zijn we heel blij mee dat we zo hoog scoren, maar het betekent niet dat we het nog beter zouden kunnen organiseren voor onze burgers. Dat is waar GroenLinks om vraagt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Gün. Is er nog ... Ja, mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Dank u wel, voorzitter. Dank voor het aanbod om alles op een rijtje te zetten. Volgens mij in de stad wordt dat hier breed gedragen, tenminste, dat is mijn inschatting. Als u toch alles op een rijtje zet, mijnheer de wethouder, het gaat niet alleen over paspoorten, maar over een breed dienstverleningspakket, zoals ook de inspreker, mevrouw 't Hart, aangaf. Dus graag en helemaal goed als u het voor het zomerreces hier kunt presenteren. Mijnheer Gün ...

Wethouder Botter: ... dan niet de uitkomst van dat onderzoek voor het zomerreces presenteren. Gewoon de opzet en wat we willen gaan doen. Dat wil ik ook met u checken, of dat dat juist is. Want ik merk nu al, ook in de reactie – staat u mij toe, mevrouw de voorzitter – van mijnheer Gün dat het een andere wending en breder geworden is dan dat we oorspronkelijk bij de motie erover spraken. Want nu wordt het gewoon de vraag: vind je gewoon dat de presentie van de gemeente in een stadsdeel als Schalkwijk wel of niet wenselijk is? Aanvankelijk was het veel meer gericht op mensen die inderdaad moeilijk ter been waren, niet naar het stadskantoor konden komen en dergelijke. Dus ik wil gewoon helder hebben dan van waar we het over gaan hebben en wat dan ook de doelstelling van dat onderzoek moet zijn. Want dat zijn twee heel verschillende dingen.

De heer Aynan: Voorzitter, volgens mij is dat een terechte constatering en des te verstandiger om het hier dan over te hebben.

De voorzitter: Mijnheer Gün.

De heer Gün: Even kort, want u heeft gelijk, hè? We zijn begonnen met: dan kunnen we het zo en zo en zo organiseren. Maar ik ben mijn eerste termijn begonnen met: wij staan al decennialang voor een stadskantoor. Dat is ook de reden dat we destijds ook aan Trots hebben gevraagd: kunnen we het wat breder behandelen? Ik weet dat Trots er op diezelfde manier in zit. Ik wilde nog toevoegen, dat ben ik net vergeten: u heeft het in de stukken ook over beveiligde ruimte om waardepapieren op te slaan, waardedocumenten. De ING staat leeg, u heeft één van de beste kluizen die je kunt vinden.

De voorzitter: Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Dank u wel. Volgens mij begrijpen we elkaar inderdaad allemaal wel goed, maar het gaat dus inderdaad om het inventariseren, volgens mij, van de maatwerkoplossingen en desnoods maatwerk-plus met die twee extra dagen en uitgebreide dienstverlening. Dan niet alleen in Schalkwijk, maar ook in andere wijken waar ook veel mensen wonen die geen laptop hebben of niet kunnen lezen.

De voorzitter: Mevrouw Wisse, u heeft een interruptie van de heer Gün.

De heer Gün: Ja, u vat het nu samen in uw eigen lijn, maar ik heb heel duidelijk uitgelegd waar GroenLinks voor staat en u vernauwt hem heel erg naar twee dagen in de week ergens willen zijn. Dat is niet wat wij betogen. Dus dat u dat vindt, prima, maar ik denk dat wij duidelijk zijn geweest in waar wij voor staan.

Mevrouw Wisse: Deze discussie is inderdaad precies de bedoeling, want we moeten nu denk ik met zijn allen uitkomen op één duidelijke opdracht voor de wethouder.

De heer Aynan: Die discussie voeren we later, wat mij betreft.

De voorzitter: Mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Ik ben ook wel voor een duidelijke opdracht aan de wethouder, omdat ik het echt onzin vind om veel kosten te maken voor onderzoek waarvan we vervolgens constateren dat we het eigenlijk niet nodig hadden gehad. D66 is voor onderzoek naar de maatwerkoplossing, dus voor mensen voor wie het om fysieke of geestelijke redenen niet mogelijk is om naar de Raaks te gaan en voor het dan een oplossing, een fysieke, lokale oplossing in Schalkwijk of in een ander stadsdeel van meerwaarde zou zijn. Daar willen we graag onderzoek naar en we steunen op dit moment geen onderzoek naar een apart stadsdeeltkantoor of een gemeentelijk kantoor in Schalkwijk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel.

Wethouder Botter: Mag ik proberen voor mijzelf het even samen te vatten, dat ik helder heb wat ik ga doen? Ja, wat ga ik nou eigenlijk doen? Ik zal voor de zomer nog bij u terugkomen met een inventarisatie over hoeveel mensen wij denken dat het gaat en dan een onderscheid maken naar mensen die moeilijk te been zijn, laaggeletterd zijn en dergelijke. Dat ga ik in beeld brengen. Ik ga proberen nog in beeld te brengen van wat wij voor die groep nog extra zouden kunnen doen binnen de bestaande structuren die we hebben. Daarnaast zal ik met een voorstel komen, als u dat allemaal niet genoeg vindt, voor een breed extern onderzoek te laten uitvoeren, wat een soort marktonderzoek dan is. Maar dat ga ik niet al uitzetten, ook dat zal ik laten zien hoe dat eruitziet. Maar op het moment dat u zegt 'nou, eigenlijk met die tussenvorm waarbij we die maatwerkvoorzieningen extra uitbreiden en dat in een bestaande context doen, dat zou al genoeg kunnen zijn', dan kunnen we het brede onderzoek achterwege laten. Dat is afhankelijk volgens mij weer van de meerderheden en minderheden er hier in deze raad zijn. Is dat goed samengevat zo?

De voorzitter: Ja, mijnheer Gün?

De heer Gün: Nog even een korte vraag. GroenLinks kan het minimale wat we zouden zien is inderdaad uw voorstel, het maximale – heb ik al aangegeven – dat is gewoon een stadskantoor. Ik constateer dat een aantal partijen daarop tegen zijn, wat ik betreur, maar goed, iedereen heeft zijn eigen lijn. Maar komt u daarmee voor de kadernota? Zodat we de kosten van de tussenoplossing zoals u die beschrijft ook meteen mee kunnen nemen in de kadernota richting de begroting.

Wethouder Botter: Nee.

De heer Gün: Want dan heeft het toegevoegde waarde.

Wethouder Botter: De laatste vergadering voor de boeken van het sluiten van de kadernota is al geweest. Het enige wat bij de kadernota aan de orde zou kunnen zijn is dat u zelf met de motie komt waarin u aangeeft dat u gewoon een loket in Schalkwijk wil en dat u dan ook aangeeft waar dat uit gefinancierd moet worden. Dan zult u daar een meerderheid voor moeten zien te vinden.

De heer Rutten: Dus toch dat cadeautje, mijnheer Gün.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt, gaat uw gang.

Mevrouw De Raadt: Ik wilde nog even de wethouder ondersteunen in zijn samenvatting. Zo heb ik het inderdaad ook gehoord. Eén toevoeging nog van het CDA, als ik mag. Of u dan ook niet alleen wil

inventariseren hoe groot die groep is, maar ook hoe vaak die groep dan ongeveer gebruik maakt van zo'n loket.

Wethouder Botter: ... beide toevoegingen.

De voorzitter: Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Sorry, voorzitter. Als we het toch over toevoegingen hebben: dit past echt heel erg in de voorzieningen in de wijk. Of gewoon in het wijk, zoals dat nu, die verwerkingsstrategie. Het is eigenlijk hartstikke logisch allemaal.

Wethouder Botter: Ik ga misschien nu iets heel flauws zeggen, maar het zou natuurlijk ook een heel erg mooi onderwerp kunnen zijn voor een eerste burgerberaad, zo'n vraag of je een extra loket in Schalkwijk wilt hebben.

De heer Aynan: Volgens mij ging het over klimaat.

De voorzitter: Volgens mij is dit onderwerp voldoende behandeld. Ik heb een duidelijke toezegging gehoord van de wethouder, dat hij komt met een voorstel van het uitgaan van onderzoek voor of de wenselijkheid en de noodzaak voor een burgerloket in Schalkwijk. Leg ik het zo goed uit? Dus u komt ook met de richting die het onderzoek zou moeten krijgen?

Wethouder Botter: Ja, ik kom eerst met een inventarisatie van hoeveel mensen er gebruik van maken, hoe vaak ze daar gebruik van maken en wat de prognose is qua de ontwikkeling van de bevolking. Ik denk dat je dat mee moet nemen. Vervolgens zal ik komen met een uitwerking van hoe de bestaande structuren die we nu in Schalkwijk hebben misschien nog een extra rol kunnen spelen en wat dat kost. Als klap op de vuurpijl komt er ook nog een voorstel voor een eventueel extern onderzoek, mocht u die tweede fase onvoldoende helder vinden.

De voorzitter: Dan krijgen we nog een hele kleine nabrander van de heer Gün.

De heer Gün: Even om hem scherp te krijgen: gaat u nou op zoek naar een doelgroep die slecht ter been is, te oud, niet digivaardig? Of neemt u in uw vraag, in uw onderzoek de volledige breedte mee van inwoners in Oost die gebruik zouden kunnen maken van een gemeenteloket in de buurt? Dus in Oost. Of anders gezegd: kijkt u alleen, ik zag maar wat even, zeventig plus? Of zegt u: nee, wij hebben van twaalf tot zeventig plus zoveel inwoners die gebruik zouden maken van dit loket?

Wethouder Botter: We gaan dan niet alleen kijken natuurlijk naar de leeftijd en hoe oud de inwoners zijn, we gaan gewoon kijken: hoeveel mensen maken op dit moment gebruik van het loket en voor hoeveel mensen is dat eigenlijk ook een probleem? Daar gaan we naar kijken.

De voorzitter: Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Dus niet alleen de fysieke beperkingen, maar ook gezien de inspraak, dus ook de sociaaleconomische aspecten?

De voorzitter: Wat ik de wethouder heb ...

De heer Aynan: Zoals u overigens net ook zelf zei, hoor.

De voorzitter: ... horen zeggen is dat er, als dat noodzakelijk zou blijken na de eerste inventarisatie van de feitelijke kwantiteit van mensen die het eventueel nodig zouden hebben, dat er dan een toets wordt gedaan door de wethouder, ik vertaal het maar even, of het inderdaad wenselijk is dat zo'n loket er gaat komen. Daarin wordt volgens mij de hele breedte aan inwoners meegenomen en is dat niet leeftijdsgebonden noch beperkinggebonden. Gewoon, er wordt onderzocht of het nodig is en of het wenselijk is. Ja? Oké. Dat is meegeschreven door onze driftig typende griffier, dus dan wil ik dit agendapunt graag afronden.

13. Uitvoeringsagenda 2021-2022 Visie op dienstverlening, de menselijke maat (JB).

De voorzitter: Gaan wij naar agendapunt 13, de uitvoeringsagenda 2021-2022, Visie op dienstverlening, de menselijke maat. Wie mag ik als eerste het woord geven? Nou, ik ... Ja, mijnheer Aynan, ik snap uw verlangen naar een pauze, die heb ik ook. Maar we lopen al uit en er zitten een aantal insprekers klaar voor het volgende onderwerp. Alleen dit onderwerp hoort nog bij de heer Botter, dus als we naar het volgende onderwerp gaan dan is de heer Botter weg. Dus we kunnen ook zeggen: we slaan dit onderwerp over en we gaan ... Ja, zo werkt dat, mijnheer Botter. Dat zou u toch intussen wel moeten weten, lijkt me zo. Dus we kunnen ook besluiten om dit onderwerp door te schuiven naar een volgende vergadering, dan nu even pauze te nemen en dan vervolgens door te gaan met de Bloemhovekliniek. Dan hebben we een koffie, en Bloemenhove, en de insprekers zijn ook gelukkig. Ja, dat mag natuurlijk ook. Maar is het een, het is geen ... Wie wil als eerste?

Mevrouw ...: Slik.

De voorzitter: Over dit onderwerp? Maar wacht even, ik mis even een puntje. Want ik hoor dat mijnheer Slik digitaal wil inspreken, maar ik moet eerst even weten: wat is het oordeel van deze commissie? Wat gaan we doen? Is agendapunt 13 naar ieders tevredenheid en roepen we allemaal 'hiep hiep, hoera, lang leve de wethouder' en kunnen we door naar agendapunt 14, na een kopje koffie, of willen we het er nog over hebben? Nee? In meerderheid, mijnheer Slik, als u meeluistert, in meerderheid is nu besloten dat agendapunt 13 wordt ... Mijnheer Aynan kijkt heel verbaasd, wordt ... Nee, nee, nee, dit hebben we nu '...', die komt niet meer terug. Ja, lijkt mij ook, hij hing al, hij schuurde ook een beetje tegen 12 aan hè. Ja, ik wil niks, ik leg niks op hè, wat mij betreft is het allemaal prima. Goed, en dan gaan we nu, dan gaan wij zo meteen na een korte pauze van niet langer dan 5 minuten, want de insprekers zitten al te wachten, komen we hier terug voor agendapunt 14, dat gaat over demonstratiebeleid Beahuis en Bloemhovekliniek. Drink maar even een kopje koffie en tot zo meteen.

De heer Aynan: Voorzitter, mag ik dan wel even iets vragen? Voorzitter? Mag ik '...' even heel snel iets vragen over die nota, want inderdaad, de actiepunten is prima hoor, maar er staat iets in waarvan ik dacht van ja, daar wil ik eigenlijk wel iets meer van weten. Dat het veranderen van houding en gedrag echt tijd kost, dat wordt waarschijnlijk het moeilijkste onderdeel, cultuurverandering, dat weten we. En ik zou daar eigenlijk best wel een keer met u, en nieuwe teams worden opgericht, ik zou eigenlijk wel een keer langs willen komen. En ...

De voorzitter: We zijn even aan het pauzeren. Mijnheer Aynan, ik stel voor dat u dan of als u het algemeen kenbaar wil maken, dat u dat zo meteen doet na de koffiepauze nog even.

14. Evaluatie demonstratiebeleid Beahuis & Bloemenhovekliniek (JW).

De voorzitter: Dames en heren, mag ik u verzoeken om allemaal te gaan zitten, dan kunnen we weer verder met de vergadering. Er zitten insprekers al een uur te wachten, dus ik wil nu graag verder. Wij gaan door met het volgende onderwerp, en dat onderwerp is een terugkerend onderwerp op de agenda van deze commissie. Het gaat over Beahuis en Bloemenhovekliniek, wat nieuw is aan dit onderwerp is dat het een evaluatie is van de afgelopen 3 maanden wat betreft het demonstratiebeleid. We hebben hiertoe twee insprekers, beiden digitaal. Ik begin met Sterre Marree, Sterre, ben jij aanwezig? Bent u aanwezig?

Mevrouw Marree: U mag ook jij zeggen, hoor.

De voorzitter: Ja, dat hoopte ik al. Met een naam als Sterre mag je er waarschijnlijk wel je tegen zeggen, die is jong genoeg. Goed, je hebt 3 minuten de tijd. En na 2,5 minuut ga ik als dat nodig is tegen je zeggen dat je een beetje moet gaan afronden, en na afloop mogen er vragen aan jou gesteld worden door de leden van deze commissie. Ik zou zeggen: ga je gang.

Mevrouw Marree: Dank u wel. Goedenavond, mijn naam is Sterre Marree, ik ben een van de oprichters van Collectief Vrije Keuze die ook verantwoordelijk waren voor de tegendemonstraties bij de kliniek en de demonstratie op de Grote Markt. Wij hebben onlangs de evaluatie van de burgemeester gelezen en de conclusie vanuit ons collectief was eigenlijk dat die er veel te rooskleurig uitzag. We hebben namelijk vanuit ons collectief ook ons eigen onderzoek gedaan, in die zin dat wij zelf mystery guests hebben ingezet. We hebben met een medewerkster en een buurtbewoner van de kliniek gesproken en we hebben inhoudelijk onderzoek gedaan naar de organisatie Donum Domini en hun Nederlandse zusterorganisatie Stirezo. In de evaluatie wordt gesteld dat cliënten van de kliniek nu niet meer herhaaldelijk worden aangesproken of aangeklampt of achtervolgd, en dat hebben wij inderdaad ook geconstateerd. Het is echter zo dat het probleem waar het eigenlijk om ging, namelijk de intimidatie, helaas nog steeds wel relevant is. Ikzelf en ook een aantal van onze mystery guests zijn er namelijk langsgelopen en hebben toen waargenomen dat deze mensen er met enorme borden staan met schokkende beelden erop, dat ze gebeden roepen, dat het op een gegeven moment ook echt de vorm van schreeuwen aanneemt en door een groep van zeven tot tien mensen toegeschreeuwd worden terwijl je naar de abortuskliniek loopt, ik heb zelf, als dat niet intimidatie is dan weet ik niet wat intimidatie is. Dus dat ten eerste. Ten tweede hebben wij ook geconstateerd dat deze mensen zich herhaaldelijk niet aan de regels hebben gehouden. Ze zijn vaak buiten het vak geweest, even kijken, ook leven ze de coronaregels niet na en we hebben ook gemerkt dat op het moment dat er geen handhaving bij staat, dat dit gedrag escaleert. Althans, dat ze vaker buiten het vak te vinden zijn. Tot slot heb ik ook onderzoek gedaan naar hoe deze organisaties zichzelf profileren, en ik heb op hun website, in een blogpost en in de brieven die ze naar hun leden sturen, heb ik eigenlijk niks gevonden over dat hetgeen wat zij doen demonstreren of protesteren wordt genoemd. In tegendeel zelfs, er wordt naar gerefereerd als hulpverleners, en zelfs in de evaluatie van de gemeente ben ik dat tegengekomen, het woord hulp bieden. En dat is ook wel terug te zien in hun werkwijze, want hun werkwijze is er nog altijd op gericht dat zij individuen ertoe willen aansporen om af te zien van de beslissing om een abortus te laten uitvoeren. Ook heb ik in de evaluatie gelezen dat het gedrag van demonstranten geen risicovolle gevolgen mag hebben. Ik denk dat als mensen buiten een abortuskliniek staan om mensen aan te sporen af te zien van een medische ingreep die zij nodig hebben, dat dat wel degelijk gezien kan worden als risicovol gedrag. Een abort...

De voorzitter: Mevrouw Marree.

Mevrouw Marree: Ja?

De voorzitter: Of Sterre, mocht ik zeggen.

Mevrouw Marree: Dat mag.

De voorzitter: Wil je een beetje gaan afronden, want we zitten aan de 3 minuten.

Mevrouw Marree: Absoluut.

De voorzitter: Dank je wel.

Mevrouw Marree: Absoluut. Mijn conclusie is eigenlijk dat deze organisatie naar onze bevindingen eigenlijk niet een protest- of demonstratieorganisatie kan worden genoemd maar een ... En dat ze om die reden dus eigenlijk ook niet beschermd zouden moeten worden door het demonstratierecht. Om die reden vinden wij dat zij niks te zoeken hebben in de buurt van een abortuskliniek. Dank u wel.

De voorzitter: Dank je wel, Sterre. Dan hebben wij nog een inspreker, dat is de heer Benschop, hij is directeur van de abortuskliniek Bloemenhove. Mijnheer Benschop, bent u daar? Ik denk het wel, al een tijdje.

De heer Benschop: Nou ja, al ruim een uur, maar ik heb in ieder geval het afvalbeleid en de bomvenverordening in de gemeente Haarlem weer mee kunnen maken.

De voorzitter: Dan zat u bij de verkeerde vergadering.

De heer Benschop: Ja. Ja, maar ja, die link had ik doorgekregen van de griffie, maar het was uitermate interessant. Ik ben trouwens Rob, Ziggy, want als je directeur bent wil dat nog niet zeggen dat je geen voornaam meer hebt, hè.

De voorzitter: O, mag ik Rob zeggen, oké, prima Rob.

De heer Benschop: Ja.

De voorzitter: Goed, ja, dat is een beetje ongebruikelijk maar ik doe het lekker toch. Goed, ik neem aan dat u goed op de hoogte bent van ons bomvenbeleid, dat is mooi meegenomen en dan stel ik u nu in de gelegenheid om in te spreken op dit onderwerp. Gaat uw gang.

De heer Benschop: Nou ja, na het vlammeende betoog van Sterre, ja, ik denk niet dat ik daaroverheen kan. Maar toch eventjes ter aanvulling. Het gaat om het recht om demonstratie, en wij zitten al sinds 1973 op de huidige locatie. En dat is tot stand gekomen, het vrije recht op abortus, in 1984 zelfs al, door te demonstreren. Maar te demonstreren op de plaatsen waar het ertoe doet, bij de besluitvormers. En de afgelopen jaren hebben wij in toenemende mate druk gezien van demonstranten die zich beroepen op de vrijheid van demonstreren, maar net zoals Sterre ook net heeft verteld, ze beroepen zich op het recht van demonstreren maar feitelijk, wat zij doen is proberen hulp aan te bieden. Mensen aan te spreken, mensen te volgen, mensen te intimideren, mensen te fotograferen, mensen hun hulpverlening aan te bieden op een hele dwingende wijze. En dat valt eigenlijk niet onder het recht van demonstreren. Maar oké, wij noemen het demonstreren, dus laten we daar even vanuit gaan. De burgemeester heeft na ampel beraad, en na heel veel druk van de raad, nou, dat hebben we allemaal meegemaakt, uiteindelijk besloten om een bufferzone in te stellen van 25 meter, en een demonstratievak in te stellen waar demonstranten zich, nou, niet altijd helemaal aan houden. Wij zien liever helemaal geen demonstranten. En we hebben hier te maken met een botsing van

grondrechten, demonstreren en het recht van niet geïntimideerd worden en het recht op privacy, twee verschillende grondrechten en die balans daartussen. In Arnhem heeft de burgemeester besloten om wat krachtvoller op te treden en een bufferzone van 125 meter in te stellen. Dat werkt daar ook heel prima. Vooralsnog zien wij dat het in ieder geval een verbetering is ten opzichte van de situatie die we voorheen hadden toen de burgemeester geen bufferzone wilde instellen en mensen letterlijk bij ons over het hek heen gingen, en over ons terrein heen liepen. Dus dit is een kleine stap ter verbetering. Dat hebben we ook in de evaluatie met de burgemeester gezegd, hè, het is een stap maar we hebben eigenlijk liever dat mensen demonstreren en hun maatschappelijke standpunten kenbaar maken op een wijze en een plaats waar het ertoe doet. Waar het demonstranten hier om gaat is eigenlijk alleen maar mensen ongevraagd advies toedienen, en zeker in een situatie waar de vrouwen zich in bevinden zitten zich daar helemaal niet op te wachten. Voor zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Benschop, dank je wel Rob. Zijn er vragen vanuit deze commissie? Ja, mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Zeker, dank beide sprekers. Mijnheer Benschop, als ik de nota lees dan staat er dat u vindt dat het gaat om het eerbiedigen van twee grondrechten en dat u begrijpt dat de demonstranten niet aan de andere kant van de stad kunnen staan, maar ik hoor u nu aan en eigenlijk staat u er veel genuanceerder in, u zegt van eigenlijk is het niet demonstreren wat mij betreft, en het liefst zie ik ze staan waar beleid wordt gemaakt. Dus als het nou aan u zou liggen, waar heeft u de demonstranten het liefst staan?

De voorzitter: Mijnheer Benschop.

De heer Benschop: Ja, het liefst heb ik ze staan op de Grote Markt of op het Binnenhof in Den Haag. En niet in een situatie waar onze hulpvragers, onze cliënten, geconfronteerd worden met allerlei ongewenste uitingen, folders en gedoe. Maar het is een afweging tussen twee grondrechten, wat u ook terecht opmerkt. Wij respecteren natuurlijk het recht op demonstreren. En dat hebben we het liefst zo ver mogelijk van onze kliniek, want feitelijk, we noemen het demonstreren maar de demonstranten, tussen aanhalingstekens, zijn voornamelijk gericht op het bieden van ongevraagde hulp.

De voorzitter: Dank u wel, nog een vraag van mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Dank u wel, ik denk dat we elkaar daar volledig op kunnen vinden. Het is wat ons betreft helemaal geen demonstreren maar eerder intimideren, overigens heeft de rechter dat ook bepaald hier in Haarlem. U gaf het voorbeeld van Arnhem met een bufferzone van meer dan 150 meter, zou u dat ook voor Bloemenhove ingesteld willen zien?

De voorzitter: Mijnheer Benschop.

De heer Benschop: Ja, kijk, wat ik al gezegd heb, het liefst hebben wij helemaal geen reuring bij ons in de omgeving, en dat cliënten ons ongestoord en ongehinderd kunnen benaderen en kunnen bezoeken. De situatie in Arnhem is, ja, is iets anders. En daar heeft de burgemeester 125 meter ingesteld. Ja, dat zou voor ons ook heel welkom zijn, dan hebben we zeker geen gedoe in de buurt, maar zoals het nu gaat is het in ieder geval een verbetering, alles is relatief, ten opzichte van de situatie waar demonstranten, ja, bij ons over het hek heen gingen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Benschop. Even voor de informatie van deze commissie, ook Sterre hangt nog achter het scherm, dus als er nog vragen zijn aan Sterre kunnen die ook gesteld worden. Mevrouw Van der Windt, gaat uw gang.

Mevrouw Van der Windt: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb een vraag aan de heer Benschop. De burgemeester heeft natuurlijk een paar maanden geleden gezegd: ik wil naar 25 meter afstand bufferzone met een vast demonstratievak, en ik vraag me af: hoe is nou de afgelopen 3 maanden verlopen, hoe ging de laatste demonstratie, en kunnen vrouwen nu in wezen ongehinderd doorgang hebben en een weg vinden naar de abortuskliniek, of worden zij nog steeds gehinderd en verhinderd door de demonstranten? Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Benschop.

De heer Benschop: Ja, wat dat betreft zou ik eigenlijk het liefst ook Sterre even aan het woord laten, want ik ben ook niet elke dag op de kliniek. We hebben twee klinieken, in Amsterdam ook één. En daar hebben we eigenlijk helemaal geen last van demonstranten omdat daar de bufferzone die door de gemeente is ingesteld wat ruimer is. Maar ja, de ervaringen van Sterre met haar mystery guests zou ik graag eventjes nog de revue willen laten passeren, want hoe verder mensen, demonstranten, afstand hebben van onze kliniek, hoe beter. Maar misschien dat Sterre dat veel beter kan verwoorden.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Van den Raadt, gaat uw gang.

De heer Van den Raadt: Ja, heel kort. Sander hier, Sterre. Sterre, jij zei: wij doen een mystery guest en wat Jos Wienen voorspiegelt is wel erg rooskleurig. Dat vond ik wel interessant, kun je uitleggen wat er allemaal te rooskleurig wordt voorgespiegeld?

Mevrouw Marree: Nou ja, ik heb in de evaluatie gelezen dat zij elke maand één mystery guest hebben ingezet die daar dan langsliep, en dat zij aangeven dat er vanuit die mystery guests geen intimidatie werd waargenomen en dat dat verder in deze periode ook niet gerapporteerd is. Het is alleen zo dat ... Kijk, er zijn natuurlijk verschillende vormen van intimidatie, het is inderdaad zo dat deze mensen niet meer in een positie zijn waarin ze je de weg kunnen versperren, waarin ze je kunnen aanklampen, dat soort dingen. Echter, op het moment dat een groep van tien mensen naar je aan het schreeuwen is terwijl jij een abortus wilt gaan doen, ik kan me gewoon niet voorstellen hoe dat niet als intimiderend kan worden ervaren. Daarnaast is het dus ook zo dat een van de leden van mijn collectief daar als mystery guest langs is gelopen en die voelde zich zo ontzettend geïntimideerd door deze mensen dat ze uiteindelijk hartkloppingen kreeg en moest huilen. Zij heeft dat ook gemeld bij de handhaving, maar dat is uiteindelijk helemaal niet meer teruggekomen in de evaluatie, dus ik weet niet zo goed, ja ... Is dit een beetje een antwoord op uw vraag of was het iets anders wat u wilde weten?

De heer Van den Raadt: Nee hoor, heel goed. Dank je wel.

Mevrouw Marree: Oké.

De voorzitter: Dank je wel. Mevrouw Verhoeff, gaat uw gang.

Mevrouw Verhoeff: Vraag voor de heer Benschop. Die is even uit beeld, o, dat komt omdat ik '...'.

De voorzitter: Ja, maar mijnheer Benschop hoort u wel, hoor.

Mevrouw Verhoeff: Ja, prima. Gezien alle vragen zou ik graag willen weten, ik hoop dat u ook de evaluatie nog teruggezien heeft die geschreven is. Of misschien zelfs heeft u nog uw eigen tekst kunnen teruglezen. Is dat wat u betreft, als dat zo is, ook een goede weergave van dat wat u gezegd heeft? Want dat wordt door sommige mensen misschien wel betwijfeld en ik zou dat graag zeker willen weten.

De voorzitter: Mijnheer Benschop. Dit is '...', Daphne.

De heer Benschop: Ik heb de evaluatie zoals die aan de raad is verzonden.

De voorzitter: Mijnheer Benschop hoor ik nu maar ik zie ste... Ja, u bent in beeld.

De heer Benschop: Oké. De evaluatie die naar de raad gezonden is heb ik niet gelezen. Burgemeester heeft wel de moeite genomen om bij ons langs te komen. Wij hebben samen, ik heb samen met mijn medebestuurder hem samen met, of tenminste, hij was vergezeld van ambtenaar handhaving te woord gestaan, daar is een verslag van gemaakt, dat hebben we geamendeerd en dat is woordelijk overgenomen. De essentie van wat wij vonden is dat het in ieder geval een verbetering is ten opzichte van de situatie die we voorheen hadden, waar het echt af en toe een pandemonium was. Dat is in ieder geval een stuk verbeterd. De rest van de evaluatie, daar heb ik geen kennis van genomen, maar ik blijf erbij dat, dit is een eerste stap, maar we hebben liever dat mensen demonstreren daar waar het maatschappelijke debat plaatsvindt en niet het intimideren van mensen die onze hulp vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er verder nog vragen aan ... Ja, mevrouw Verhoeff, gaat u verder.

Mevrouw Verhoeff: Ja, ik wilde graag aanvullend aan de heer Benschop dan ook vragen: geldt dat dan eigenlijk ook niet voor wat u net zegt, het kan beter bij de besluitvormingsorganen zijn dat gedemonstreerd wordt, dat begrijp ik. Maar geldt dat dan eigenlijk ook niet voor degenen die wel vinden dat abortus moet worden toegepast, want is het niet ook voor die vrouwen '...', dat vind ik, ook vrij intimiderend als je daarheen gaat en er staan gewoon veel toeschouwers.

De heer Benschop: Daar heeft u helemaal gelijk in, dat geldt evenzeer voor tegendemonstranten. Vanaf het begin af aan, en Sterre zal het beamen, een leider van een belangrijke groep sympathisanten en ook het Humanistisch Verbond. Wij willen eigenlijk geen reuring voor de deur. Ook niet van tegendemonstranten. En die tegendemonstranten komen alleen maar op het moment dat er opdringerige demonstranten zijn. Dus actie en reactie. We willen het eigenlijk helemaal niet hebben. Wat dat betreft heeft de organisatie waar Sterre leiding aan geeft een heel goed initiatief genomen om een maand later te gaan demonstreren op de Grote Markt, daar waar de maatschappelijke beïnvloeding kan plaatsvinden en waar het politieke debat moet plaatsvinden. En niet bij ons voor de deur. Wat dat betreft hebben de tegendemonstranten, zoals u noemt, meer realiteitszin en die weten waar het over gaat, dan de anti-abortusdemonstranten die bij ons voor de deur staan want die hebben alleen maar één doel, ongewenste hulp aanbieden op een hele intimiderende wijze.

De voorzitter: Duidelijk, dank u wel. Mevrouw de Raadt, gaat uw gang.

Mevrouw De Raadt: Ja, dank u wel voorzitter. Dank voor de inspraakbijdragen van u beiden. U heeft overigens een interessant juridisch vraagstuk opgeworpen, vind ik zelf, namelijk: zijn het inderdaad demonstranten of zijn het hulpverleners. Nou, dat zou ik dan ook aan de burgemeester willen vragen, zal ik dan straks doen, om te zien of we dat nog even kunnen uitzoeken. En daarbij, daarnaast hoorde ik u meermaals zeggen van nou,

het is wel een verbetering wat ons betreft. Het is niet optimaal, ook dat begrijp ik, maar dan is de vraag eigenlijk: is de huidige situatie zoals die nu gecreëerd is, is die werkbaar voor u? Dat is eigenlijk mijn eerste vraag. En mijn tweede vraag is: heeft u, uzelf of uw medewerkers van uw kliniek, ook nog klachten ontvangen in deze afgelopen 3 maanden?

De voorzitter: Mijnheer Benschop.

De heer Benschop: Nou, zoals ik al eerder aangegeven heb, alles is relatief. De situatie is nu meer werkbaar dan voorheen. We proberen ook onze cliënten als ze ons bezoeken en de demonstranten er staan te geleiden via een weg dat ze hen niet tegenkomen. Dus ja, wat dat betreft, alles is relatief maar het is meer werkbaar dan het in het verleden was. Dus ja, het is zeker een verbetering. Het is nog niet optimaal, maar ja, dat hopen we ooit eens te bereiken op het moment dat ook de rechterlijke macht inziet dat er een verschil is tussen demonstreren en intimideren. De tweede vraag ben ik even kwijt, van de vragsteller.

Mevrouw De Raadt: Of u of uw medewerkers van de kliniek nog klachten hebben ontvangen over de demonstranten.

De heer Benschop: Dat is wel verminderd. Mensen hebben het erover, de situatie is in ieder geval niet meer dat mensen die ons bezoeken, vrouwen die ons bezoeken, volstrekt ontdaan binnenkomen en eerst gekalmeerd moeten worden. Dat is, wat dat betreft is het wel een verbetering. Als mensen langskomen en er worden verschrikkelijke beelden en niet-realistische bordes getoond over de situatie met betrekking tot onze zorgverlening dan gebeurt het nog steeds wel dat mensen daar overstuur van zijn. Klagen doen mensen niet, dat is ook een van de onderwerpen die ons af en toe tegengeworpen wordt. Ja, wij krijgen geen klachten. En we hebben geen aangifte. Dat doen onze mensen, de mensen die bij ons de kliniek bezoeken, die komen voor een hele lastige keuze en die willen dit onderwerp en het evenement zo snel mogelijk achter zich laten. Die gaan niet klagen, die klimmen niet in de pen. Die spreken het wel uit tegenover onze artsen en verpleegkundigen maar die stellen dat niet op schrift.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Rutten.

De heer Rutten: Dank u wel. Mijnheer Benschop, ik vind het wel heel interessant hoor, want de evaluatie die u niet gelezen heeft, maar daar staat dat blijkt dat de ingevoerde maatregelen goed werken. De conclusie is zelfs op het voorblad dat de ingezette maatregelen feitelijk effectief blijken te zijn. Maar er wordt ook als argument aangevoerd dat bij Beahuis en Bloemenhovekliniek zijn geen klachten van bezoekers over intimidatie meer binnengekomen. Dat suggereert dat ze dat vroeger er wel waren, dat daar dus ook klaarblijkelijk met u over gesproken zou zijn als in hoeveel waren dat er vroeger en hoeveel zijn dat er nu. Dus ik wil dat nog wel wat scherper krijgen, waren er vroeger dan wel klachten of is dat beeld niet anders, want u zegt: mensen gaan niet klagen, deden ze dat in het verleden dan wel? En deelt u de conclusie die het college trekt dat de ingezette maatregelen feitelijk effectief zijn en goed werken?

De voorzitter: Mijnheer Benschop.

De heer Benschop: Ja, die conclusie feitelijk effectief en goed werken, dat is niet mijn conclusie. Dat is de conclusie van, nou, de steller van het stuk. Klagen deden mensen niet, in het verleden eigenlijk ook niet. Niet schriftelijk, wel uiterlijk. Dus wel met emoties, wel in de gesprekken met de artsen en de verpleegkundigen bij de intake. Dat is minder geworden omdat de mensen minder geconfronteerd worden met de betogers, dus ja, ja, we houden geen, we kunnen helaas geen scorebord bijhouden van klachten. Het gaat er wel over dat het

nu wel iets rustiger is. En ja, de conclusie van de steller van het stuk die is niet aan mij, die is aan de steller. Dus daar moet u het even mee doen, mijnheer Rutten.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Benschop. Zijn er verder nog vragen? Aan de heer Benschop of aan Sterre? Mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik heb nog één vraag en dat is: kunnen vrouwen nu, kunt u nou vrouwen via uw website of via een mail als ze zich aanmelden, kunt u hen nou een ongehinderde doorgang naar de kliniek geven of is dat eigenlijk echt nog steeds onmogelijk? Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Benschop.

De heer Benschop: Op de dagen dat wij weten dat er gedemonstreerd wordt en we afspraken maken met cliënten geven we aan wat de beste weg is om onze kliniek te benaderen. En dat is of via de Herenweg aan de voorzijde, of via de Claus Sluterweg, niet via de kant van, de zijde van Haarlem maar eigenlijk via het NS-station van Heemstede. Die raad geven we mensen mee.

De voorzitter: Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Dank u wel. Mijnheer Benschop, wij hebben een lijst gekregen van data waarop gedemonstreerd zou worden. Tot mijn verbazing zijn er 3 dagen extra bijgekomen in april, wordt u daarvan op de hoogte gebracht?

De voorzitter: Mijnheer Benschop.

De heer Benschop: Sinds kort zijn de communicatielijnen met de afdeling handhaving geopend, in het verleden was dat wat minder maar we krijgen dat wel degelijk door. We hebben ook, we zien ook, en dat is ook een effect van de reuring die ontstaat door al die demonstraties, dat er ook andere groepen zich melden. Er is onlangs een bezwarencommissie, of een uitspraak geweest, een beslissing op bezwaar van de burgemeester tegen Donum Domini. Er loopt nu een dergelijke procedure van Schreeuw om Leven Heemstede. We hopen dat de discussie over dit onderwerp zo snel mogelijk luwt, want dit heeft eigenlijk alleen maar aanzuigende werking en dat hebben we ook gezien in Rotterdam en Den Haag en Amsterdam, waar medewerkers van ons daadwerkelijk bedreigd werden. 17 december is daar een rechtszaak over geweest, betrokkene inwoner uit Capelle aan den IJssel is daar ook voor veroordeeld. En wij willen eigenlijk het liefst helemaal geen gedoe. En ook helemaal geen aandacht, want dit heeft alleen maar een aanzuigende werking van groeperingen die een ander standpunt innemen en die voornamelijk niet het maatschappelijke debat zoeken maar proberen mensen bij ons in de buurt te intimideren.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Aynan.

De heer Aynan: U heeft het over een aanzuigende werking, maar als we zien dat Arnhem dus een ferme bufferzone instelt dan houdt het daar dus wel op. Dus wat dat betreft heeft zo'n bufferzone, in ieder geval wat ons betreft, effect. Bent u het daarmee eens?

De voorzitter: Mijnheer Benschop.

De heer Benschop: Ik kan het niet meer met u eens zijn, absoluut. Ik weet alleen niet wat het effect is in Arnhem. Overigens is dat de buurgemeente waar ik woon. Maar daar heeft het zeker effect. Ik weet alleen

niet in de mate waarin dat een verbetering heeft opgeleverd of een vermindering van de overlast en de intimidatie.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Benschop. Woont u in Velp of in Renkum?

De heer Benschop: Gemeente Renkum, ik woon in Oosterbeek.

De voorzitter: Oosterbeek? Oh, daar kom ik ook vandaan. '...'.
...

De heer Benschop: Ah, wat leuk.

De voorzitter: Dat dacht ik al, Rob. Goed, er zijn vragen ... Zijn de vragen gesteld die gesteld dienden te worden aan mijnheer Benschop? Mijnheer Aynan, u heeft nog een nabrander?

De heer Aynan: Ja, voor mevrouw Marree. U heeft een collectief. Bent u van plan om bezwaar in te dienen tegen het instellen van een demonstratievak?

Mevrouw Marree: Om heel eerlijk te zijn heb ik me daar nog niet zo heel erg mee bezig gehouden. Ja, ik weet niet wat daar de procedures rondom zijn. Maar als er iets is wat we daar tegen in kunnen brengen, dan kunnen jullie er vanuit gaan dat we dat gaan doen. Ja.

De heer Aynan: Nou, gratis tip.

Mevrouw Marree: Dank je wel. Mag ik overigens mijn punt nog met één ding aanvullen?

De voorzitter: Heel kort nog even.

Mevrouw Marree: Oké, ja. Het is eigenlijk in reactie op wat Rob zojuist zei. Het ding is zeg maar dat de abortuskliniek kan zeggen van goh, op de dagen dat de demonstranten er zijn, dan kunnen jullie die en die en die route nemen en dan hoeft je ze niet tegen te komen. Ik wilde gewoon heel eventjes aanvullen dat ik het echt totaal bizar vind dat mensen vanuit de kliniek geïnstrueerd moeten worden een andere route te nemen om zo niet geïntimideerd te worden. Ik vind dat echt totaal bizar. Dat wilde ik er nog eventjes bij zeggen.

De voorzitter: Dank je wel, Sterre. Ik neem aan dat alle vragen nu wel een beetje gesteld zijn, en dat we over kunnen gaan op de inhoudelijke behandeling van dit agendapunt. Dank je wel, Sterre en Rob. Ik mag jullie bij de voornaam noemen, dat doe ik dan ook met liefde. Heel erg bedankt voor het inspreken, voor het beantwoorden van alle vragen. Dan wil ik jullie nu vriendelijk vragen om uit te loggen. En je kunt de vergadering uiteraard via de stream gewoon blijven volgen, maar niet in de vergadering zelf. Dank jullie wel en een fijne avond.

Mevrouw Marree: Bedankt, fijne avond.

De voorzitter: Goed. Dan, waar gaat dit over. Op 17 februari 2021 is tijdens een extra raadsvergadering gesproken over de demonstraties bij de Beahuis en Bloemenhovenkliniek aan de Claus Sluterweg in Haarlem. De burgemeester heeft toen toegezegd het huidige demonstratiebeleid bij de Beahuis en Bloemenhovenkliniek binnen drie maanden te evalueren. Met deze brief wordt hier invulling aan gegeven. Wie mag ik het eerste het woord geven? Mijnheer Trompetter, ga uw gang.

De heer Trompetter: Dank u wel. Als de tijd opraakt en ik kan niet verder gaan, dan zal ik de rest van de vragen gewoon schriftelijk beantwoord moeten worden. Ik wil even beginnen met een stukje geschiedenis wat ik vond in het huis van mijn onlangs overleden moeder. Dat is een voorpagina van het Haarlems Dagblad van 13 november 1974, waarbij door de Haarlemse rechtbank op het verzoek van minister van Acht de huiszoeking is geweigerd in de Bloemenhovekliniek. Minister van Acht wilde toen namelijk de medische apparatuur in beslag nemen en tot sluiting overgaan. De OvJ tekende daar beroep tegen aan. Maar de tijden zijn gelukkig veranderd. Ik heb mijn bijdrage en mijn vragen heb ik doorgestuurd, dus ik laat de citaten even voor wat ze zijn. Ik ga gewoon nu even naar de vragen die we hebben. Bijvoorbeeld toch even het citaat, zij begrijpen dat de demonstranten niet naar de andere kant van de stad kunnen worden gestuurd. Nou, wat maakt dat de demonstranten niet ... Dat het niet kan. Vanuit het oogpunt van handhaving van openbare orde mist Actiepartij de onderbouwing van deze stelling. Dan dat bezoekers positief, en medewerkers, zijn over de invoering van nieuwe voorschriften. Nou we hebben dus net gehoord dat ze gematigd positief zijn, maar nog lang niet tevreden. Is er dan geen wanklank gehoord vanuit de medewerkers. Dan ook het punt wat al is aangegeven dat Donum Domini zich afficheert als een hulpverleningsorganisatie. En bij mijn weten is medische hulp voorbehouden aan BIG-geregistreerde zorgverleners. Hoe kwalificeert u de ongevraagde en op ideologie gebaseerde hulp geboden door godsdienstige extremisten. Dan dat de rechten en vrijheden in balans zouden zijn. En waar is die balans dan? Zeker als de kliniek mensen adviseert om een andere route te nemen om naar binnen te kunnen komen. Dan zijn ten aanzien van de conclusies, hoe kan worden geconcludeerd dat het allemaal prima verloopt, wanneer slechts één van de drie demonstraties zonder klachten is doorlopen, er tegendemonstraties worden georganiseerd en er veel onrust in de samenleving bestaat over deze gang van zaken? Is het al dan niet ontvangen van klachten maatgevend voor het succes van de maatregelen? Ik heb inmiddels begrepen dat mensen niet zo geneigd zijn om te klagen, ze zijn wel met andere dingen bezig. Hoe kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van intimidatie, wanneer de feitelijke aanwezigheid van een groep, die zich tot doel heeft gesteld individuele kwetsbare vrouwen met ongevraagde hulp van beeldmateriaal en gebed van gedachten te doen veranderen, als intimiderend wordt ervaren? Ik bedoel, dat lijkt mij ... Als dat geen intimidering is, dan weet ik het niet meer. Vindt de burgemeester de inzet van de handhaving op deze schaal proportioneel en doelmatig, mede in relatie tot de overige handhavingstaken? Met andere woorden, bent u niet koste wat het kost een in de kern wankel situatie in het leven aan het houden die te veel vraagt van ons handhavingsapparaat. Er is blijkbaar een viertal dagen extra in april gedemonstreerd. Dit maakt het totaal van zeven demonstratiedagen in één maand. Waarom heeft de burgemeester in zijn '...' geen oordeel gegeven aan de impact van dit grote aantal. Tot zover, dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Trompetter. U heeft straks heel weinig tijd om nog te reageren. Uw spreektijd is bijna op. Wie mag ik nu het woord geven? Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Dank u wel, voorzitter. In de nota staat dat op basis van het verloop van de demonstraties en de ervaringen van direct betrokkenen wordt de conclusie getrokken dat de ingezette maatregelen feitelijk effectief blijven te zijn. Einde citaat. Nou, voorzitter, die conclusie kan Jouw Haarlem niet onderschrijven. En ik kan me ook helaas niet aan de indruk onttrekken dat de evaluatie een doelredenering is geworden. Want als je kijkt hoe de rechtelijke uitspraken, ja, er selectief bij geshopt worden, dan schrik ik daar eerlijk gezegd wel een beetje van. Ik zal u even meenemen naar een voorbeeld. In de evaluatie wordt namelijk gesteld dat, in het geval van de Haarlemse demonstraties bij de abortuskliniek is de recente uitspraak van de rechtbank Midden Nederland van 12 april jongstleden van belang. Deze uitspraak gaat over een verbod om bezoekers aan te spreken bij de abortuskliniek in Almere. De voorzieningenrechter had de opgelegde voorschriften geschorst, omdat van een reële vrees van wanordelijkheden niets was gebleken. En dan denk je van, hé wij worden hier

gewaarschuwd van, jongens, pas op, de maatregelen kunnen van tafel geveegd worden. Maar neem je de uitspraak, de rechtelijke uitspraak erbij, dan zegt de rechter eigenlijk een hele andere motivatie erbij. Hij zegt, deze maatregelen mogen in Almere, de beperkende maatregelen, mogen niet genomen worden, omdat er geen enkele melding is geweest. En dan citeer ik eventjes. In tegendeel. Uit het besluit blijkt dat nog van de kliniek, nog van de politie, nog van derden, meldingen zijn ontvangen dat de wijze waarop verzoekster betoogt als intimiderend wordt ervaren. Nou, wij weten, hier in Haarlem en in Heemstede inmiddels wel anders, getuige de insprekers van daarnet. Voorzitter, bij een evaluatie had ik echt iets anders verwacht. Dat is punt één. Punt twee, waarom is bij deze evaluatie alleen maar gezocht en gevonden naar dingen, naar feiten, naar jurisprudentie die een demonstratievak of deze beperkingen onderbouwen. En niet bijvoorbeeld naar een breder bufferzone waar ook de directeur naar snakt. Ik zal u ook daarin meenemen. De uitspraak van de rechtbank in Limburg, die oordeelt dat de rechter ... De rechter oordeelt dat een abortuskliniek een plaats is waarbij zwaardere eisen gesteld kunnen worden aan demonstraties. En hij baseert zich daarop op de wetgever uit 1985. Want je mag dus zwaardere eisen stellen aan bijvoorbeeld ziekenhuizen, ambassades, maar ook aan begraafplaatsen. Deze cases is puur gericht op de abortuskliniek in Roermond. Waarom zien wij daar niets van terug in onze evaluatie? Kortom, voorzitter ...

De voorzitter: Mijnheer Aynan, u heeft een interruptie van mevrouw Van der Windt. Ga uw gang.

Mevrouw Van der Windt: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ja, mijnheer Aynan, ik was benieuwd, want ik heb die uitspraak ook met belangstelling gelezen. Maar het punt is dat de rechtbank ik Limburg vervolgens accordeert dat de demonstranten aan de overkant van de abortuskliniek worden gezet. Bent u daarvan op de hoogte?

De voorzitter: Mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Ja, aan de overkant. Maar een bufferzone kan dus ook ingesteld worden. Zie ook de uitspraak van de Europese rechter die ik heb meegezonden. Oftewel, mevrouw Van der Windt, geachte D66, er is, wat ik probeer te illustreren, er is veel meer mogelijk dan hier in deze evaluatie wordt gesteld. Een bufferzone is praktisch wel degelijk mogelijk en juridisch ook. Dat is wat Jouw Haarlem betoogt. Kortom, voorzitter, ik wil eigenlijk afsluiten, want er is al heel veel gezegd. En, weet u, als u het aan mij vraagt persoonlijk, hadden we deze discussie nooit mogen politiseren. Maar goed, het is nu eenmaal gebeurd. En wij verzoeken het college om met een echte evaluatie te komen, om een extern juridisch advies in te winnen om te kijken wat juridisch mogelijk is qua bufferzones. Want wij geloven dat het wel degelijk is. En om dan ook echt te kijken wat, ja, wat mogelijk is. Want zoals mijnheer Benschop zei, zo'n demonstratievak, het biedt even soelaas, het is een eerste stap. Maar een echte ruime bufferzone dat is de oplossing waar we naar op zoek moeten. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Aynan. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Van der Windt, ga uw gang.

Mevrouw Van der Windt: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ja, ik moet zeggen, ik heb met heel veel belangstelling de evaluatie gelezen. En ik moet zeggen dat ik in eerste instantie ook dacht van, nou we zijn van ver gekomen, we hebben als raad behoorlijk moeten drukken om een maatregel te nemen die ervoor zorgde dat vrouwen ongehinderd naar de abortuskliniek gaan. Het is aan de kant van de demonstranten zeker niet van harte gegaan. Maar als ik de valuatie zo las, had ik uiteindelijk wel het gevoel van, oké, we zijn er. En ik moet zeggen dat ik in die zin wel een beetje geschrokken ben van het verhaal van de heer Benschop van zojuist, omdat ik daar best wel een verschil in zie in wat hij hier zegt en wat er in die evaluatie staat. Dus ik ben eigenlijk wel heel erg benieuwd naar uw oordeel daarbij. Want u heeft dat nu ook aangehoord, u kent de informatiebrief.

Dus daar ben ik allereerst heel erg benieuwd naar. Ik ben verder ook wel benieuwd ... Want u heeft ook met uw collega uit Heemstede gesproken, die had eerder een bufferzone van 25 meter opgesteld. Nou wij zijn nu met dat demonstratievak heeft u uiteindelijk hetzelfde gedaan. Dus ik ben ook wel benieuwd ... Want er zit een suggestie in van onder meer de heer Aynan, dat die bufferzone verder moet. En daar hint de heer Benschop eigenlijk ook op. Heeft u dan overleg met uw collega daarover gehad? Want ja, op het moment dat wij ... In eerste instantie had Heemstede 25 meter en hadden wij het niet, en toen stonden de demonstranten aan onze kant. Ja, als wij nu bijvoorbeeld naar 100 meter gaan en Heemstede gaat niet mee, dan ... Ja, dan verschuiven we het probleem van onze kant van de straat naar de kant van Heemstede. Dus ik ben ook wel benieuwd naar het overleg tussen u en uw collega en hoe u daar tegenaan kijkt. En verder vraagt de heer Aynan om juridisch advies in te vragen of, en als ik het dan goed begrijp, de bufferzone niet op 25 meter, maar op een verdere afstand te plaatsen. En hoe kijkt u daar tegenaan? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Windt. Mijnheer Rutten.

De heer Rutten: Voorzitter, dank u wel. Ja, het is ook wel in aansluiting op wat mevrouw Van der Windt zegt. Want het laat zich in eerste instantie best bemoedigend lezen. En als je je dan een tweede of derde lezing gunt, dan begin je ook te beseffen waar de pijn zit. Want er staat ineens dat het doel blijkt te zijn het vrijwaren van bezoekers van hinderlijk volgen en herhaaldelijk intimiderend aanspreken. En als je dat toetst kan je wellicht zeggen, het is feitelijk effectief en het werkt goed. Maar was dat nou eigenlijk wel het doel wat deze raad voor ogen had toen we begonnen te praten over die bufferzone, over maatregelen, over het reguleren van demonstraties of het wegzetten van de demonstraties, het verhinderen van de demonstraties? Moeten we het nog wel demonstraties noemen? Interessante vraag die ook nog aan bod komt. Maar dat vrijwaren van bezoekers van hinderlijk volgen en herhaaldelijk intimiderend aanspreken, ja, daarvan lijkt het wel dat we kunnen aannemen dat dat een soort van bereikt is. Want als ze in het vak blijven staan, dan kan je niet meer volgen. En herhaaldelijk intimiderend aanspreken is geloof ik overgegaan in intimiderend schreeuwen. En dan vraag ik mij af, en dat is de vraag ook aan het college en de burgemeester, op grond waarvan is dan die conclusie getrokken dat we zeggen, het is feitelijk effectief en het werkt goed. Als er dan staat, er zijn geen klachten meer binnen gekomen bij de kliniek. We hebben mijnheer Benschop horen zeggen dat hij in het verleden, dat die mensen helemaal niet aankomen met klachten. Dat kan dus niet de grondslag zijn daarvoor. Dus daar zit voor ons wel een heel groot punt voor deze commissie en de raad ieder geval. Was dit nou het doel, puur het vrijwaren van dat hinderlijk volgen en herhaaldelijk intimiderend aanspreken? Voor ons niet. En op grond waarvan worden dan al die conclusies getrokken?

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Drost.

De heer Drost: Ja, dat zijn we niet meer gewend hè, om in te loggen hier. Ja, D66 vroeg al naar het overleg met de gemeente Heemstede. In het verlengde daarvan is GroenLinks ook wel benieuwd, u zou ook het gesprek voeren ook landelijk, heeft u het februari over gehad. We zijn ook wel benieuwd of daar stappen in zijn gezet? En we wilden toch eigenlijk ook wel wat meer verdieping in het juridische koordansen waar ik me gevoelsmatig in begeef. Het wordt een soort jurisprudentieoerwoud van, het kan wel wat ruimer, het kan misschien niet. In Almere zie ik dingen teruggedraaid worden. Ik heb het ook gelezen. In Arnhem kennelijk toch verder. En op zich het voorstel wat net wordt opgeworpen om misschien nog een extern juridisch advies, vind ik helemaal geen gekke. Dus nou, ik ben daar ook benieuwd naar. Voor de rest. Ja, het laatste interpellatiedebat heeft GroenLinks met D66 en VVD een motie ingediend en ook aangehouden om specifiek de groep die nu steeds bij de kliniek staat de toegang te ontzeggen rond de Bloemenhovekliniek. Nou, die hebben we nog even aangehouden vanwege juridische info. En wat de insprekers aanbrengen van, goh, is dit

nou wel een demonstratie, vind ik op zich niet een hele gekke vraag. Te meer, ik ben ook afgelopen dagen, en eerder ook wel, flink op internet gaan struinen, en ook stukken van de ProLife groep gelezen. En ja, ze zeggen daar heel duidelijk, wij geven hulp aan vrouwen die naar de kliniek gaan. En we willen daar flyer en we willen daar bidden. Ja, demonstreren is volgens mij voornamelijk je bezwaar uiten tegen een politieke of maatschappelijke misstanden. Nou ja, dat lijkt me een andere kern. Is dat een haakje om daar misschien nog, nou ja, op die manier aan te vliegen?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Drost. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Verhoeff?

Mevrouw Verhoeff: Ja. Dank u wel, voorzitter. Om ... Eigenlijk kan ik gewoon zeggen dat ik in ieder geval de woorden van GroenLinks wil onderstrepen, want die haalde namelijk gewoon D66 en de VVD aan, dus daar kan ik me gewoon bij aansluiten. Dat zijn vragen waar wij ook graag een antwoord op willen hebben. Er speelt bij ons ook nog wel een andere discussie naast. De laatste onderzoekscijfers zeggen dat 90% van de Nederlandse bevolking, en dat zal hier in de raad niet veel anders zijn, in ieder geval vinden dat abortus mogelijk moet zijn. Daar kan een variatiebreedte in zitten hoe ver je daar wil in gaan. Maar dat het gewoon mogelijk moet zijn, en als je dat als land in zo'n grote meerderheid vindt, dan moet je dat ook op een normale rustige manier kunnen doen. Net zo goed als andere medische ingrepen moeten plaatsvinden zonder dat je daar door andere mensen op aangesproken wordt op jouw keuze. Want het is jouw keuze, dat recht heb je gewoon gekregen doordat we dat met zijn allen hebben gevonden, of in ieder geval een grote meerderheid. Maar waar ik ... Ik hoorde het de heer Benschop ook zeggen, wij moeten er over spreken. Eerder dacht men nog wel dat wij dat bedoelde van, doe het in achterkamertjes. Nee, wat wij willen is, zorg dat je de goede afspraken hier intern maakt, omdat het iets is wat wij eigenlijk als raad allemaal willen. Dat die vrouwen als het nodig is die abortus kunnen halen of krijgen. Maar de opmerking die gemaakt wordt, waar wij ook al bang voor zijn, omdat de burgemeester dat ook eerder had uitgesproken en we er over nagedacht hebben. Al die aandacht genereert dus meer demonstranten. Vandaar ook die extra dagen. Want het lijkt voor een kleine, nou ja, noem het maar een extremistische groep, zoals het net aan de overkant ook wordt genoemd, alsof het succes heeft dat ze demonstreren. En dan komen er toch weer wat meer mensen die gaan helpen. Dus dat dilemma van, je wilt het goed regelen met zijn allen. En als dat moet door een iets grotere zone, helemaal eens dat je dat dan moet doen samen met Heemstede en zeker niet in je eentje. Dan willen we eigenlijk dat wel horen wat de impact is en of we inmiddels niet gewoon jurisprudentie genoeg hebben, of zoals de heer Drost in navolging van mevrouw Van der Windt zei, is er misschien ook wel grond gewoon om dat te doen, en kunnen we dat ook doen. En is het eigenlijk wel demonstreren wat deze mensen doen? Misschien wel, maar dat zou ik graag wel willen weten. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Verhoeff, u heeft een interruptie van de heer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een eenvoudige simpele vraag. Ik ben het met u eens dat als we hier vaak over praten dat dat dan zeg maar ook weer een averechtse werking kan hebben. Maar bent u het dan niet met mijn fractie eens dat als we dit gewoon in één keer goed geregeld hadden, tijdig, met de goede bufferzone van een ruim formaat, hadden we dit voor het eind van vorig jaar allang klaar kunnen hebben, dus zaten we hier nu niet over te praten.

Mevrouw Verhoeff: Mijnheer Trompetter, ...

De voorzitter: Mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: Sorry, voorzitter. Ik begrijp ... Ik moet zelfs via u praten, helemaal niet tegen mijnheer Trompetter. Ik begrijp de emotie die erachter zit. En ja, ik praat misschien wat minder emotievol, maar ik bedoel, ik ken ook mensen die ermee te maken gehad hebben en ik heb er zelf al eens over moeten overwegen. Dat zijn dingen die zijn echt heel ingewikkeld. En ja, het had beter geweest als het gewoon sneller was geregeld. Maar sneller regelen wil niet altijd zeggen ... En dat is het dilemma waar wij mee worstelen is, hoe doe je dat dan? Doe je dat met een interpellatiedebat, doe je dat op een andere manier? En daar gaat het nu niet meer om, alleen dat is wel een zorg. Hoe doe je dit nou zo dat het redelijk ... Mensen moeten het kunnen volgen, toch niet al te vele commotie oproept en niet de wind in de zeilen geeft van mensen die dan toch maar die stap maken om ook te gaan demonstreren. En dat is best een lastige.

De voorzitter: U heeft een ...

Mevrouw Verhoeff: En nou, die leggen we bij de burgemeester neer.

De voorzitter: U heeft een aantal interrupties voordat we naar de burgemeester gaan. Mijnheer Aynan en daarna mevrouw Van Zetten. Mijnheer Aynan, ga uw gang.

De heer Aynan: Dank u wel, voorzitter. Ik ben echt heel blij dat zowel Partij van de Arbeid als GroenLinks tot inkeer begint te komen. Echt oprecht. Dat u ook meedenkt van, joh, die bufferzone moet echt ruimer. We hebben nu de praktische voorbeelden, we hebben de juridische onderbouwing. En mevrouw Verhoeff, als u zegt van, ja, hoe? Ja, ik heb vanaf het allereerste begin gezegd, kijk naar Arnhem. Daar is men echt voortvarend te werk gegaan. Bufferzone van 500 meter, je mag er niet flyeren, je moet het melden. Daar werkt het uitstekend. Dus kom op, gewoon doen.

Mevrouw Verhoeff: Nou ja, kijk. Ik bedoel, u vraagt dat nu aan mij persoonlijk. Ik wil niet in treden, in termijnen of afstanden van 500 meter, 250 meter. Het gaat om een goede regeling. En als mensen ... Mag ik even ook uitpraten dan, mijnheer Aynan? Als het betekent dat je dat gewoon met 100 meter al kan regelen, omdat nou eenmaal het stratenpatroon zo in elkaar zit of dat je iets anders kiest. Kijk, de methode, daar gaat het niet om. Het gaat erom dat er goed wordt gewerkt. En het is niet een kwestie van inkeer. We wilden volgens mij allemaal dat die intimidatie ophield. Nou, dat stukje is er uit, maar het is nog steeds niet goed genoeg blijkt uit degenen die hier inspreken. En ik maak me daar ook zorgen om. We hebben ons altijd zorgen gemaakt. Maar de methodiek, ja, dat hoor ik graag eerder van de burgemeester van hoe dat moet. En er is niet één waarheid, maar het moet wel goed geregeld zijn.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Nou, even kort. Ik hoorde mijnheer Benschop zeggen, ik heb een kliniek in Amsterdam en ik heb een kliniek in Haarlem, en in Amsterdam is er helemaal niks aan de hand en hier wel. En dat zegt dus genoeg. En wat mij betreft duurt dit allemaal al veel te lang. En leuk dat iedereen tot inkeer komt, maar we hadden in feite al een paar weken geleden of een paar maanden geleden dit probleem kunnen oplossen. En dan hoefde we niet eens naar Arnhem te kijken, want mijnheer Benschop geeft zelf een voorbeeld.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ja, volgens mij is hier geen sprake van tot inkeer komen of niet. Volgens mij is hier de discussie, en die speelt al een tijdje, dat we twee grondrechten tegen elkaar af moeten wegen. En ook de burgemeester is dat verplicht te doen. En nu is eigenlijk de vraag van, is er inderdaad een

balans gevonden in het afwegen tussen die beide grondrechten? Nou ja, de kliniek noemt de situatie werkbaar, maar niet optimaal. En in de evaluatie lezen wij eigenlijk hetzelfde terug voor wat betreft Donum Domini. De situatie is werkbaar, maar niet optimaal. En ik denk dat op zich ook wel logisch is. Want als één van beide partijen de situatie wel optimaal had gevonden, dan kan je weer moeilijk spreken van een balans tussen twee grondrechten. Wel ondersteunen wij sowieso de vraag van D66 van over hoe de burgemeester nou aankijkt tegen het licht wat er toch wel lijkt te zijn tussen het verhaal wat wij op dat papier hebben gekregen en het verhaal wat we net van de heer Benschop hebben gehoord. Daarnaast ondersteunen wij ook het verzoek tot een extern juridisch onderzoek. En wat ons betreft trekken we dat dan breder, want dan kunnen we ook zeggen, we hebben er voor de toekomst ook nog wat aan gehad. Dus niet specifiek alleen voor deze casus, maar wat is er in zijn algemeenheid nou precies nodig. Hoe ver of hoe groot kunnen we die bufferzones maken. En dat geldt dan dus ook voor andere demonstraties. Voorbeeld, willen er straks mensen demonstreren tegen Domus Plus, zij vragen die demonstratie aan voor wat betreft de Grote Markt. Zijn wij dan gerechtigd om hen 250 meter verderop te zetten, omdat anders de situatie voor ons niet optimaal is. Ik denk dat het belangrijk is dat we ook dat soort vragen gaan beantwoorden, want dan blijven we ook een beetje weg van alleen de emotie die soms meespeelt en die ik ook heel erg goed begrijp. Laat daar geen misverstand over zijn, want er lijkt mij niks vervelenders dan dat je geïntimideerd wordt op het moment dat je zo'n verschrikkelijke beslissing moeten nemen. Want die beslissing is in alle gevallen, ook al sta je erachter, verschrikkelijk om te nemen.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt, u heeft een interruptie van de heer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Ik hoop toch wel dat u bedoelt met dat onderzoek wat breder trekken, dat er toch wel heel specifiek wordt gekeken naar specifiek deze anti abortusdemonstranten. En niet dat het weer op een grote hoop wordt en met een algemeen verhaal wordt. Want volgens mij wordt het dan nog diffuser dan het nu al is. Of bent u dat met me eens? Ik bedoel, ik snap het wel dat je dat ook breder wilt trekken. Maar toch echt zeker wel specifiek op dit soort ... Op dit punt. En wat is dan hulp en wat is dan demonstratie, dat wil ik dan graag ... Want ik hoop wel dat u dat met mij eens bent.

De voorzitter: Mevrouw De Raadt.

Mevrouw De Raadt: Dat ben ik volkomen met u eens, want dat was mijn laatste zin. Ik wil dus een breder onderzoek voor wat betreft die bufferzones. En specifiek voor deze casus zou ik inderdaad heel graag hebben uitgezocht of, zoals de kliniek en mevrouw Marree al aangaf, zijn dit inderdaad demonstranten of zijn dit inderdaad hulpverleners die vooral ongevraagde hulp aanbieden? En wordt die ongevraagde hulp beschermd door het demonstratierecht? Ik denk dat dat een hele belangrijke, juridische vraag is, specifiek voor deze casus. En ook die zouden wij graag nog beantwoord zien. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: U heeft volgens mij nog een interruptie van de heer Rutten. Klopt dat?

De heer Rutten: Ja, misschien dat ik me nu schuldig ga maken aan een juridische discussie met mevrouw De Raadt daarover. Maar als u dan zegt, ongevraagde hulp, dan komt het ook bij op, dan gaat het ook over bemoeizorg. Dus we gaan wel een hele nieuwe doos opentrekken. Want gaan we dan ook vinden dat een hulpverlener die door de gemeente gestuurd wordt naar iemand waarvan we denken dat die eigenlijk hulp nodig heeft en zorg nodig heeft en die vervolgens zegt, ik word hier geïntimideerd. Hoe verhoudt zich dat dan? Daar hoeft u geen antwoord op te geven. Maar ik vind hem wel wankel daar worden als het in die categorie van die hulpverlening.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Trompetter.

De heer Trompetter: Dank u wel, voorzitter. Nou mijnheer, dat is vrij simpel. We hebben de Wet verplichte GGZ en de Wet zorg en dwang. En er moet heel veel gebeuren wil die dwang worden opgelegd, en er zijn allemaal veiligheidskleppen ingebouwd, waaronder vertrouwenspersonen en klachtrecht, waardoor het niet vergelijkbaar is met wat hier gebeurt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Trompetter. Uw sp... Uw spreekrecht, wilde ik zeggen. Maar dat bedoel ik helemaal niet. Uw spreektijd is helaas op, dat wilde ik even mededelen.

Mevrouw De Raadt: ... de interruptie aan mij gericht.

De voorzitter: Van wie? Ja, van ... Ja, dat is inderdaad ... Het was een heel rare stijlfiguur. Ik heb hem even laten gaan, excuus.

Mevrouw De Raadt: ... [buiten microfoon].

De heer ...: Nee.

De voorzitter: Nee, nee. Het was ... Ik ga het niet eens meer reconstrueren. Ik was ook in de war.

Mevrouw De Raadt: We stoppen ermee?

De voorzitter: Ja, ik ben er helemaal klaar mee. Maar u was klaar met uw bijdrage geloof ik hè? Wie mag ik het woord geven? Ja, mijnheer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Heel kort. Er staat in het stuk, de kliniek ontvangt geen klachten meer dat bezoekers worden lastiggevallen. Hoeveel klachten ontvingen ze eerst en hoeveel klachten ontvangen ze nu? U zegt dus nul. Rob herkent zich niet in wat hier in het stuk staat. En u bent de burgemeester die wel kan verbieden dat je ballonnetjes oplaat, maar dan kunt u ook wel verbieden dat mensen zich valselijk uitgeven als hulpverlener. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Raadt. Mag ik de leden van deze commissie verzoeken om de gesprekken of via de app te voeren ... Mijnheer Gün, mijnheer Gün, u verstoort enigszins de vergadering. Het spijt me.

De heer Gün: ... [buiten microfoon].

De voorzitter: Nee. Heeft iedereen zijn bijdrage gedaan? Mijnheer Visser, ga uw gang.

Mevrouw Özogul-Özen: Voorzitter?

De heer ...: Ik hoor wat. Iemand zei, voorzitter.

De voorzitter: Ja, ik denk dat dat een echo was uit andere ...

Mevrouw Özogul-Özen: Nee. Voorzitter?

De voorzitter: Zie je wel.

De heer ...: Nee, het is digitaal.

De voorzitter: Wie is dit?

Mevrouw Özogul-Özen: Voorzitter?

De voorzitter: Ja.

Mevrouw Özogul-Özen: SP. Ik wil al een tijdje het woord.

De voorzitter: Oh, Sibel. Of sorry, mevrouw Özogul, ga uw gang. Excuses.

Mevrouw Özogul-Özen: Dank je wel. We hebben net een aantal insprekers gehoord. En het moment dat een inspreker zegt dat zij vrouwen adviseren om een andere ingang te nemen, dan kan je het niet meer hebben dat er geen intimidatie is. Wat dat betreft denken wij ook dat de burgemeester het veel rooskleuriger heeft voorgesteld. En wij zijn benieuwd wat er nu gedaan kan worden. Want we praten nu sinds december hierover, en eigenlijk is dat wat ons betreft genoeg en moet er een oplossing komen zodat vrouwen niet meer geïntimideerd worden. Of dat betekent dat het 250 meter is of 500 meter, wat ons betreft moet er in ieder geval een oplossing komen. En we hebben wel één zorgpunt. Uit het alternatieve onderzoek lezen wij dat er ook mensen, betogers, zijn die met een hond heen en weer lopen om zo toch vragen aan te spreken en te intimideren. Ik denk dat naast het zoveel meter afstand, dat we ook daar iets mee moeten doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Özogul. Dan is nu het woord aan de heer Visser. Ga uw gang.

De heer Visser: Dank u wel, voorzitter. De ChristenUnie ondersteunt de analyse van het CDA over de balans van grondrechten. Wij denken dat de burgemeester een duidelijk rapport heeft gegeven wat betreft de escalatieladder die geldt rondom demonstraties en hoe het zit met de grondrechten en welke maatregelen je wel en niet en wanneer kunt nemen. Eigenlijk in de kern moeten maatregelen proportioneel zijn, met respect voor alle grondrechten die daarbij spelen. We hebben natuurlijk ook het andere rapport gezien. En wat ik lastig vind, is dat er ... Wij gaan niet over de inhoud van demonstraties. En zodra we hier een debat over gaan houden, dan is er toch het risico dat je daarover gaat hebben. En daar gaat het niet over. Dus bijvoorbeeld, je kan iets ... Nee, laat ik eerst iets anders zeggen. Intimidatie is verschrikkelijk, dus laat dat even helder zijn. Maar je kan ergens en gevoel bij hebben en dat dan zien als ... Of onder de vlag schuiven van intimidatie. Maar dan is het nog geen intimidatie. En dat is dus even het lastige. Want intimidatie heeft ook met gevoel te maken. Maar wanneer is iets in juridisch strikte zin intimidatie. En dat vind ik dus het lastige. In het tegenrapport wordt al snel gezegd, ik kreeg dit gevoel, ik kreeg dit, ik kreeg zus, en dus het is intimidatie. Maar dat wil niet zeggen dat het in juridische zin intimidatie is. Dus ik vind dat het in deze discussie niet over ... En dat is het lastige, want het gaat over een gevoelszaak. Als het over abortus gaat dan gaat het juist over gevoelens, dus dat maakt het lastig. Maar je moet het hier wel ook over uiteindelijk die juridische discussie hebben van wat er feitelijk gebeurt. Wat je er ook van vind, hoe je er ook tegenover staat. En als ik dan door die bril gewoon naar de evaluatie kijk, kan ik niet anders concluderen dan inderdaad dat we nu die balans hebben. Ik ga er vanuit dat de burgemeester het de komende tijd in de gaten zal houden, dat we het nog een keer terug gaan krijgen, zoals toegezegd. Ja, en voor de rest wacht ik de reactie van de burgemeester af.

De voorzitter: Mijnheer Visser, u heeft een interruptie van de heer Aynan. Ga uw gang.

De heer Aynan: Mijnheer Visser heeft het de hele tijd over emotie. Ja, het zal wel, maar er zijn gewoon feiten. Weet je, en uiteindelijk gaat het om fatsoen. En daarom is de uitspraak van de rechter van Limburg zo interessant. Die zegt van joh, een abortuskliniek moet je eigenlijk bekijken in het kader van bijzondere gebouwen en bijvoorbeeld een begrafenis. Het is idioot dat je daar dus tegen euthanasie zou bijvoorbeeld gaan demonstreren. Moet je dus niet doen, dat hoort niet. En dan is het geoorloofd om extra maatregelen op te leggen Nou, en dat mag dus bij een abortuskliniek. En dat zouden we dus graag in de evaluatie terug willen zien. Maar bent u het met me eens?

De voorzitter: Mijnheer Visser.

De heer Visser: Ja, als ik zeg ... Als ik daarop ja zeg, dan kan u daar een eigen interpretatie op loslaten, dus dat doe ik niet.

De heer Aynan: Ik zou gewoon ja zeggen, mag ook.

De heer Visser: Ik ben het met u eens als het gaat om dat het om fatsoen gaat en dat je niet moet intimideren. Maar u en ik kunnen allebei een compleet andere interpretatie hebben als wij allebei een foto of een video van iets zien. En dan kan u het intimiderend vinden en ik kan het niet vinden, of andersom. En dat maakt het dus hier even lastig. Dus de vraag is, is hier in juridische zin sprake van intimidatie. En ik denk dus door die afstand die nu is genomen en dat vak wat is aangewezen, de voorschriften die de burgemeester heeft opgelegd, dat er sprake is van een goede balans. En voor de rest wacht ik de reactie van de burgemeester af.

De heer Aynan: Vindt u het toeschreeuwen van vrouwen met beelden van dode foetussen, vindt u dat nou balans?

De heer Visser: U heeft het over schreeuwen. Dat staat inderdaad in het rapport wat net door de inspreker is gedaan. Ik lees in het stuk van de burgemeester totaal niet over schreeuwen. Dus ik ben benieuwd of de handhavers dat hebben geconstateerd.

De heer Aynan: Want dat viel ... Dat is me ...

De voorzitter: Mijnheer Aynan, u heeft eigenlijk geen spreektijd meer. Ik sta u dit toch nog toe.

De heer Aynan: Heel kort.

De voorzitter: Maar heel kort dan.

De heer Aynan: Ja, voorzitter, dat is iets wat we ook opviel. Want op het moment dat handhaving of politie ter plekke is, ja, uiteraard houden ze hun bek dan. Ja. Maar we weten ... We weten ...

De heer Visser: Er zijn ook mystery guests geweest.

De heer Aynan: Sorry?

De heer Visser: Er zijn ook mystery guests geweest.

De heer Aynan: Ja, ook. Maar er zijn ook meldingen van omwonenden geweest vanwege geluidsoverlast.

De voorzitter: Goed, ik ga deze discussie ...

De heer Visser: Ja, en in het rapport van de burgemeester lees je dat op dat moment ook een handhaver aanwezig was en dat die zij dat er geen sprake was van geluidsoverlast. Dus op het moment waar die klacht over ging, was er een handhaver aanwezig.

De voorzitter: Goed, ik ga ...

De heer Aynan: Ja, nogal wieses.

De voorzitter: Mijnheer Aynan, uw spreektijd is op. Zijn er verder nog bijdragen uit deze commissie over dit onderwerp? Dan ga ik nu over naar de burgemeester. Ga uw gang.

Burgemeester Wienen: Dank u wel, voorzitter. Ik wil even beginnen met twee punten. Eerst, er wordt hier gesproken over de bescherming van bezoekers van de kliniek en de gevoelens van de bezoekers van de kliniek. En ik moet zeggen, tot voor kort vond ik het lastig dat wij wel te maken hebben met mensen die hun bezwaren en hun klachten geven, maar niet de direct betrokken doelgroep. Ik heb vorige week een uitvoerig gesprek gehad met iemand die vorig jaar een abortus heeft ondergaan, een bezoeker van de kliniek, en die wilde praten over haar ervaring met de demonstraties en hoe haar dat op verschrikkelijke manier heeft geraakt en achtervolgd in zekere zin. En ik vond dat in ieder geval buitengewoon waardevol en ook goed om te horen van wat doet dat en hoe werkt dat. Nou, dat was een vrij uitvoerig gesprek. En één van de dingen ... En dat is misschien toch wel goed om dat nog even te zeggen, want dat werd net hier ook even aangehaald. Eén van de dingen die zij aangaf, dat is van, ik ging daar naartoe en ik zag bij de ingang demonstranten. Dat was de achteringang. En toen dacht ik, ik wil dit niet. En vervolgens heb ik via een andere weg ben ik naar de voorkant gegaan en daar werd ik alsnog aangesproken. En juist dat gevoel van, ik ontkom er niet aan, was een extra belasting voor de betreffende vrouw. Zij gaf ook aan dat in haar ogen in ieder geval zij ... Laat ik heel helder zijn, het liefst heeft ze dat er gewoon geen demonstranten zijn, dat er niet gedemonstreerd wordt. Maar het feit dat demonstranten op één plek staan en daar gefixeerd zijn, dat is ... Was in haar ogen in ieder geval een essentieel punt. Want dat is één van de dingen waar mensen echt heel veel last van hebben. Dat je gevolgd wordt en dat op een andere plek mensen vervolgens ook weer opduiken. Ik zeg dat hier even, omdat ik echt iedere indruk wil tegenspreken dat het mij niet zou gaan om de bescherming van deze kwetsbare vrouwen. Dat is één van de twee rechten waarover het hier gaat, en die is wat mij betreft uitermate belangrijk. De tweede opmerking die ik aan de voorkant wil maken, dat is trouwens meteen een antwoord op een aantal van uw opmerkingen, dat is de inspraak net van de heer Benschop. Ik ben daar geweest, ik heb met hem een uitstekend gesprek gehad. Een gesprek met een volstrekt andere lading dan wat ik hier nu gehoord heb. Ik vind dat ook een beetje pijnlijk. Er is een verslag van gemaakt dat u in het evaluatieverslag aantreft. Letterlijk is dit aan hem toegestuurd om te vragen van, joh, hebben we ... Is dit de goede weergave van het gesprek? En dat antwoord was ja. Er zijn nog op enkele hele kleine stukjes nog een correctie. Bijvoorbeeld dat de tweede aanwezige, dat dat een bestuurder was en niet een ander personeelslid. En voor de rest was de reactie van, dit is een goed verslag van dat gesprek, geschikt voor de evaluatie. Ik vind het echt pijnlijk om te constateren dat nu de indruk gaat ontstaan ... En ik neem het mijnheer Benschop niet eens kwalijk, want mijnheer Benschop, ik snap heel erg goed dat vanuit zijn positie hij het liefste helemaal geen demonstranten wil. En dat hij ook, hoe verder, hoe liever. Dat snap ik. En dat hij de mensen die zeg maar moreel support bieden dat hij die ook, nou, dat hij daar blij mee is. Overigens, in het gesprek gaf hij ook nadrukkelijk aan dat de tegendemonstranten, dat werd net ook wel even kwam dat aan de orde, maar voor de bezoekers even intimiderend en even problematisch zijn als de demonstranten voor ... Of, tegen abortus. Dus dat heeft hij ook kenbaar gemaakt, en toen zijn ze er ook mee gestopt, omdat dit het voor mensen helemaal extra beladen maakte. Maar ik hecht

eraan, en ik sta er ook voor, dat het verslag wat u van mij ontvangen hebt een exacte weergave is. Natuurlijk veel korter dan het gesprek geduurd heeft. Dat was een buitengewoon constructief en prettig gesprek. En het verslag wat u daarvan aantreft, waar overigens ook anderen bij waren, dus die kunnen dat eventueel bevestigen als dat nodig is, is een correct verslag. Elke zin die daarin staat is ook gesproken. Dus als bijvoorbeeld gevraagd wordt van, ja, wij horen nu dat er nog steeds klachten zijn. In het gesprek is nadrukkelijk aan de orde geweest, en die zinsnede staat erin, is ook aan hem voorgelegd, de kliniek ontvangt geen klachten meer dat bezoekers worden lastiggevallen. Ja, als dat in het gesprek tegen mij gezegd wordt en ik leg het vervolgens voor en het wordt bevestigd, vind ik het pijnlijk om te merken dat nu, nou, op de één of andere manier toch de indruk gewekt wordt dat die weergave niet zou kloppen. Ik laat het erbij, want ik snap heel goed de positie van de heer Benschop die gewoon op komt voor zoveel mogelijk beperken van, ja, in zijn ogen ... Ja, nou los ervan of het in zijn ogen is. Maar goed, hij wil liefst die demonstraties niet, en daar komt hij voor op. En ik snap dat hij daar zijn betoog ook op baseert. Maar het gesprek zoals wij het gehad hebben, is op een correcte manier weergegeven. En in dat gesprek heeft hij ook aangegeven dat hij heel goed snapt dat demonstraties gewoon, ja, nou één keer een recht zijn in Nederland.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Van den Raadt. Ga uw gang.

De heer Van den Raadt: Ja, ik denk dat ik het maar een punt van de orde moet noemen, want ik weet nou niet wat ik moet doen als raadslid. We hebben één inspreker die zegt, het wordt veel te rooskleurig afgespiegeld. Andere inspreker die zegt, ik herken me niet in dit stuk tekst. En de burgemeester die zegt, zo is het gegaan. Dus ja, ik voel twee tegen één, dus ik ga ... Ik weet nou niet wat ik moet doen hoor. Wie spreekt nu de waarheid?

Burgemeester Wienen: U hoeft denk ik daar niks mee te doen. Maar dat moet u zelf weten wat u ermee wilt. Overigens, ik wil ook wel ... Want ik heb gewoon naar de heer Benschop geluisterd en ik constateer dat hij gezegd heeft van, ik ken het evaluatieverhaal verder niet. Nou, dat kan dat hij dat verder niet heeft bekeken. Maar ik heb wel het verslag gezien, en dat is dit stukje wat in het evaluatieverslag staat van het gesprek met hem. En daarvan heeft hij gezegd dat hij dat heeft bevestigd. Dus volgens mij is er niet echt een tegenspraak. Alleen ik constateer wel dat de toon en de sfeer anders is in dat gesprek dan wat ik net in de inspraakreactie hoorde. En ik snap dat ook vanuit ... Ja, als ik luister naar het hart, wat hij het liefste wil, dan geeft hij aan van, ja, ik heb het liever nog anders geregeld. Maar dit is wat hij in ieder geval in dat gesprek, waar het nadrukkelijk gevraagd werd, heeft aangegeven. Goed, ...

De voorzitter: Even een klein punt van orde. Want ik begrijp uw betoog heel goed. Er moet eerst duidelijkheid zijn over wat is er gezegd, is daar consensus over.

Burgemeester Wienen: Ja.

De voorzitter: Want het is nogal een belangrijk punt. Maar ik denk dat we dat nu ...

Burgemeester Wienen: ik '...'.

De voorzitter: Ja, dat we dat ...

Burgemeester Wienen: Dit was vooraf

De voorzitter: En dat we toegaan naar die evaluatie.

Burgemeester Wienen: Precies. Dan ga ik nu nog naar een aantal van de vragen die gesteld zijn. De Actiepartij heeft een aantal vragen gesteld. En waarom zou het niet op een andere plek kunnen? Dat is de eerste vraag die u stelt. En ik ga nou niet al te uitvoerig er op in. Want er zijn heel veel vragen gesteld, en dan krijgen we weer een uur lang een verhaal. En op een gegeven moment heeft iedereen zoiets, jongens, echt sorry, stop hier nou mee. Maar ik probeer kort te zijn. In de tweede paragraaf, het tweede deel van het stuk wat u gekregen hebt, is dat aangegeven. Het gaat om de uitspraak van het Europese hof dat demonstranten in beginsel het recht hebben om zelf tijdstip, plaats en vorm van de manifestatie te bepalen. Daar is het op gebaseerd. Dus dat staat gewoon in het stuk. En je kunt daar beperkingen bij opleggen, dat is ook wat in het stuk staat. En terecht dat daarnaar gevraagd wordt. En dat is ook gebeurd, en ik denk dat dat ook terecht gebeurt, anders doe je het ook niet. Maar dat is niet onbeperkt mogelijk, dat moet je heel zorgvuldig onderbouwen. En in het stuk is uit één gezet van hoe op basis van de jurisprudentie je dat kunt doen. Dus dat is het antwoord op die vraag. Vervolgens, ja, medische zorg is toch voor hulpverleners? Je kan toch moeilijk zeggen dat deze mensen hulpverleners zijn? Het probleem is een beetje dat over hun uitingen ga ik gewoon niet. Ik ga er niet over dat zij zeggen dat ze hulp bieden. Of dat nou hulp is of geen hulp is. Ik mag me er niet mee bemoeien. We hebben geen mogelijkheden om mensen te beletten om zich ... Om te zeggen dat ze mensen hulp aanbieden. Zij beleven dat zo en ze vinden het. En daar kan iedereen zijn eigen opvattingen over hebben. De vraag die opgeworpen is, en dat is door een paar van u gebeurd. Zou je dan kunnen zeggen, van nou ja, als je het zelf hulpverlening noemt, zou je dan niet mogen zeggen van, oh dan is het dus geen demonstratie en dat zou je het op basis daarvan wel aan kunnen pakken. Misschien is het dan zelfs wel een ongeoorloofde vorm van een ongevraagde hulpaanbieding. Rond demonstraties is ook uitgesproken dat of het een demonstratie is, dat geven in de eerste plaats de demonstranten zelf aan. Ik denk dat het idee dat wij zouden zeggen, dit is geen demonstratie. In ieder geval melden ze het zo aan. Want ze komen bij de gemeente en ze melden een demonstratie aan. Ze zeggen zelf dat het een demonstratie is. En om dan te zeggen, ja, dat is het niet. Dan moet je toch best wel stevige argumenten hebben. Overigens onderschrijf ik dat het best mogelijk is en ik wil daar ook best nog eens nader naar kijken van, zou je dat op de één of andere manier kunnen onderbouwen. Maar ... Dus ik zeg niet bij voorbaat dat als iemand zegt, dit is een demonstratie, dat het dan per definitie altijd een demonstratie is. Maar ik denk wel dat de bewijslast dan bij mij ligt, bij de burgemeester ligt, om te bewijzen dat dat dan geen demonstratie is. En dat zal denk ik niet meevallen. Zeker niet omdat er in jurisprudentie wel vastligt dat het de demonstranten zijn die daar in eerste instantie bepalend in zijn.

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw De Raadt. Ga uw gang.

Mevrouw De Raadt: Ja, dat ... Dank u wel, voorzitter. Ja, dat demonstranten dat in eerste instantie bepalen, dat ben ik met u eens. Maar u heeft neem ik aan ook de uitspraak van de rechtbank Haarlem gelezen op het bezwaar van Donum Domini. En eigenlijk is het op dat moment is die bufferzone van 25 meter is geaccordeerd door de rechter met de argumentatie dat het aanspreken van bezoekers niet valt onder het demonstratierecht en dat het daarom ook niet gefaciliteerd mag worden, hoeft te worden. En dat het daarom gerechtvaardigd is om ze verder weg te zetten. Dat ging dan wel over 25 meter. Dus de vraag is of dat ook geldt voor meer dan 25 meter. Maar ja, het is niet ... Het is daarbij niet uit te sluiten. Bent u dat met me eens?

Burgemeester Wienen: Nou ja, dan kom je ook op die uitspraak van de rechtbank in Midden Nederland, want die ging expliciet juist daarover. En ik moet eerlijk zeggen, daar hebben we al eerder een discussie over gehad, dat ik op dat punt sowieso me afvraag of het stand houdt. En ook of de rechter dat heeft willen zeggen. Wat de rechter doet is zeggen van, wat ons betreft is dit in ieder geval een maatregel die je mag nemen. Of de

rechter daarmee ook gezegd heeft dat het feitelijk geen demonstratie is, dat is volgens mij echt een stap verder. U zegt van ...

Mevrouw De Raadt: Nee, dat ... Correctie.

Burgemeester Wienen: Ja.

Mevrouw De Raadt: Want zo gaan er misverstanden in de wereld. Dat heeft hij ook niet gezegd. Hij heeft gezegd dat het aanspreken van bezoeksters van de kliniek niet wordt beschermd door het demonstratierecht.

De voorzitter: Mevrouw de Raadt, uw spreektijd is ook op, dat wilde ik even melden.

Burgemeester Wienen: Goed. Ik kan alleen maar constateren dat dat op zichzelf een interessant punt is. Daar hebben we het eerder over gehad. Maar dat de vraag waar het nu om gaat is van, mag je dit een demonstratie noemen. Dat lijkt me ... Maar u zegt zelf al, dat is inderdaad feitelijk een andere vraag.

De voorzitter: En u heeft nog een interruptie van de heer Rutten. Ga uw gang.

De heer Rutten: Ja, burgemeester, bent u dan niet bang, op het moment dat we zouden vaststellen dat het geen demonstratie is maar ongevroegde hulpverlening op straat, dan hoeft het ook niet meer aangemeld te worden. Dus dan gaan we een ...

Burgemeester Wienen: Nou, dat was mijn volgende ...

De heer Rutten: Dan gaan we een hele andere glijbaan op.

Burgemeester Wienen: Ja, dat was mijn volgende punt. Want ik denk eerlijk gezegd dat daarmee ook meteen mijn mogelijkheden om iets te doen, vervallen. Want dan kan ik ook geen aanwijzingen meer geven. Het is geen demonstratie, dus alles wat er rond een demonstratie bepaald kan worden, geldt dan niet meer. De vraag is of er dan andere instrumenten zijn om te reguleren wat wij willen reguleren. Dus ik weet ook niet of het wel een verstandige weg is die we dan op zouden gaan. Dus ik ben het met u eens. Ik denk dat het heel riskant is, omdat je feitelijk dan de grondslag gaat missen om iets te doen. Dan het feit dat er tegendemonstraties en onrust zijn, moet je dat ook niet meenemen in de evaluatie? Volgens mij is dat ook benoemd. Want ik constateer dat ook. Er is echt maatschappelijke onrust. En dat is niet alleen hier zo, maar dat is op het ogenblik in meer plaatsen aan de orde. En het is in de evaluatie wel degelijk benoemd. Dat er geen sprake zou zijn van intimidatie in de zin zoals wat wij geconstateerd hebben, namelijk datgene wat evident kan worden, naar mijn mening, kan worden gereguleerd en beperkt door de beperkingen die aangebracht worden. Namelijk dat volgen, hinderlijk volgen, intimideren, blokkeren, noem maar op. Dat kan niet meer met de maatregelen die genomen zijn, dat is geconstateerd. Dat mensen zich geïntimideerd voelen, dat is een andere kwestie. En dat kan ik ook inderdaad niet uitsluiten. Mensen ervaren het als onaangenaam. Echt buitengewoon onaangenaam en ook ... En dat is een kwestie van, ja, de één zal dat intimiderend noemen, de ander misschien niet. Maar er zullen zeker mensen zijn, ik voel dat als intimiderend. Om die rede, dat heb ik ook besproken met de directeur van de kliniek, want hij vertelde nu dat hij mensen attent maakt op de mogelijkheid de andere ingang te nemen. Dat deed hij nog niet toen ik een gesprek met hem had. Ik heb hem daarom gevraagd. Ik heb gevraagd, laat nou op je website en op communicatie-uitingen en de contacten die je hebt, geef nou gewoon aan dat als ze die andere route nemen, dan worden niet geconfronteerd met de demonstranten. En het lijkt me op zichzelf goed dat die ... Of niet alleen goed, maar dat lijkt me een heel

wezenlijk punt, dat die mogelijkheid er dus is en dat de kliniek de mensen daar ook van te voren op kan wijzen. Ik vind dat ook een heel relevant punt. Is het niet zo dat dit te veel van handhaving vraagt? Daarvan vind ik, er zijn twee dingen over te zeggen. Het eerste is dat wij handhaving inzetten als het nodig is. En dat betekent als we constateren, het gaat goed en we checken dat met regelmatige controles en mystery guests, dat je ook op een gegeven moment minder intensief de handhaving inzet. Maar als het nodig is, zet je het in. En het feit dat wij er zoveel aandacht aan besteden en dat er hier zo uitvoerig over gesproken wordt, maakt ook duidelijk dat het maatschappelijk belang om dit zorgvuldig te doen en om de bescherming te geven die we willen, dat ik vind dat als het nodig is, dan zetten we dus die handhaving daarvoor in. Net zo goed als bij demonstraties je soms nou één keer politie in moet zetten, omdat het nou één keer een grondrecht is. En als het nodig is, doen we dat. Mijnheer Aynan die zegt van, u doet een doelredenering, want uw hele juridische betoog lijkt wel als het ware gericht op het onderbouwen van een bepaalde stellingname. Maar u laat ook dingen weg, bijvoorbeeld uitspraken uit Limburg. Bijvoorbeeld de complete uitspraak van de rechtbank Midden Nederland. Dat ben ik volstrekt met u oneens. Wat ik heb gedaan is reageren op de vraag, denkt u dat het mogelijk is om een veel grotere afstand hier in te zetten. Ik denk dat dat niet zo is. En de hele redenering daarvoor heeft u aangetroffen. Het is niet bedoeld als een soort totaal overzicht van alle relevante uitspraken. Ook niet een zo compleet mogelijk overzicht van alle uitspraken. Maar het is bedoeld om aan te geven van jongens, dit is het krachtenveld waarin we ons bewegen en dit zijn de dingen waar we rekening mee moeten houden. En u heeft al eerder inderdaad verwezen naar Arnhem. En het verbaast mij toch een beetje, want ik heb daar al eerder ook op gereageerd. Wij hebben de beschikking van Arnhem, die hebben wij gewoon. We weten ook precies wat de situatie is van alle andere plekken in Nederland. Ook die van Amsterdam, ook die van Den Haag. En het punt is dat overal is er een plek in de nabijheid van de kliniek. En dat heeft te maken met de jurisprudentie die wij hier in het stuk uitvoerig hebben weergegeven. En u noemt dan een plek waar dat anders is. En dan vraag je op bij de gemeente Arnhem van, hoe zit dat? En dan zegt de gemeente Arnhem, en dat is exact zoals het hier ook staat, wij hebben gekeken, en als je een plek zoekt die niet direct bij de ingang is, dan is het daar op die plek niet de mogelijkheid om te zeggen, je kan naar de overkant van de straat, want daar is die ruimte gewoon niet beschikbaar. Dan sta je of op de weg of in het water of op een spoordijk. Nou, dat kan niet. En dus heeft de burgemeester een plek aangewezen, weliswaar op grotere afstand, maar dat kan niet anders, want het gaat precies om die veiligheidseisen die een burgemeester mag meewegen in het aanwijzen van de plek. Dat is in Arnhem aan de orde. Dat is ook in Den Haag aan de orde, dat heb ik ook eerder uitgelegd.

De heer Aynan: [buiten microfoon].

De voorzitter: Ja, mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Voorzitter, u geeft nu precies de argumenten waarom je het juist hier ook kunt instellen. Want dat demonstratievak is gewoon aan de overkant, dus in het zicht en op gehoorafstand. Ons verzoek is, kijk nou eens eventjes of dit juridische mogelijk is. Ik ga er niet moeilijk over doen. Volgens mij is hier een meerderheid voor die vraag. Zet hem alstublieft even juridisch uit en laten we het er verder niet over hebben.

Burgemeester Wienen: Goed. Ja, ik heb trouwens behoefte aan een slok water, maar ... Misschien kan daar wel voor gezorgd worden? Oké. Maar wat ik dus bestrijd is dat er een eenzijdig betoog wordt opgebouwd. Wat we doen, is zo zorgvuldig mogelijk kijken, wat is hier de relevante regelgeving en hoe kan je die toepassen. En als er dan verwezen wordt naar andere plekken, dan denk ik dat wij het op een vergelijkbare manier doen. Amsterdam trouwens is ook genoemd. In Amsterdam is de afstand niet groter dan bij ons. Alleen de verkeerssituatie is volstrekt anders, waardoor het niet eens beleefd wordt als ... Ik bedoel, in de nabijheid

van de kliniek. Terwijl het in feite qua afstand niet ander is. Maar als het een veel drukker weg is, net zo goed als het trouwens aan de Heemstedse kant ook een drukker weg is. Daar is het trouwens ook geen 25 meter maar 20 meter. Maar daar wordt het wel ervaren als een grotere afstand, omdat daar een drukke ... Bedankt. Ja, ja.

De heer ...: Rood?

Burgemeester Wienen: Nee, is goed. Fijn.

De heer ...: Blauw mag ook.

Burgemeester Wienen: Ik ben hier blij mee. Dank je.

De heer ...: Alstublieft.

Burgemeester Wienen: Dank je wel.

De heer ...: '...' [buiten microfoon].

De heer ...: '...' [buiten microfoon].

Mevrouw ...: Nee, het is geen restaurant, dat mag niet.

De heer ...: Oh nee.

Burgemeester Wienen: Goed. Dan ... Ik kom zo nog even terug over dat externe advies. Er is ook gevraagd, eens even kijken, hoe zit het met het overleg met Heemstede. Nou ja, dat heeft u aangetroffen in de evaluatienota, en dat is gewoon hoe het overleg geweest is. Wij denken er niet verschillend over. Wij denken dat de maatregel zoals die genomen is, effectief is en goed is. De VVD die zegt van, ja, is dat hinderlijk volgen en intimiderend aanspreken, is dat wel waar het eigenlijk om gaat? Moeten we niet constateren dat ook het schreeuwen van de overkant en het laten zien van die afbeeldingen dat dat eigenlijk ook gewoon niet zou moeten kunnen. Nou ik heb geprobeerd duidelijk te maken dat die afbeeldingen, dat dat in ieder geval iets is waar we echt geen middelen voor hebben om daar iets aan te doen. Het schreeuwen. Onze handhavers constateren dat er niet sprake is van schreeuwen. Er wordt door anderen dus gezegd van, ja, wij constateren dat. Overigens, die klacht die door één van die demonstranten waar Sterre Marree het over heeft, is ingediend, die is wel in het evaluatierapport benoemd. Want die klacht is inderdaad binnengekomen. En daarvan staat ook dat handhavers die daar aanwezig waren, zeiden, ja, nou ja, oké, maar wij hebben dat niet herkend. En dan zeg ik niet van, het is allemaal niet waar wat mensen zeggen. Ik constateer wel dat wanneer je vanuit een bepaalde invalshoek daarnaar kijkt en luistert, dat je misschien toch eerder het gevoel hebt van, nou ik hoor toch wel wat, dan wanneer je dat vanuit handhaving kijkt van, is dit nou ... Is er hier sprake van geschreeuw. Nog afgezien van het feit overigens dat het ook heel erg ingewikkeld wordt, ik denk onmogelijk, moet ik erbij zeggen, om te zeggen dat dat niet zou mogen. Want het is nogal vaak zo dat bij demonstraties spreekkoren en dergelijke aan de orde zijn. De vraag in dit geval is, wat doet dat dan met de mensen die wij bescherming willen bieden, en biedt dat misschien toch de mogelijkheid om toch de afstand nog wat groter te maken, zodat ook dat geluid nauwelijks meer op te merken is. Daar kom ik zo nog even op terug. GroenLinks vraagt van, hoe zit dat nou met ... Nou ja, ook, is dit wel een demonstratie? Nogmaals, ik denk, voor zover ik het kan inzien, we kunnen er best nog een keer naar kijken. Maar ik denk dat om twee redenen. In de eerste

plaats omdat ze dat zelf in de eerste plaats bepalen, en ze vinden het een demonstratie. Ze stellen dat ook dat dat een demonstratie is, ze melden het aan als een demonstratie. Het wordt in Nederland ook algemeen als demonstratie behandeld. En als ze het geen demonstratie noemen, dan vervalt mijn vermogen om beperkende maatregelen eraan op te leggen. En ik weet niet of we dan niet juist de verkeerde weg opgaan. U heeft ook nog gevraagd van, hoe zit het nu eigenlijk met de andere burgemeesters. Er zou toch nagevraagd worden van, hoe zit dat nou elders? Nou, ik heb contact gehad met de burgemeester van Utrecht. Ik heb contact gehad met de burgemeester van Groningen. Er zijn contacten geweest in de VNG, waar ook een expertmeeting is geweest. Die expertmeeting dat levert de informatie op ongeveer die u in onze eigen nota terug vindt. Dus dat is niet alleen iets van juristen van de gemeente Haarlem, maar dat is door juristen van diverse gemeenten met experts op dit terrein uitvoerig besproken. En dat leidde ongeveer tot deze benadering en deze opvatting. De discussie zoals die bij ons gevoerd wordt is ook de discussie zoals die in Utrecht gevoerd wordt en zoals die in Groningen gevoerd wordt, waar de burgemeesters dezelfde worstelingen hebben als die ik zelf heb van, hoe zit het met die grondrechten die je probeert in balans te houden. En we hebben ook geconstateerd dat wij eigenlijk vinden dat één van de vragen die ik weet niet meer precies wie gesteld heeft, namelijk zou je niet, ik geloof dat mijnheer Aynan daar ook naar verwees, moeten zeggen van, nou zoals die rechter in Limburg zegt en ook bij ons uitgangspunt is, je kan hier wel degelijk wat verder gaan, omdat een kliniek, een ziekenhuis, een begraafplaats, et cetera, dat daar wel degelijk bepaalde mogelijkheden zijn. Maar het zou wenselijk zijn dat er dan landelijk op dat punt ook gewoon duidelijkheid komt. Dus ik heb het er ook met collega's al over gehad om te zeggen, wij willen echt gezamenlijk dat het Rijk hier ook helderheid over geeft en dat wij geholpen worden met een eenduidige interpretatie die nu heel erg beperkt is, maar waar als dat op een goede manier geregeld wordt ook overal meer duidelijkheid over komt. Want het is niet alleen onze worsteling, maar het is ook die van diverse andere plaatsen. Even kijken hoor, ik denk dat ik nu de meeste vragen ook gewoon heb gehad. Ja, mevrouw De Raadt die zegt, de kliniek noemt het werkbaar maar niet optimaal. De demonstranten idem. Dat is ook precies wat ik zelf aan het eind heb weergegeven inderdaad. Dus ik zie zelf ook dat dit is natuurlijk niet de ideale situatie vanuit het oogpunt van de kliniek en ook niet de bezoekers van de kliniek. En het is ook niet de situatie die de demonstranten willen. Sterker nog, die hebben het gevoel dat hun grondrechten hier onaanvaardbaar worden aangetast. Maar ik zelf heb het idee, u kunt demonstreren, de bezoekers die kunnen naar de kliniek zonder dat ze met de demonstranten worden geconfronteerd. Dat is een buitengewoon belangrijk punt. De demonstranten hebben niet de mogelijkheid om mensen te volgen, kunnen niet op verschillende plaatsen opduiken. Dus vandaar dat ik denk, ik denk dat we hier een goede balans hebben gevonden. Zit er licht tussen het verhaal van mijnheer Benschop en het evaluatieverslag? Ik heb net gezegd wat ik gezegd heb. Het evaluatieverslag heeft hij gelezen en geaccordeerd, dus ik denk dat er geen licht zit. Dat we alleen aanvoelen dat hij met zijn betrokkenheid natuurlijk het liefst het anders wil. Maar toen het hem gevraagd werd, gaf hij het weer zoals het in de verslag staat. De bufferzone, kunnen we dat niet voorleggen aan experts.

De voorzitter: Burgemeester, u heeft een interruptie van mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. Kleine vraag. Heeft mijnheer Benschop nou alleen het gespreksverslag geaccordeerd wat in de totale evaluatie terecht is gekomen? Of heeft hij de hele evaluatie gezien?

Burgemeester Wienen: Nee, alleen ... Nee, hij heeft het stuk zeg maar waar het gesprek met hem wordt weergegeven. Dus dat stuk heeft hij gelezen en geaccordeerd van te voren, en nog een klein stukje aangepast. En dan, even kijken hoor. Ja, dan hebben verschillende mensen gevraagd van, moeten we niet toch nog met experts verder kijken? Ik zou zelf zeggen, ik hoorde dat ook en ik zie het ook een beetje als een soort handreiking van, laten we nou proberen hier niet een politiek ding van te maken, want we willen het gewoon

zorgvuldig regelen. En ik denk dat het wijs is om met de collega's, want dat heb ik al eerder gezegd. En ik heb het idee, juist omdat ik weet dat het in die andere plaatsen ook, nou, ervaren wordt als een heel lastig dilemma. Dat wij vragen, en dat kunnen we doen. Ik zal proberen om ook het Rijk daarbij te betrekken, maar desnoods doen we het alleen met een aantal gemeenten. Dat wij nog eens een keer vragen van om in een iets breder kader, zoals ook mevrouw De Raadt aangeeft, de mogelijkheden om beperkingen op te leggen juridisch verder te verkennen, en dat dan ook weer hier aan de orde te stellen. En volgens mij ... Ja, ik denk dat dat nu het beste is. En ten slotte nog één opmerking, en dat meen ik echt, verschillende van u hebben het ook gezegd, en het is mijn ervaring ook, het is goed dat wij hier de discussie voeren. Het is ook goed dat u niet zomaar berust in van, nou ja, het zal wel of het is nou één keer zo. Maar er is ook een andere kant, mevrouw Verhoeff heeft daar een paar keer op gewezen. En dat is dat ik denk, dat heeft mijnheer Benschop in ieder geval ook in het gesprek tegen mij gezegd, dat het ook waardevol is als de rust een beetje terugkeert en we niet voortdurend een, nou ja, een sfeer houden waardoor het aantal demonstranten groeit en de maatschappelijke onrust ook groeit. De vraag is of we dat uiteindelijk wel met elkaar willen. Maar mijn ... Nou ja, wat ik graag wil doen, dat is zorgen dat er een wat breder verhaal komt met experts over de juridische mogelijkheden. En dat als dat er ligt, dat we dan nog een keer met elkaar spreken. En dan gaat het dus niet meer om die vraag alleen over de afstand, maar dan gaat het om een aantal van die principiële vragen over van, welke mogelijkheden heb je als het om demonstraties gaat. En dan moeten we voorkomen dat het inderdaad te algemeen wordt. Maar het zou wel mooi zijn als het ook wel degelijk breder toepasbaar is. Deze week nog heb ik ook discussies over de beperkingen of de aanwijzingen die je geeft als het gaat om andersoortige demonstraties. Dat zijn demonstraties rond de strijd tussen Palestijnen en Israël. Waar dat kan, hoe dat kan. We weten hoe dat elders soms ook spanningen oplevert. Dus ik denk dat we er gewoon echt met elkaar ook belang bij hebben om dit op een zorgvuldige manier te doen.

De voorzitter: Goed. Nee, mijnheer Aynan, ik zie dat u nog wat wilt zeggen, en dat snap ik. Maar uw spreektijd is op. Ik heb al een paar keer coulance betracht, dus ik wil het eigenlijk gewoon dit onderwerp wil ik afronden. Met de constatering dat dit een actief dossier blijft en dat wij een afspraak hebben dat deze kwestie om de drie maanden ... Volgens mij is het niet een eenmalige evaluatie, maar wordt deze kwestie om de drie maanden geëvalueerd. Dus over drie maanden hebben we weer een evaluatie. U gaat intussen verder, dat hebben wij genoteerd, met het onderzoeken van de juridische mogelijkheden en nog het spreken met collega's in den landen over deze kwestie. Nogmaals, dat bedoel ik met actief dossier. En dan komen we over drie maanden heer weer over te spreken. En uw nadrukkelijke verzoek om deze discussie wat zo min mogelijk te voeren om eens te kijken of dat het gewenste effect heeft op de rust in de tent. Mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Ja, dank u wel. Daar wil ik eigenlijk even bij aansluiten. Want ik vind dat argument wat de heer Wienen zojuist geeft en wat eerder ook al door de Partij van de Arbeid werd gezegd, dat in die zin ook de kliniek er belang bij heeft dat er rust komt en dat het niet continue wordt aangejaagd en daardoor ook een soort aanzuigende werking heeft, zou het wat mij betreft ook akkoord zijn als het gewoon ... Als we schriftelijk worden geïnformeerd, zowel over de evaluatie als de uitkomst van juristen. En dat we altijd alsnog kunnen besluiten om het te agenderen, in plaats dat we het nu actief agenderen en het daarmee zelf ook in de roering houden. Maar dat is mijn ...

De voorzitter: Daar gaat deze commissie over. Het lijkt mij een goede suggestie. Dan wordt het ter kennisname aangeboden. En mocht het nodig zijn, dan kan het alsnog actief geagendeerd worden. Mijnheer Aynan, van de orde?

De heer Aynan: Ja, voorzitter, het hoeft echt geen drie maanden te duren. Hoe sneller, hoe beter, want dan kunnen we ... Ja, die bufferzone instellen.

De voorzitter: Ja, we hebben ... Ja, nou ja, daar gaat de commissie ...

Mevrouw Van Zetten: Ik zeg toch, maanden midden in de zomer, dan zijn we er niet eens.

De heer Aynan: Voorzitter, iedere vrouw die minder geïntimideerd wordt is mij er één teveel.

Burgemeester Wienen: Even nog, mijnheer Aynan. Want soms luistert het ook wel nauw hè. U heeft het iedere keer over bufferzone. In Arnhem is nadrukkelijk ook geen sprake van een bufferzone. En ik denk echt ... Ik, ik ... Volgens mij hebben we die discussie nou een paar keer gevoerd. Een bufferzone biedt minder bescherming dan het aanwijzen van een vak. En ik snap niet waarom die discussie nou iedere keer terug komt. Als er een bufferzone is, dan zeg je alleen maar een afstand, en daaromheen kunnen mensen zwerven, op verschillende plekken hun positie innemen. Het is veel beter om te zeggen, je wijst ergens een vak aan.

De voorzitter: Ja, ik wil ingrijpen. Ja, mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Als u dat op een rijtje zet, vind ik het prima.

De voorzitter: We gaan deze discussie niet opnieuw voeren. We hebben het gehoord. Ik geloof dat ... Ik weet niet hoe deze commissie er in staat, maar ik stel voor om deze evaluatie over drie maanden als ter kennisname stuk in te dienen. Mochten daar dingen in staan waarvan deze commissie vindt, oei daar moeten we het echt even over hebben, kan dat alsnog gewoon geagendeerd worden. En laten ... Zullen we dat zo afspreken dan op die manier?

Mevrouw Van Zetten: Voorzitter, drie maanden, dat is augustus? Bedoelt u dat? Want we hebben reces, 8 juli.

De voorzitter: Ja, ja. Lijkt mij wel.

Mevrouw Van Zetten: Oké, dus dan hebben we in de laatste part van augustus krijgen we een evaluatie te horen schriftelijk.

De voorzitter: Ik weet niet ... Waar zitten we nu? Ja, dat lijkt mij ongeveer wel kloppen.

Mevrouw Van Zetten: Ja, dan is het duidelijk.

De voorzitter: Ja, ja.

Griffier Spier: De volgende commissie is in september.

De voorzitter: De volgende commissie is in september. Dan staat het ter kennisname staat het op de agenda in september. Ja. Mijnheer Trompetter, u heeft geen spreektijd meer. Ik hoop dat het van de orde is.

De heer Trompetter: Van de orde. Dat is van de orde.

De voorzitter: Ga uw gang.

De heer Trompetter: Ik ben van plan om schriftelijk te reageren. Ik heb al een keer gedaan ook op de referendumverordening, dezelfde tekst, want dat is al een keer doorgeschoven. Is al een half jaar geleden van drie maanden terug. Dus ik wilde eigenlijk daar schriftelijk op reageren als dat met uw welnemen. Want ik heb geen spreektijd.

De voorzitter: Dus u zegt eigenlijk, het hoeft hier niet ... Het gaat hier niet meer behandeld worden, u wilt daar schriftelijk op reageren?

De heer Trompetter: Nou, als het hier nog behandeld wordt en niet doorgeschoven wordt, dan wil ik er schriftelijk op reageren.

De voorzitter: In plaats van hem hier te behandelen. Want we gaan daar ... We zijn daar nu ...

De heer Trompetter: Ik had nu **...**, maar ...

De voorzitter: Nee, want we zijn eerst aan COVID toegekomen, de COVID-maatregelen. Maar het kan maar zo zijn dat het volgende agendapunt geen ...

De heer Trompetter: Daar ga ik ook schriftelijk op reageren, want ik heb geen spreektijd meer. Ik ga ...

De voorzitter: Oh, dat bedoelt u. Aha, oké. Dat linkje ...

De heer Trompetter: Ik heb morgen om 8:30 uur een overleg met een ambtenaar.

De voorzitter: Snap ik, ja. Oké, prima.

15. Coronagerelateerde onderwerpen (JW).

15.a Update maatregelen COVID-19 week 23 april.

15.b Wekelijkse update COVID-19 dd 30 april 2021.

15.c Wekelijkse update COVID-19 dd 7 mei.

15.d Afstand houden en drukte vermijden in de stad na versoepeling coronamaatregelen.

De voorzitter: Zijn wij aangekomen bij agendapunt 15, de coronagerelateerde onderwerpen. Terugkerend onderwerp op deze agenda. De ene keer wat urgenter dan de andere keer. Hoe is dat deze maand? Zijn er mensen die iets willen zeggen over de coronagerelateerde onderwerpen? Ja, wij hebben er een paar. Mijnheer Van den Raadt, ga uw gang.

De heer Van den Raadt: Geeft u eens een evaluatie van Koningsdag.

De voorzitter: Mijnheer Rutten.

De heer Rutten: Nou ik heb één vraag aan de burgemeester, of de burgemeester met de VVD de zorgen deelt over de soms wel grote drukte in de winkelstraten in de binnenstad, en of dat **...** en de aanpak **...** daarbij.

De voorzitter: Mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ik had eigenlijk twee vragen. Allereerst of u iets meer kunt vertellen over hoe het hier in Haarlem gaat met het vaccineren van dak- en thuislozen en ook illegale inwoners. En verder ... Ja, ik weet dat ik een hele beperkte doelgroep heb waarop ik me baseer. Maar mijn eigen twee thuis wonende jongeren, die hebben in elk geval nog niets gemerkt van de motie a little less conversation. En wanneer kunnen zij, en nou, ik vermoed alle andere jongeren van Haarlem, daar wat meer over horen? Dank u wel.

De voorzitter: Duidelijk. We hebben ook een inspreker digitaal, en dat is mijnheer Slik. Mijnheer Slik, kom er maar in.

De heer Slik: Ja. Dank u, voorzitter. De ChristenUnie wil over punt 15.4 alleen even kort zeggen dat we het een goed weloverwogen en adaptief voorstel vinden om uitvoering te geven aan de maatregelen A tot en met L zolang de 1,5 meter geldig is. Goed over nagedacht. Dank u zeer.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Slik. Mevrouw Van Zetten, ga uw gang.

Mevrouw Van Zetten: Ook nog even over het vaccineren, daar maakt mijn fractie zich toch ook wel zorgen over. We hebben al in het vragenuurtje daar aandacht voor gevraagd. Als u ziet over de voortgang hier. De VVD heeft dan in een week 3000 mensen gevaccineerd. Dat is natuurlijk uiteindelijk niet heel erg veel. In hoor in mijn omgeving dat mensen zelfs helemaal naar Noordwijkerhout moeten, richting Almeer worden gestuurd om een vaccin te krijgen, hier vanuit Haarlem en Heemstede. Dus ik weet niet eens of die mensen allemaal meegeteld zijn. We hebben natuurlijk geen overzicht wat er bij de huisartsen gebeurt. Het zou toch wel heel goed zijn als we ook in de gaten krijgen hoe het zit met de achterstandsgroepen in onze samenleving. De laaggeletterden, de digibeten, de religieuze gemeenschappen. Hoe staat het daar met de voortgang? Of we daar toch op één of andere manier aandacht voor ... Of een soort actie voor kunnen opstarten.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Zetten. Verder geen vragen? Burgemeester.

Burgemeester Wienen: Ja. Ik denk dat het in de eerste plaats als het gaat om Koningsdag, was het druk. Is op enig moment besloten een doorgang op de Damstraat te blokkeren. Vervolgens geconstateerd dat het te druk is, is het schenken van alcohol en vervolgens überhaupt uitgifte is beëindigd op ons verzoek. Winkels zijn ook gestopt met het verkopen van alcohol. En ten slotte heeft de politie in een gezamenlijke actie met handhaving de Spaarneoever, hoe moet ik dat zeggen, ontruimd, ontruimd. Dat is denk ik op zich goed verlopen. Als ik zie hoe het in andere steden is verlopen, dan vind ik dat we er in Haarlem in ieder geval in geslaagd zijn om op een de-escalerende manier toch de mensen duidelijk te maken van, dit kan echt niet en in te grijpen. Daarna is afgesproken dat we dat bij volgende gelegenheden waarbij het zo druk is de maatregelen sneller op elkaar laten volgen en dat ook goed voorbereiden. Alleen daarna hebben we dat niet meer meegemaakt in dezelfde mate. Ja?

De voorzitter: Oh, u heeft allemaal interrupties zie ik nu. Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ja, over die Koningsdag. Daar in viel het ons ook op dat juist op dat stuk bij de verfronter, het Spaarne kerkencomplex, die trappen, dat het daar een enorme puinhoop was. Dat er al wekenlang de mensen die daar wonen behoorlijk onder lijden. Vandaar stond er ook een stuk in de krant. Want dat is natuurlijk niet alleen maar beperkend geweest met Koningsdag, het gaat nog steeds voort. En de vraag is natuurlijk, wat kunt u daaraan doen?

Burgemeester Wienen: Ja, dat was net ook in het vragenuur van de raad aan de orde. Toen is die vraag ook gesteld, en dat is absoluut een feit dat daar sprake is van een grote druk die voor de omwonenden echt belastend is. Nog afgezien van het punt dat het ook de coronaregels daar niet altijd worden nageleefd. Dus wij kijken ook wat de mogelijkheden zijn om daar vaker actiever de mensen aan te spreken en weg te sturen. En ook te verbaliseren, en dat gebeurt ook. Toevallig weet ik, omdat ik er met de politie contact over had, dat er vandaag nog mensen zijn geverbaliseerd wegens wildplassen. Dan de ...

De voorzitter: U heeft ook nog een interruptie van de heer Van den Raadt.

Burgemeester Wienen: Ja.

De heer Van den Raadt: Ja, want dat schoonvegen bij de parkeergarage De Appelaar. U constateert dat daar iets niet gaat en wanneer veegt u dan schoon? Hoeveel tijd zat daartussen? Volgens mij vijf, zes uur.

Burgemeester Wienen: Nee. Ik weet niet of we er nou hier in deze vergadering als het ware heel gedetailleerd moeten kijken van nou, toen dit, toen dat. Maar wat je ziet dat is dat er ... Eerst is het gedaan met de inzet van stewards en handhavers. Mensen aanspreken. Gewoon geconstateerd dat het op een gegeven moment echt te druk wordt en dat mensen ook niet goed meer aan te spreken zijn. Daarna is de doorgang geblokkeerd en daarna kwamen de andere maatregelen. Daar zat niet vijf of zes uur tussen, maar ik denk dat dat ongeveer met een uur tussentijd iedere keer plaatsgevonden heeft. En we hebben gezegd, dat moet de volgende keer nog sneller. Maar tegelijkertijd, en dat ligt ook aan de locatie, dat je daar nog weer extra voorzichtig mee bent, moet je ook goed nadenken over, welke instrumenten zet je in? Kijk, theoretisch kan je daar natuurlijk ook schoon spuiten zullen we maar zeggen, inzetten van waterkanon. Maar je zit wel met een open oever, mensen kunnen te water raken. Je wilt wel dat het op een verantwoorde en veilige manier gebeurt. En ik denk dat dat gebeurd is. En we zitten er bovenop om dat zo goed mogelijk te reguleren. In ... Ik ben het met de VVD eens, het is zo nu en dan heel druk in de binnenstad, dat merk je wel dat de verlichting van de maatregelen in ieder geval de aanzuigende werking van het centrum heeft versterkt. Dus het is gewoon echt drukker geworden, en dat merk je. We proberen daar door te waarschuwen, door met handhaving aanwezig te zijn, door met ondernemers afspraken te maken zo goed mogelijk mee om te gaan. Maar het is onmiskenbaar dat overal in Nederland het drukker wordt en lastiger wordt. Dat geldt ook voor ons. Des te belangrijker dat het vaccineren zo snel mogelijk doorgaat, want daar zit denk ik de oplossing om te voorkomen dat de ziekte weer om zich heen gaat grijpen. Ik ben het met mevrouw Van Zetten eens dat het buitengewoon vervelend is dat je eigenlijk met de cijfers die wij geven ... En in die zin vraag ik me ook af of we daar op deze manier wel mee door moeten gaan, want dat zijn maar zeer beperkte cijfers als het gaat om inzicht. Wij kunnen ook niet meer geven. Niet iedereen die gevaccineerd wordt kiest ervoor om dat in Haarlem te doen. Dat kun je ook op andere plekken doen, dat kun je zelf aangeven wat je voorkeur heeft. En soms kiezen mensen ervoor, omdat het dan net wat sneller kan, om het elders te doen. Net zo goed als er mensen van elders zich in Haarlem laten vaccineren. De cijfers die u krijgt zijn de door de GGD gezette vaccinaties. Ook buiten Haarlem, maar wel door de GGD, dus bij Haarlemmers. Maar er zijn er steeds meer die ook via de huisartsen gevaccineerd zijn, en die cijfers die hebben wij gewoonweg niet en kunnen wij ook niet krijgen. Zelfs landelijk weet men dat niet precies. Ze weten wel exact hoeveel vaccins er gezet zijn, maar niet exact bij wie. Omdat er wordt aan mensen die bijvoorbeeld bij de huisarts gevaccineerd worden, gevraagd of hun gegevens kunnen worden doorgegeven, en dat bepalen ze zelf. Dus als ze zeggen, nee, niet doorgeven, dan worden ze ook verder niet geregistreerd. Dan is wel de vaccinatie gezet, maar er wordt niet precies bijgehouden wie dat dan wel en wie dat niet gehad hebben. Het gaat wel in een heel hoog tempo. Het wordt steeds sneller opgevoerd, omdat er gewoon steeds meer vaccins beschikbaar zijn. En dat is de enige beperkende factor. Omdat als er meer vaccins

beschikbaar komen, zorgen wij ook dat er meer plekken komen waar ze kunnen worden gezet. En ja, wat dat betreft hoop ik, hoe sneller, hoe beter. Want dan komen we eindelijk in een wat veiliger situatie terecht. Ik maak mij ook zorgen over, dat hebben we ook al in het vragenuur aan de orde gehad, over die laaggeletterden, over migrantengemeenschappen die minder makkelijk bereikt worden. Ik heb u al gezegd, wij zijn aan het kijken van, kunnen wij aanvullend op wat er landelijk gebeurt ook nog wat doen? Nou, we zoeken contact met vertegenwoordigers uit die gemeenschap om te kijken van, zien jullie mogelijkheden? Voor de rest denk ik dat onze mogelijkheden als gemeente ook beperkt zijn. Maar daar waar we het kunnen, zullen we het zeker doen en dat doen we dan in regionaal verband. Dus dat doen we in Kennemerland.

Mevrouw Van Zetten: Mag ik even iets vragen dan?

Burgemeester Wienen: Ja.

Mevrouw Van Zetten: Want kijk, we hebben natuurlijk allemaal van die zelforganisaties, ik weet niet hoe het allemaal heet. Ik meen dat er allemaal contacten ook zijn. Of daar dan ook gebruik van wordt gemaakt om die mensen te informeren en te stimuleren om een vaccin te nemen?

Burgemeester Wienen: Ja, ja. Daar wordt over ...

Mevrouw Van Zetten: Dat wordt actief gedaan?

Burgemeester Wienen: Ja, daar wordt over gesproken ook. Ik had u nog een mededeling willen doen. Dat doe ik dan nu even tussendoor. Namelijk dat met de Islamitische raad er een gesprek gevoerd is over de begraafplaatsen. Dat willen ze graag, en daar werd hier een keer naar gevraagd. En dan wil ik even melden dat dat gesprek inderdaad gevoerd is. Was een goed gesprek en daar kom ik te zijner tijd ook wel op terug. Maar wij gebruiken die contacten ook om te kijken van, wat kunnen jullie doen om in je eigen gemeenschap het naleven van coronamaatregelen en de vaccinatiemogelijkheden zo goed mogelijk onder de aandacht te brengen? Ik heb nog een vraag voor u. Ik stuur nu elke week een brief. En ik merk dat ik dat in toenemende mate het gevoel krijg van, we lopen ook een beetje achter de feiten aan. Want daarin worden dan maatregelen benoemd die u ook via de pers al hebt gezien. En u krijgt die vaccinatiecijfers die maar een beperkt beeld geven, omdat dat lang niet alle gevaccineerden betreft. Ik wil graag even weten, als u zegt, wij stellen het toch op prijs dat we wekelijks dat overzicht krijgen, dan blijven we de brief op deze manier sturen. Als u zegt van, nou dat is wat ons betreft ook niet nodig, dan denk ik, dan kunnen we dat stoppen en alleen nog doen op momenten dat er echt specifiek Haarlems te melden is waarvan ik denk van, dat wil ik gewoon graag met de raad delen. En niet meer een overzicht van allerlei maatregelen die u ook elders aantreft.

De voorzitter: Zeg het maar, commissie. Het afschalen van die informatievoorziening. Mijnheer Drost.

De heer Drost: Ja, lijkt mij op zich prima. Maar inderdaad, als er iets echt specifiek lokaals is, als er lokaal ruimte is, dan horen we dat wel graag zo spoedig mogelijk. En als we daarvoor input kunnen leveren, ook graag.

Burgemeester Wienen: Ja.

De voorzitter: Is de commissie het daarover eens?

Mevrouw ...: Wat mij betreft ook.

Mevrouw Van Zetten: Ik heb nog wel een paar vragen die ik vergeten was.

De voorzitter: Maar ik wil graag eerst even uitspraak van de commissie, of wat er nog van over is, wat dit voorstel ... Hoe dat wordt ontvangen. Het afschalen van de informatievoorziening. Is men het daarmee eens? Alleen in het geval dat er lokaal een afwijking is van de landelijke regel, of als er iets aan de hand is, dat de burgemeester ons daar zo snel mogelijk van op de hoogte stelt? Ja, mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Ja, daar was ik het inderdaad op zich wel mee eens. Maar ik vind het onderscheid zo moeilijk. Dus als het over Haarlem gaat, dan wel. En als het in de persconferentie landelijk is geweest, dan niet. Zo ongeveer.

Burgemeester Wienen: Ja, plus dat overzicht van vaccinaties, omdat ik het gevoel heb van, ja, het is natuurlijk wel leuk om het te melden, maar het is alleen maar het GGD-cijfers. Terwijl in toenemende mate er ook echt grote aantallen door huisartsen worden gevaccineerd. En de toegevoegde waarde van dat elke week dan toesturen, weet ik niet of dat wel echt nodig is.

Mevrouw Van Zetten: Misschien dan toch wel eens in de maand. Dat we voor de zomer toch wel een beetje weten hoe het ermee staat.

Burgemeester Wienen: Dat je het nog enigszins kan volgen. Dat lijkt me goed.

Mevrouw Van Zetten: Omdat er vanuit het ministerie wordt gezegd dat voor de zomer moet iedereen toch wel gevaccineerd zijn.

Burgemeester Wienen: Ja. Dan kunnen we het ook een klein beetje volgen in de Haarlemse context. Dat lijkt me goed. Dus de frequentie kan dan wat naar beneden, maar ik blijf het in de gaten houden. En ik heb zo meteen trouwens wel een punt, dat is specifiek over Haarlem. En daarover krijgt u binnenkort ook een brief, omdat tot 1 juli er in principe geen sprake is van demonstraties. Of, sorry, demonstraties, dat is het vorige onderwerp. Van evenementen. En daarna laat het zich aanzien ... Dat weten we nog niet zeker, want de regels op dit moment laten het nog niet toe. Maar de kans is groot dat het dan weer mogelijk wordt. Organisaties zijn zich daarop aan het voorbereiden. En wij zijn voortdurend in gesprek om te kijken van, nou waar denken wij dat er mogelijkheden zijn binnen de regels zoals ze nu gelden. Dat is soms met testen vooraf, soms met de manier waarop dingen worden opgezet. Is dit verantwoord ja of nee? Maar dan weet u in ieder geval, er wordt op dit moment echt door organisaties voorbereid dat ze weer evenementen willen laten plaatsvinden. De eerste is het Veerplas Festival. Dat is ...

Mevrouw Van Zetten: Kunnen we niet beginnen met de Haringparty, dat gewoon buiten is?

De heer ...: '...' [buiten microfoon].

Mevrouw Van Zetten: Het lijkt me ... Daar kunt u natuurlijk wel eventjes achteraan gaan, dat dat doorgaat.

Burgemeester Wienen: Voorlopig denk ik dat het nu even vooral gaat om wat evenementenorganisatoren met elkaar ... En daar waar zij mee komen, daar moeten wij beoordelen of het kan of niet. En wij zijn bezig om te kijken van, binnen welke randvoorwaarden kan dat? Veerplas Festival, dat heeft u ook kunnen lezen. Maar dat is één van degenen die gezegd hebben van, nou wij willen echt en wij gaan het ook voorbereiden, we gaan kaartjes verkopen. Of het echt door kan gaan, dat weten ze nog niet. De vergunningverlening loopt nog. Maar

in ieder geval weet u dan dat dat echt weer begint op te komen. Hetzelfde geldt voor Haarlem jazz, hetzelfde geldt voor Haarlem culinair. En dat is ook nog voor u denk ik van belang dat in ieder geval de opvatting van het college is dat wij geen veranderingen van het regime dat we normaal gesproken hebben op de Grote Markt doen. Dus evenementen hebben gezegd, mogen wij nu wat langer de evenementen laten duren. Daarvan hebben we gezegd, nou dat lijkt ons niet goed. Want het gaat hier om twee belangen. Aan de ene kant de terrassen. De ondernemers aan de Grote Markt vinden het heel belangrijk dat ze de terrassen weer uit kunnen zetten, daar zijn ze ontzettend blij mee. Die balen ervan dat er weer evenementen komen waardoor ze de terrassen weer moeten weghalen. En naar ons idee is het het meest ... Doet het meest recht aan de situatie als we de evenementen wel de gelegenheid geven om plaats te vinden als het verantwoord kan. Maar niet langer, omdat ook anderen hun belang, terecht, ook aandacht verdient. Dus dat is hoe wij er op het ogenblik tegenover staan. En u krijgt daar binnenkort krijgt u daar een uitgebreide brief over, want dat geeft een overzicht van onze kennis en de stand van zaken rond de voorbereide evenementen in Haarlem. Dus dat is een heel specifiek Haarlems onderwerp.

De voorzitter: Goed. Zijn de vragen ... Ja, mevrouw Van Zetten en mevrouw Wisse. Maar eerst mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Nou ja, we gaan over naar versoepeling. Dan is mijn vraag, wanneer gaat de kinderboerderij dan weer open, met het speeltuintje, dat kinderen ook weer ... Is die al open?

De heer ...: Ja, ik ben er geweest.

Mevrouw Van Zetten: Jezus, je bent er geweest. Ja, het pondje. Vaart dat al?

De heer ...: '...' [buiten microfoon].

Mevrouw Van Zetten: Pondje vaart ook. Pondje vaart ... Hè?

De heer ...: De dieren moeten hier weg en '...' [buiten microfoon].

Mevrouw Van Zetten: Nee, dat was niet hier, dat was in Heemstede. Die ... Wij zijn allemaal aardig tegen die dieren, dat gebeurt bij ons niet.

De heer ...: Oké, duidelijk.

Mevrouw Van Zetten: Ja. Ik ben dol op die beestjes.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten, u verwacht nu van de burgemeester dat hij met data komt wanneer de kinderboerderij en het pondje weer ...

Mevrouw Van Zetten: Ik vind dat er wel even aandacht voor moet zijn. Want je kan eigenlijk heel erg weinig met kinderen. Sinds ik een kleinkind heb weet ik dat, en dat is echt verschrikkelijk.

De heer ...: '...' [buiten microfoon].

Mevrouw: Ja, de gezondheid.

De voorzitter: Oké, goed. Waarvan akte, mevrouw Van Zetten. En mevrouw Wisse?

Mevrouw Wisse: Ik wilde alleen even vragen of onze maandelijks bespreekpunt, dit agendapunt, nog wel blijft tot we klaar zijn met het vaccinatieprogramma?

Burgemeester Wienen: Het is wat mij betreft 100% uw zaak. Ik bedoel, als u zegt van, wij zetten dat op de agenda. Ik zal hier altijd zijn om alles toe te lichten wat u wilt. En als u zegt van, voor ons is dat niet meer nodig, dan neem ik aan dat het niet meer op de agenda komt. Maar ik ga daar niet over.

Mevrouw Wisse: Ja. Ik had een ...

De voorzitter: Dan wil ik uw mening daar ook wel over. Ik stel voor dat we het op dezelfde manier behandelen als bijvoorbeeld die evaluatie. We zetten het ter kennisname op de agenda. En mochten er dingen zijn die in het oog springen, kunt u het natuurlijk uiteraard gewoon agenderen. Zullen we dat zo afspreken?

De heer ...: Goed idee.

De voorzitter: Ja? Oké. Het is vijf ...

Burgemeester Wienen: Nog één vraag stond open van mevrouw Van der Windt. Dat ... Ik heb het exacte antwoord helaas niet, want ik weet dat het is opgema... Dat er hard me aan het werk gegaan is. Dat er ook een programma is ontwikkeld door wethouder Botter. Althans, met wethouder Botter. Maar de precieze stand van zaken weet ik niet, want dat wordt door hem gedaan. En helaas was hij hier net, maar nu niet meer. Dus ik kan u geen exact antwoord op dit moment geven.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester. Goed, ik zei het al, het is 22:55 uur. Ik ga er niet van uit dat wij agendapunt 16, 17, 18 en 19 ... Nou, 19 misschien nog net wel, maar 16, 17, 18 nog kunnen behandelen in een tijdsbestek van vijf minuten. Ik wil het wel even voorleggen aan u.

De heer ...: '...' [buiten microfoon].

Mevrouw Van der Windt: Ik kan er helemaal voor zijn.

De voorzitter: Ja, mevrouw Van der Windt vindt dat een uitstekend plan. Goed, ik stel voor dat we deze agendapunten doorschuiven naar de vergadering van 10 juni. Het wordt ook weer een drukke agenda. Mevrouw Van der Windt wil heel graag iets zeggen. Kom maar.

Mevrouw Van der Windt: Ja, ik zou eigenlijk willen voorstellen om die referendum verordening, om daar eerst een technische sessie van te maken. Want er ligt nu een voorstel om de referendumcommissie te vragen om advies te geven. En het lijkt me eigenlijk beter als wij eerst een keer met elkaar in de debat gaan van wat wij belangrijk vinden en wat niet, zodat het college een voorstel kan maken en dat ter advisering kan voorleggen. In plaats van dat we het eerst in commissie behandelen en daarna de route laten volgen.

De voorzitter: Ik hoor net een driftige, fluisterende, schreeuwende, fluisterende griffier in mijn oor, dat dat door deze commissie eigenlijk die optie van een raadsinformatiemarkt dat die al is komen te vervallen en dat er besloten is om het nu op de agenda te zetten. Maar ik weet het niet meer.

De heer Drost: Ja, klopt.

De voorzitter: Ja, mijnheer Drost.

De heer Drost: Volgens mij heeft deze commissie aangegeven dat we liever vaker aan de voorkant willen worden meegenomen in plaats van dat ze een stuk krijgen met dit is het. Dus zo zag ik het. En misschien ... Ik kan uw punt wel volgen hoor qua proces verder om het richting de referendumcommissie om daar ... Ja, dat is misschien een beetje gek dat onderdeel. Maar ik zou hem wel gewoon willen bespreken in het bestuur. Ja.

De voorzitter: En ik zou ook willen vragen dan, want de vorige keer is het ook doorgeschoven, om het dan de volgende keer liefst wat vroeg op de agenda te zetten. Want ik vind het een beetje ...

De heer ...: '...' [buiten microfoon].

De heer Van den Raadt: Zie je, burgemeester, we zitten precies op een lijn. Maar dat wilde ik eigenlijk bij het begin zeggen, laten we nou dingen die doorgeschoven zijn voortaan wel als eerste op de agenda zetten. Want dit stond op dezelfde plek al vorige keer.

De voorzitter: Ja, dat is ... Natuurlijk, natuurlijk klopt dit. Maar als er adviespunten zijn, dan komen die natuurlijk helemaal aan de voorkant. En daarna komen de punten die zijn doorgeschoven wat mij betreft. Ja, mevrouw Wisse?

Mevrouw Wisse: Dank u wel. Ja, ik wilde eigenlijk vragen, we hebben nu het initiatief voor het burgerberaad, en dat wordt op zijn minst een werkgroep. Deze referendumverordening, de verordening op het burgerinitiatief. Kunnen we niet beter eerst even kijken wat we nou willen met burgerparticipatie, voordat we alles in detail gaan uitwerken?

Mevrouw Van Zetten: Hè, ja. Gaan we nog een keer ...

Mevrouw Wisse: Ja, want ... Ja ...

De heer ...: '...' [buiten microfoon].

Mevrouw Van Zetten: '...' [buiten microfoon].

De voorzitter: Het is aan u hè. ik heb daar wel een idee over, maar volgens mij heeft mijnheer Rutten het vrij duidelijk verwoord zojuist. Dus ik denk niet dat er heel erg veel steun is voor uw voorstel, mevrouw Wisse. Ja, mijnheer Van den Raadt. Oké. Ja, goed.

19. 23.00 uur Sluiting.

De voorzitter: Goed, volgens mij zijn we klaar met deze vergadering en met deze avond. Ik wens u allemaal nog een hele prettige voortzetting. Volgende week als we weer ... Of, de volgende keer dat we vergadering hebben, zijn de cafés gewoon nog open tegen de tijd dat we klaar zijn.

De heer ...: Denkt u dat?

De voorzitter: Ja, ja, dat denk ik wel. Dus dan stel ik voor dat we met zijn allen gewoon even wat gaan drinken om het te vieren. Dat is voor de volgende keer. Fijne avond.

De heer Van den Raadt: Ja, of dat we om 22:00 uur stoppen.